

İSTATİSTİKLERLE KADIN

Women in Statistics 2012

İSTATİSTİKLERLE KADIN

Women in Statistics 2012

İstatistiki veri ve bilgi istekleri için For statistical data and information requests

Bilgi Dağıtım Grubu Data Dissemination Group

Tel: + (312) 410 02 15 - 410 02 44

Faks-Fax: + (312) 417 04 32

Yayın istekleri için For publication order

Döner Sermaye İşletmesi Revolving Fund Management

Tel: + (312) 425 34 23 - 410 05 96 - 410 02 85

Faks-Fax: + (312) 417 58 86

Yayın içeriğine yönelik sorularınız için For questions about contents of the publication

Hayati ve Toplumsal Cinsiyet İstatistikleri Grubu Vital and Gender Statistics Group

Tel: + (312) 410 06 24

Faks-Fax: + (312) 425 34 22

İnternet Internet

<http://www.tuik.gov.tr> <http://www.turkstat.gov.tr>

E-posta E-mail

bilgi@tuik.gov.tr info@tuik.gov.tr

Yayın No Publication Number

3904

Türkiye İstatistik Kurumu Turkish Statistical Institute

Yücetepe Mah. Necatibey Cad. No: 114 06100 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Bu yayının 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununa göre her hakkı Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığına aittir. Gerçek veya tüzel kişiler tarafından izinsiz çoğaltılamaz ve dağıtılamaz. Turkish Statistical Institute reserves all the rights of this publication. Unauthorised duplication or distribution of this publication is prohibited under Law No: 5846.

Türkiye İstatistik Kurumu Matbaası, Ankara Turkish Statistical Institute, Printing Division, Ankara

Tel: 0312 410 01 64 * Faks-Fax: 0312 418 50 82

Mart 2013 March 2013

MTB: 2013-177 - 400 Adet-Copies

ISBN 978-975-19-5605-7

ÖNSÖZ

Türkiye İstatistik Kurumu, Türkiye’de kadının toplum içindeki yerinin belirlenmesi ve sosyo ekonomik kalkınma içinde kadının katkısının güçlendirilmesi amacıyla ulusal ve uluslararası politikaların üretilmesi, geliştirilmesi ve değerlendirilmesi için gerekli olan güvenilir ve güncel istatistikleri üretmektedir. Bu kapsamda, “1927-1992 Kadın İstatistikleri” adlı yayın 1995 yılında çıkarılmıştır. 2008 yılından itibaren ise gerek kurumun mevcut araştırmalarından gerekse çeşitli kamu kurum ve kuruluşları ile üniversitelerden derlenen veriler ile oluşturulan “Toplumsal Cinsiyet İstatistikleri Veri Seti” TÜİK web sayfasında yayımlanmaktadır.

2012 yılında veri seti, toplumsal cinsiyet bakış açısıyla yeniden gözden geçirilmiş ve bu alandaki ulusal ve uluslararası ihtiyaçlara cevap verecek 16 başlık altında 120 gösterge ve istatistik oluşturulmuştur.

Kadınların sosyal ve ekonomik konumlarını iyileştirmek için sorumluluğu bulunan tüm taraflarca çalışmalar yapılması ve olumsuz göstergelerin iyileştirilmesi gerektiği bir gerçektir. Bu alanda gerekli politikaların oluşturulması ve oluşturulan politikaların sağlıklı izlenebilmesi amacıyla, TÜİK web sayfasında yayımlanan göstergeler, ilki 2011 yılı için olmak üzere 8 Mart Dünya Kadınlar Gününe özel olarak yayımlanmaktadır.

Yayında, nüfus ve demografi, sağlık, eğitim, istihdam, şiddet ve suç, yoksulluk, seçilmiş meslekler ve siyasal yaşam konuları kapsamıştır. Bu alanların her biri için mevcut durumu kadın erkek ayrımında analiz eden tablo ve grafiklere yer verilmiştir.

Yayının karar alıcılara, araştırmacılara ve tüm kullanıcılara yararlı olmasını dilerim.

FOREWORD

Turkish Statistical Institute produces reliable and timely statistics to produce, develop and evaluate national and international policies in order to determine the place of women in society in Turkey and strengthen women’s contribution to socio-economic development. In this respect, the publication of “Women in Statistics, 1927-1992” was published in 1995. Since 2008, data from surveys of the Institute as well as data collected from various public organizations and institutes have been published through the TurkStat web site as “Gender Statistics Data Set”.

In 2012, the data set was reviewed from the point of view of gender, and 120 gender indicators and statistics under 16 headings have been formed to meet the national and international data needs in this field.

It is a fact that work has to be done by all sides who have the responsibility to upgrade the social and economic position of women and negative indicators have to be cured. First for the year of 2011, the indicators published through the TurkStat web site are published on March 8 International Women’s Day in order to form necessary policies in this field and follow up these policies healthfully.

In this publication, the subjects of population and demography, health, education, employment, violence and crime, poverty, selected occupations and political life are included. Tables and graphics analyzing the present situation in these fields with the differentiation of women and men are given.

I wish that this publication will be beneficial to decision makers, researchers and all users.

Birol AYDEMİR
Başkan
President

İÇİNDEKİLER	CONTENTS
Sayfa	Page
Önsöz	III
İçindekiler	V
Açıklama	XI
Türkiye'de Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Gelişimi	XXI
1. Nüfus ve Demografi	1. Population and Demography
Tablo	Table
1.1 Yıllara göre nüfus, 1927-2050	3
1.2 Adölesan doğurganlık oranı, 2008-2011	10
Grafik	Graph
1.1 Seçilmiş ülkelere göre ortanca yaş, 2010-2050	1
1.2 Seçilmiş ülkelere göre kaba boşanma hızı, 2011	2
1.3 Nüfus piramidi	4
1.4 Ortanca yaş, 2012	5
1.5 Ortanca yaş, 2023	6
1.6 Medeni duruma göre nüfus oranı, 2012	7
1.7 Yaş grubuna göre tek kişilik hanehalkı oranı, 2011	8
1.8 Tek ebeveynli ailelerin oranı, 2006-2011	8
1.9 Belirtilen yılda ilk evliliğini yapan bireylerin ortalama ilk evlenme yaşı, 2001-2011	9
1.10 Yaş grubuna göre ilk evlenmeler, 2011	9
1.11 Yaşa özel doğurganlık hızı, 2001,2011	10
1.12 Toplam doğurganlık hızı, 1976-2075	11
1.13 Evlilik süresine göre boşanma oranı, 2011	12
1.14 Yaş grubuna göre intihar hızları, 2011	12
EK-TABLolar	APPENDIX-TABLES
1.1 Nüfus, yıllık nüfus artış hızı ve cinsiyet oranı, 1927-2012	13
1.2 Medyan Yaş, 1935-2012	14
1.3 Medeni duruma göre nüfus oranı, 1945-2012	15
1.4 Hanehalkı tipleri, 2006-2011	16
1.5 Yaş grubuna göre tek kişilik hanehalkı, 2006-2011	17
1.6 Tek ebeveynli aileler, 2006-2011	18
1.7 Aile ilgili konularda karar verme, 2011	19
1.8 Yerleşim yerlerine göre göç eden nüfus, 1985-2000	20
1.9 Yerleşim yerleri ve iller arası göç eden nüfus, 1980-2011	21
1.10 İlgili yılda ilk resmi evliliğini yapmış bireylerin ortalama ilk evlenme yaşı, 2001-2011	22
1.11 İstatistik Bölge Birimleri Sınıflamasına göre ilgili yılda resmi evliliğini yapan bireylerin ortalama ilk evlenme yaşı, 2011	23
1.12 Cinsiyet ve yaş grubuna göre kadın için uygun bulunan ilk evlenme yaşı, 2011	24
1.13 Cinsiyet ve yaş grubuna göre erkek için uygun bulunan ilk evlenme yaşı, 2011	25
1.14 İBBS ve yaş grubuna göre evlenenler, 2007-2011	26
1.15 Yaş grubuna göre eşlerin tanışma şekli (ilk evlilik), 2011	27
1.16 Cinsiyet ve ilk evlenme yılına göre evlilik kararı, 2011	28
1.17 Yaş grubu, yerleşim yeri, üç büyük il, İBBS'ye göre nikah türü (ilk evlilik), 2011	29
1.18 Yerleşim yeri, üç büyük il, İBBS'ye göre başlık parası (ilk evlilik), 2011	30
1.19 Yaş grubu, yerleşim yeri, üç büyük il, İBBS göre akraba evliliği (ilk evlilik), 2011	31
1.20 Yerleşim yeri, üç büyük il, İBBS'ye göre eş ile akrabalık derecesi (ilk evlilik), 2011	32

İÇİNDEKİLER	CONTENTS
EK-TABLolar	APPENDIX-TABLES
1.21 Cinsiyet ve yaş grubuna göre akraba evliliğini uygun bulma, 2011	33 Acceptance of marriage with close relatives by sex and age group, 2011
1.22 Yerleşim yeri, üç büyük il, İBBS göre akraba evliliğini uygun bulma nedeni, 2011	34 Reason for acceptance of marriage with close relatives bysex, age group, locality, most populous three provinces and SR
1.23 Temel doğurganlık göstergeler , 2001-2011	35 Basic fertility indicators, 2001-2011
1.24 Annenin yaş grubuna göre doğum yüzdesi , 2001-2011	36 Birth ratio by age group of mother, 2001-2011
1.25 Adölesan doğurganlık oranı, 2008-2011	37 Adolescent fertility rate, 2008-2011
1.26 Sağlık personelinin gözetiminde gerçekleşen doğumlar , 1993,1998,2003,2008	38 Births attended by medical staff, 1993,1998,2003,2008
1.27 Evlilik süresine göre boşanma oranı , 2001-2011	39 Ratio of divorces by duration marriage, 2001-2011
1.28 Kaba boşanma hızı , 2001-2011	40 Crude divorce rate, 2001-2011
1.29 İstatistik Bölge Birimleri Sınıflamasına göre kaba boşanma hızı , 2007-2011	41 Crude divorce rate by Statistical Regions, 2007-2011
1.30 Cinsiyete göre boşanma nedeni, 2011	42 Cause of divorce by sex, 2011
1.31 Cinsiyet ve yaş grubuna göre intihar hızları, 2007-2011	43 Suicide rates by age group and sex, 2007-2011
1.32 Bilgisayar ve internet kullanım oranları , 2005,2007-2012	44 Proportion of the computer and Internet usage, 2005,2007,2012
2. Sağlık	
Tablo	
2.1 Seçilmiş ülkelerde bireylerin vücut kitle indeksinin cinsiyete göre dağılımı, 2010	46 Body mass index distribution of individuals by sex in selected countries, 2010
2.2 Seçilmiş ülkelere göre sigara kullanım oranı, 2012	47 Percentage of individuals smoking by selected countries, 2012
2.3 Bireylerin tütün ve tütün mamulü kullanma oranı, 2008, 2012	49 Percentage of individuals smoking, 2008, 2012
2.4 Şu anda tütün ve tütün mamulü kullanan bireylerden son 12 ay içerisinde tütün kullanımını bırakmayı deneyenlerin oranı, 2008, 2012	50 Percentage of individuals smoking currently who have tried to quit smoking during the past 12 months, 2008, 2012
2.5 Ölüm nedenlerinin cinsiyete göre dağılımı, 2009	51 Distribution causes of death by sex, 2009
Grafik	
2.1 Seçilmiş ülkelere göre doğuştan yaşam beklentisi, 2011	45 Life expectancy at birth by selected countries, 2011
2.2 Doğuştan yaşam beklentisi, 2013-2023	48 Life expectancy at birth, 2013-2023
2.3 Bireylerin vücut kitle indeksinin cinsiyete göre dağılımı, 2010	52 Body mass index distribution of individuals by sex,2010
EK-TABLolar	
APPENDIX-TABLES	
2.1 Doğuştan beklenen yaşam süresi (yıl) , 2013-2023	53 Life expectation at birth, 2013-2023
2.2 Genel sağlık durumundan memnuniyet düzeyi , 2008-2012	54 Satisfaction from own health, 2008-2012
2.3 Ölüm nedenlerinin cinsiyete göre dağılımı, 2009	55 Distribution of causes of death by sex, 2009
2.4 Bireylerin tütün ve tütün mamulü kullanma oranı, 2008,2012	56 Percentage of individuals smoking, 2008, 2012
2.5 Engelin türüne göre engelli nüfus oranı, 2 Ekim 2011	57 Proportion of disabled population by type of disability, 2 October 2011
3. Eğitim	
Grafik	
3.1 Cinsiyete göre okuryazar olmayan nüfus oranı, 1935-2011	58 Ratio of illiteracy by sex, 1935-2011
3.2 Okullaşma oranı, 2011-2012	58 Schooling ratio, 2011-2012
3.3 Bitirilen son öğrenim kurumuna göre cinsiyet oranı, 2011	59 Sex ratio by formal education completed, 2011
3.4 Cinsiyete göre yükseköğretim alanları, 2011-2012	60 Higher education of field study by sex, 2011-2012

İÇİNDEKİLER

EK-TABLORLAR

- 3.1 Okuryazarlığa göre nüfus, 1935-2011
- 3.2 Öğretim yılı ve eğitim (8 yıllık zorunlu) seviyesine göre okullaşma oranı
- 3.3 Eğitim seviyesine göre okuyan öğrenci sayısı, 2000-2012
- 3.4 Yaş grubuna göre okuma-yazma kursuna katılanların sayısı, 2000-2011
- 3.5 Okur yazarlıkta cinsiyet oranı, 1935-2011
- 3.4 Bitirilen son öğrenim kurumu, 1975-2011
- 3.7 Eğitim seviyesine göre mezun olan öğrenci sayısı, 2000-2011
- 3.8 Öğretim alanlarına göre yükseköğretimde (lisans) öğrenci sayısı, 2000-2012
- 3.9 Yaygın eğitim kurumuna göre kursiyer sayısı, 2008-2011
- 3.10 Lisansüstü eğitimine göre yükseköğretimde öğrenci sayısı, 2000-2012

4. İstihdam

Tablo

- 4.1 Eğitim durumuna göre cinsiyete dayalı ücret farkı, 2010

Grafik

- 4.1 Kadın istihdam oranı, OECD ülkeleri 2011
- 4.2 İşgücüne katılma oranı, 2004-2012
- 4.3 İşgücüne dahil olmama nedenleri, 2012
- 4.4 İstihdam edilenlerin işteki durumu, 2012
- 4.5 Tarım-tarım dışı istihdamın dağılımı, 2004-2012
- 4.6 İşsizlik oranı, 2004-2012
- 4.7 Genç işsizlik oranı, 2004-2012
- EK-TABLORLAR**
- 4.1 Nüfusun işgücü durumu, 2004-2012
- 4.2 İşyeri durumuna göre istihdam edilenler, 2004-2012
- 4.3 Medeni duruma göre istihdam oranı, 2004-2012
- 4.4 İşsizlik oranı, 2004-2012
- 4.5 İşgücüne dahil olmama nedenleri, 2004-2012
- 4.6 İBBS'ye göre işgücü durumu, 2008-2012
- 4.7 Tarım-Tarım dışı istihdamın dağılımı, 2004-2012
- 4.8 Meslek grubuna göre istihdam edilenler, 2004-2012
- 4.9 Genç işsizlik oranı, 2004-2012
- 4.10 İktisadi faaliyet koluna göre istihdam edilenler, NACE Rev.2, Kent, 2009-2012
- 4.11 İktisadi faaliyet koluna göre istihdam edilenler, NACE Rev.2, Kırsal, 2009-2012
- 4.12 İşteki duruma göre istihdam edilenler (Tarım-Tarım dışı), 2004-2012
- 4.13 İş memnuniyeti, 2006-2012
- 4.14 Kamu ve özel sektörde çalışanların işe ilişkin sorunları, 2006-2012
- 4.15 İşyeri ilişkilerinden memnuniyet, 2006-2012
- 4.16 Eğitim durumuna göre cinsiyete dayalı ücret farkı, 2010
- 4.17 Meslek grubuna göre aylık ortalama brüt ücret, yıllık brüt kazanç ve cinsiyetler arası ücret farkı, 2010
- 4.18 Kazanç memnuniyeti, 2006-2012
- 4.19 Hanehalkı gelirden memnuniyet, 2006-2012
- 4.20 Cinsiyete göre zaman kullanımı, 2006

CONTENTS

APPENDIX-TABLES

- 61 Population by literacy, 1935-2011
- 62 Schooling ratio by educational year and level of education (8-year compulsory)
- 63 Number of students by level of education, 2000-2012
- 64 Number of enrollment by age groups, 2000-2011
- 65 Sex ratio by literacy, 1935-2011
- 66 Formal education completed, 1975-2011
- 67 Number of graduates by level of education, 2000-2011
- 68 Enrollments by field of study, 2000-2012
- 69 Number of Participants by training institutions, 2008-2011
- 70 Enrollments by level of graduate education, 2000-2012

4. Employment

Table

- 77 Gender pay gap by educational level, 2010

Graph

- 71 Employment rate of women, OECD Country 2011
- 72 Labour force participation rate, 2004-2012
- 73 Reasons of not being in labour force, 2012
- 74 Employment status, 2012
- 75 The distribution of employment by agriculture and non-agriculture, 2004-2012
- 76 Unemployment rate, 2004-2012
- 76 Youth unemployment rate, 2004-2012

APPENDIX-TABLES

- 78 Labour force by household population, 2004-2012
- 79 Employment by status of workplace, 2004-2012
- 80 Employment rate by marital status, 2004-2012
- 81 Unemployment rate, 2004-2012
- 82 Reasons of not being in labour force, 2004-2012
- 83 Labour force status by SR, 2008-2012
- 86 The distribution of employment by agriculture and non-agriculture, 2004-2012
- 87 Employment by occupational group, 2004-2012
- 90 Youth unemployment rate, 2004-2012
- 91 Employment by branch of economic activity, NACE Rev.2, Urban, 2009-2012
- 93 Employment by branch of economic activity, NACE Rev.2, Rural, 2009-2012
- 95 Employment by status in employment and sex ratio (Agriculture-Non-agriculture), 2004-2012
- 96 Satisfaction from work, 2006-2012
- 97 Public employees and private sector who consider the work related issues a problem, 2006-2012
- 98 Satisfaction from workplace relations, 2006-2012
- 99 Gender pay gap by educational level, 2010
- 100 Gross monthly wages, gross annual earnings by job groups and gender pay gap, 2010
- 101 Satisfaction from earning, 2006-2012
- 102 Satisfaction from household income, 2006-2012
- 103 Time use structure by sex, 2006

İÇİNDEKİLER	CONTENTS
EK-TABLolar	APPENDIX-TABLES
4.21 Cinsiyete göre çalışanların zaman kullanımı, 2006	104 Time use of employed, by sex, 2006
4.22 Cinsiyete Göre Serbest Zaman Aktiviteleri, 2006	105 Time spent on "free time" activities by sex, 2006
4.23 Cinsiyete ve Ev İçi Aktivitelerine göre Harcanan Zaman, 2006	106 Time Spent by Gender and Domestic Activities (hours), 2006
4.24 Hanedeki işleri yapan hanehalkı üyeleri, 2011	107 By whom the housework is done, 2011
4.25 Yerleşim yeri, üç büyük il, İBBS'ye göre hanedeki küçük çocukların bakımı, 2011	108 Child care in the households by locality, three populous provinces and NUTS regions, 2011
4.26 Cinsiyet, yaş grubu, yerleşim yeri, üç büyük il ve İBBS'ye göre kadının çalışması ile ilgili kanaatler, 2011	109 Opinions about the woman's work by sex, age group, locality, three populous provinces and SR, 2011
4.27 Cinsiyet, yaş grubu, yerleşim yeri, üç büyük il ve İBBS'ye göre kadınların çalışmasının uygun bulunmama nedenleri, 2011	110 Reason for women's work accepted unsuitable by sex, age group, locality and SR, 2011
5. Şiddet ve suç	5. Violence and crime
Grafik	Graph
5.1 Kadınların eğitim durumuna göre fiziksel şiddet yaygınlığı, 2008	111 The prevalence of physical violence by education level of females, 2008
5.2 Kadınların eğitim durumuna göre cinsel şiddet yaygınlığı, 2008	112 The prevalence of sexual violence by education level of females, 2008
5.3 Kadınların eğitim durumuna göre fiziksel veya cinsel şiddet yaygınlığı, 2008	113 The prevalence of physical or sexual violence by education level of females, 2008
EK-TABLolar	APPENDIX-TABLES
5.1 Yerleşim yerine göre fiziksel veya cinsel şiddet yaygınlığı, 2008	114 Physical or sexual violence by place of residence, 2008
5.2 İBBS1 e göre fiziksel veya cinsel şiddet yaygınlığı, 2008	115 Physical or sexual violence by NUTS1, 2008
5.3 Yaş gruplarına göre fiziksel veya cinsel şiddet yaygınlığı, 2008	116 Physical or sexual violence by age groups, 2008
5.4 Eğitim durumuna göre fiziksel veya cinsel şiddet yaygınlığı, 2008	117 Physical or sexual violence by education level, 2008
5.5 Refah düzeyine göre fiziksel veya cinsel şiddet yaygınlığı, 2008	118 Physical or sexual violence by welfare levels, 2008
5.6 Cinsiyet ve Suç türüne göre Suç Mağduru Sayısı, 1995-2008	119 Number of victims by sex and crime type, 1995-2008
5.7 Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklu sayısı, 2007-2011	120 Number of convicts and arrested persons in prisons, 2007-2011
5.8 Suç türüne göre ceza infaz kurumuna giren hükümlüler, 2009-2011	121 Convicts received into prison by type of crime, 2009-2011
6. Yoksulluk	6. Poverty
6.1 Hanehalkı fertlerinin cinsiyete göre yoksulluk oranları, 2002-2009	122 Poverty ratios of the household members by sex, 2002-2009
6.2 Hanehalkı fertlerinin eğitim durumuna göre yoksulluk oranları, 2009	123 Poverty ratios of the household members by educational status . 2009
EK-TABLolar	APPENDIX-TABLES
6.1 Hanehalkı fertlerinin cinsiyetine ve eğitim durumuna göre yoksulluk oranları, 2002-2009	124 Poverty rates according to educational status of the household members, 2002-2009
7. Seçilmiş meslekler	7. Selected occupations
Tablo	Table
7.1 Akademik ünvanlarına göre yükseköğretimde görevli öğretim üyelerinin oranı, 2001-2002/2010-2011	128 The ratio of teaching staff by academic title, 2001-2002/2010-2011
Grafik	Graph
7.1 Eğitim seviyesine göre kadın öğretmenlerin oranı, 2001-2002/2011-2012	127 The ratio of female teachers by educational level, 2001-2002/2011-2012
7.2 Cinsiyete göre üniversite rektör oranları, 2011	127 Ratio of the rector of university by sex, 2011
7.3 Gazete ve dergilerde çalışan kadın personelin dağılımı, 2006-2011	129 Distribution of females working for newspapers and magazines. 2006-2011
7.4 Cinsiyete göre Büyükelçi oranı, 2001-2012	129 Ratio of Ambassador by sex, 2001-2012
7.5 Cinsiyete göre Cumhuriyet Savcısı oranları, 2000-2012	130 Proportion of Public Prosecutor by sex, 2000-2012
7.6 Cinsiyete göre Hakim oranları, 2000-2012	130 Proportion of Judge by sex, 2000-2012
7.7 Cinsiyete Göre Üst Düzey(1) Memur oranları, 2010-2012	131 Proportion of High Level Civil Servants by sex, 2010-2012
7.8 Cinsiyete göre polis oranları, 2003-2012	132 Proportion of police by sex, 2003-2012

Sayfa
Page

İÇİNDEKİLER

CONTENTS

EK-TABLÖLAR

APPENDIX-TABLES

7.1 Akademik ünvanlarına göre yükseköğretimde görevli öğretim üyeleri, 2000-2012	133	Number of teaching staff by academic title, 2002-2012
7.2 Eğitim seviyesine göre öğretmen sayıları, 2000-2012	134	Number of teacher by level of education, 2000-2012
7.3 Yaygın eğitim kurumuna göre öğretmen sayısı, 2008-2011	135	Number of teachers by training institutions, 2008-2011
7.4 Cinsiyete göre polis sayısı,2003-2012	136	Number of police officers by sex, 2003-2012
7.5 Cinsiyete göre savcı, hakim sayısı, 2000-2012	137	Number of public prosecutors and judges, 2000-2012
7.6 Cinsiyete göre gazete ve dergilerde çalışan personel sayısı ve oranı, 2005-2011	138	Number staff working for newspapers, magazines and proportion by sex, 2005-2011
7.7 Cinsiyete göre üst düzey memur ve personel sayıları, 2010-2012	139	High level civil servants and contract officers by sex
7.8 Cinsiyete göre büyükelçi sayısı,2000-2012	140	Number of ambassadors by sex, 2000-2012
7.9 Cinsiyete göre Merkez Bankası meclis üye sayısı, 2000-2012	141	Number of council members of the Central Bank, 2000-2012
7.10 Cinsiyete göre rektör sayısı ve kadın rektör oranı, 2011	142	Number of the rectors of universities by sex, 2011
8. Siyasal Yaşam		8. Political life
Grafik		Graph
8.1 Seçilmiş ülkelere göre kadın milletvekili oranları, 2012	143	Proportion of female deputies by selected countries, 2012
8.2 Kadın milletvekili oranı, 1935-2012	144	Proportion of female deputies, 1935-2012
8.3 Yerel yönetimlerdeki kadın oranı, 1999-2009	145	Proportion of females in local governments, 1999-2009
Tablo		Table
8.1 Cinsiyete göre bakan sayısı, 1980-2012	144	Number of ministers by sex, 1980-2012
8.2 Yerel yönetimlerdeki kadın oranı, 1999-2009	144	Proportion of females in local governments, 1999-2009
EK-TABLÖLAR		APPENDIX-TABLES
8.1 Seçim yılı ve cinsiyete göre milletvekili sayısı ve oranı, 1935-2012	146	Number of deputies by the election year and sex, and proportion of female deputies
8.2 Cinsiyete göre bakan sayıları, 1980-2012	147	Number of ministers by sex, 1980-2012
8.3 Yerel yönetimlerde kadın ve erkek oranı, 1999,2004,2009	148	Number of persons in local governments and proportion of females in local governments, 1999,2004,2009

AÇIKLAMA**1. Amaç**

Bu yayın, kadın ve erkek arasındaki sosyal, ekonomik ve kültürel konularda farklılığı vurgulayan göstergeleri ortaya koymak amacıyla hazırlanmıştır.

2. Kapsam

Yayın, zaman serisi oluşturacak biçimde mevcut en son yıl verilerini içermekte olup, Türkiye, Kent, Kır, İBBS 1. Düzey (12 Bölge) İBBS 2. düzey (26 Bölge), İBBS 3. düzey (81 il) göstergelerini kapsamaktadır.

3. Veri kaynakları

Yayında yer alan veriler, kurumun ilgili birimlerinden ve çeşitli kamu kurum ve kuruluşların ve üniversitelerin idari kayıtları ve anketlerinden yararlanılarak derlenmiştir.

4. Tanım ve Kavramlar**4.1 Nüfus ve Demografi**

Yaş: Kişinin bitirmiş (tamamlamış) olduğu yaşıdır.

Medyan yaş: Bir nüfusu oluşturan kişilerin yaşları küçükten büyüğe sıralandığında ortada kalan kişinin yaşıdır. Buna göre, nüfusun yarısı bu yaştan küçük diğer yarısı da bu yaştan büyüktür.

Hanehalkı: Aralarında akrabalık bağı bulunsun ya da bulunmasın aynı konutta veya aynı konutun bir bölümünde yaşayan, aynı kaptan yemek yiyen, kazanç ve masraflarını ayırmayan, hanehalkı hizmet ve yönetimine katılan bir veya birden fazla kişiden oluşan topluluktur.

EXPLANATION**1. Introduction**

This publication has been prepared for the social, economic and cultural issues that would make visible the female and male inequality in order to emphasize.

2. Coverage

The publication includes times series to create the latest available data and covers Turkey, Urban, Rural, SR 1 (12 regions), SR 2 (26 regions) and SR 3 Level (81 provinces).

3. Data sources

The data has been collected in this publication by surveys and administrative registers from the institution, agencies and university.

4. Definitions and Concepts**4.1 Population and Demography**

Age: Age completed by the person.

Median age: The age of the person in the middle when all the person in the population are arranged in ascending order. In this aspect, half of the population is younger than this age and half of it is older than this age.

Household: The household is a group consisting of one or several persons, irrespective of the existence of a family tie among them, who live in the same house or a part thereof, eating from the same kitchen, pooling their incomes and expenditures, and participating in the household services and management.

Canlı doğum: Çocuğun doğduğu andan itibaren en az birkaç dakika yaşadığı, ağlama, nefes alma ve hareket etme gibi hayat belirtileri gösterdiği doğumdur.

Toplam doğurganlık hızı: Bir kadının, doğurduğu dönem boyunca (15-49 yaşları arasında) yaşayacağı ve belirli yaşa özel doğurganlık hızını takip edeceği varsayımı altında doğurabileceği ortalama canlı doğan çocuk sayısıdır.

Kaba doğum hızı: Belli bir yıl içinde her 1 000 nüfus başına düşen doğum sayısıdır.

Genel doğurganlık hızı: Belli bir yıl içinde 15-44 yaş grubunda her 1 000 kadın başına düşen doğum sayısıdır.

Yaşa özel doğurganlık hızı: Belli bir yaş grubunda kadın başına düşen ortalama canlı doğan çocuk sayısıdır.

Evlenme: Türk Medeni Kanunu'na göre evlenmeye ehil erkek ve kadının, yetkili kanuni merci önünde yapmış oldukları çift taraflı bir akittir.

Ortalama ilk evlenme yaşı: Belli bir yıl içinde ilk kez evlenen çiftlerin ortalama evlenme yaşıdır.

Boşanma: Erkek ile kadının, yeni bir evlenme yapacak şekilde hukuki bir kararla evliliklerini tamamen sona erdirmeleridir.

İntihar: Psikolojik olarak rahatsız olan kişinin istemli olarak yaşamına son vermesi olup kendisine yönelik bir saldırganlık halidir.

Ölüm: Canlı doğum olayı gerçekleşikten sonraki herhangi bir zamanda, yaşamsal fonksiyonların tamamen yitirilmesidir.

Live birth: The births where the child lives at least a few minutes and shows evidence of life like crying, breathing or moving.

Total fertility rate: The average number of life births that a woman would have under the assumption that she survived to the end of her reproductive life (15 to 49 years of age) and bore according to a given age specific fertility rate.

Crude birth rate: The number of births per 1 000 population in a given year.

General fertility rate: The number of births per 1 000 females in 15-44 age group in a given year.

Age specific fertility rate: The average number of live births per certain age group of a woman.

Marriage: In accordance with the Turkish Civil Code, is a contract made between a man and woman to live together, sanctioned by a legal authority.

Mean age at first marriage: It is the average age at marriage of couples getting married firstly in a given year.

Divorce: A final legal dissolution of a marriage, that is, the separation of husband and wife by a judicial decree which confers on the parties the right to civil remarriage.

Suicide: Suicide seen in a person having psychological problems, is a situation of aggression which is ended by killing himself voluntarily.

Death: Death is the permanent disappearance of all evidence of life at any time after live birth has taken place.

4.2 Sağlık

Doğuşta beklenen ömür süresi (yıl): Yeni doğmuş bir bireyin yaşamı boyunca belirli bir dönemdeki yaşa özel ölümlülük hızlarına maruz kalması durumunda yaşaması beklenen ortalama yıl sayısıdır.

Tütün: Sigara, sarma sigara, pipo, puro ve nargile gibi tütün ve tütün mamullerini kapsamaktadır.

Halen tütün kullanan: Kasım 2008 tarihi itibari ile tütün kullananları kapsamaktadır. Hergün ve ara sıra kullanan bu kapsamda değerlendirilmektedir.

Hiç kullanmayan: Kasım 2008 tarihine kadar hayatları süresince hiç tütün kullanmayanları kapsamaktadır.

Vücut Kitle İndeksi (VKİ): Vücut kitle indeksi, vücut ağırlığının (kg), boy uzunluğunun metre cinsinden karesine bölünmesiyle hesaplanır.

Düşük Kilolu : $VKİ < 18,50$
Normal Kilolu : $18,50 \leq VKİ < 25,00$
Fazla Kilolu : $25,00 \leq VKİ < 30,00$
Obez : $VKİ \geq 30,00$

4.3 Eğitim

Net okullaşma oranı: İlgili öğrenim türündeki teorik yaş grubunda bulunan öğrencilerin, ait olduğu öğrenim türündeki teorik yaş grubunda bulunan toplam nüfusa bölünmesi ile elde edilir.

Brüt okullaşma oranı: Herhangi bir eğitim seviyesindeki toplam okula gidenlerin, teorik nüfus içindeki toplam nüfusa bölünmesi ile elde edilir.

Okur-yazar olmayan: Herhangi bir öğrenim kurumuna hiç gitmemiş ve herhangi bir şekilde okuma-yazma öğrenmemiş olan nüfusu kapsar.

4.2 Health

Expectation of life at birth: It is the average number of years an infant is supposed to live having been exposed to age specific mortality rates at certain periods all through his/her life.

Tobacco: Covering tobacco products such as manufactured cigarette, hand rolled cigarette, pipe, cigar and water pipe.

Current smoker: Covering daily or less than daily tobacco users in November 2008.

Non-smoker: Until November 2008, individuals who never smoke in their life.

Body Mass Index (BMI): Body mass index is calculated by dividing weight (kg) by the square of height in meters.

Underweight: $BMI < 18,50$
Normal Weight: $18,50 \leq BMI < 25,00$
Overweight: $25,00 \leq BMI < 30,00$
Obese: $BMI \geq 30,00$

4.3 Education

Net schooling ratio: It is obtained by dividing the number of students of a theoretical age group enrolled in a specific level of education by the population in that age group.

Gross schooling ratio: It is obtained by dividing the number of students enrolled in a specific level of education by the population in that level's theoretical age group.

Illiterate population: The person who was absent from school or who know how to illiterate.

Okulöncesi eğitim: İsteğe bağlı olarak zorunlu ilköğretim çağına gelmemiş 3 – 5 yaş grubundaki çocukların eğitimini kapsar.

İlkokul: İlkokullarda 5 yıllık zorunlu eğitim uygulanmaktadır.

İlköğretim: 18.08.1997 tarihinde çıkan 4306 sayılı yasa ile 1997/'98 öğretim yılından itibaren 8 yıllık kesintisiz zorunlu ilköğretime geçilmiştir. Bu okulları bitirenlere ilköğretim diploması verilmektedir. İlköğretim 6-13 yaş grubundaki çocukların eğitimini kapsamaktadır.

Ortaöğretim: İlköğretime dayalı, en az üç yıllık genel, mesleki ve teknik öğretim kurumlarının tümünü kapsar.

Yükseköğretim: Ortaöğretime dayalı, en az iki yıllık yüksek öğrenim veren eğitim kurumlarının tümünü kapsar.

Yükseköğretim kurumları; üniversiteler, fakülteler, enstitüler, yüksek okullar, konservatuarlar, meslek yüksek okulları, uygulama ve araştırma merkezleridir.

Yüksek Lisans: Yükseköğrenimden sonra eğitim alanında alınan bilimsel uzmanlık derecesidir.

Doktora: Yüksek lisans eğitiminden sonra yapılan ihtisas alan eğitimidir.

Pre-primary education: Pre – primary education involves the education of children in the age group of 3 – 5 who have not reached the age of compulsory primary education, on an optional basis.

Primary school: In primary schools 5 years compulsory education.

Primary education: With the Public Act no.4306 published on 18.08.1997, from 1997/'98 education year on 8 year continuous compulsory education is applicable. Primary education is free at state schools. Primary education diplomas are awarded to the graduating students. Primary education involves the education and training of children in the age group of 6 to 13.

Secondary education: Includes all education institutions of general or vocational and technical character of at least three years following primary education.

Higher education: Higher education comprises of the education institutions at every stage based on secondary education with the term of at least two years.

Higher education institutions; universities, faculties, institutes, higher schools, vocational higher schools, conservatories, research and application centers.

Master: Population who are studied higher education of field after higher education.

Doctorate: The education who are studied to be a qualified specialist after master.

4.4 İşgücü ve Kazanç

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne katılma oranı: İşgücünün kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus içindeki oranıdır.

İstihdam: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dahil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İşbaşında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İşbaşında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına ve işverenler istihdamda kabul edilmektedir.

İstihdam oranı: İstihdamın, kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus içindeki oranıdır.

İşsiz: Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son üç ay içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dahildirler.

İşsizlik oranı: İşsiz nüfusun işgücü içindeki oranıdır.

4.4 Labour Force and Earnings

Labor force: Comprises all employed and unemployed persons.

Labour force participation rate: Indicates the ratio of the labour force to non-institutional working age population.

Employment: Comprises all the non-institutional working age population who are included in the "persons at work" and "not at work" described below.

Persons at work: Persons economically active during the reference period for at least one hour as a regular employee, casual employee, employer, self employed or unpaid family worker.

Persons not at work: All self-employed and employers who have a job but not at work in the reference week for various reasons are considered as employed.

Employment rate: Employment rate is the ratio of employed persons to the non-institutional working age population.

Persons unemployed: The unemployed comprises all persons 15 years of age and over who were not employed during the reference period had used at least one channel for seeking a job during the last three months and were available to start work within two weeks.

Unemployment rate: Unemployment rate is the ratio of unemployed persons to the labour force.

İşgücüne dahil olmayanlar: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle bir iş aramayan, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir. İki alt başlıkta ele alınmaktadır.

İş bulma ümidi olmayanlar:Daha önce iş aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanimadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya da hazır olmayan kişilerdir.

Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya da hazır olmayan kişilerdir.

Öğrenci: Bir öğrenim kurumuna devam etmesi nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya da hazır olmayan kişilerdir.

Emekli:Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya da hazır olmayan kişilerdir.

Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya da hazır olmayan kişilerdir.

Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya da hazır olmayan kişilerdir.

Persons not in labour force: Includes persons who are neither unemployed nor employed and 15 years of age and over. The persons not in labour force consist of the following sub-groups;

Not seeking a job but available to start a job: These are the persons who did not look for a job with different reasons, but were available for work within 2 weeks. This group consists of 2 sub-groups;

Discouraged workers: These are the persons who were available to start a job but were not seeking because had looked for before, but were not able to find or those believe that could not find a job with his/her qualifications.

Other: These were the persons who were not seeking a job for reasons such as being seasonal workers, busy with household chores, student, property income earner, retired, or disabled, but available to start a job.

Seasonal workers: Persons were not seeking a job and were not available for work because of being seasonal workers.

Household chores: Persons not seeking a job and were not available for work because of doing household chores.

In education or training: Persons not seeking a job and were not available for work because of attending regular school or training.

Retired persons: Persons not seeking a job were not available for work because of being retired.

Disabled, old or ill: Persons not seeking a job and were not available for work because of being disabled, ill or elderly.

Other: Persons not seeking a job and were not available for work because of family or personal reasons or other reasons.

Aylık ücret: Brüt temel ücret ve maaş ödemeleri ile her ay yapılan ücret niteliğindeki diğer düzenli ödemeleri ve fazla çalışma ödemelerini kapsar. İşveren tarafından ücretli maaşlı çalışanlara referans yılında yapılan bu kapsamdaki ödemelerin aylık ortalamasıdır.

Kazanç: Brüt temel ücret ve maaş ödemeleri ile ücret niteliğindeki düzenli ödemeleri (her ay yapılan ikramiye, sosyal yardım vb.) fazla çalışma ödemelerini, düzensiz ödemeleri (her ay yapılmayan ikramiye, prim vb.) ve aynı yardım ödemelerini kapsar.

Cinsiyetler arası ücret farkı: Bu fark (erkeklerin yıllık ortalama brüt ücret geliri-kadınların yıllık ortalama brüt ücret geliri)/(erkeklerin yıllık ortalama brüt ücret geliri)*100 şeklinde hesaplanmaktadır.

4.5 Şiddet

Şiddet: Birleşmiş Milletler tarafından yayınlanan "Kadınlara Karşı Şiddetin Tasfiye Edilmesine Dair Bildirge" de kadına yönelik şiddet tanımı: İster kamusal, isterse özel yaşamda meydana gelsin, kadına fiziksel, cinsel ve psikolojik acı ve ızdırap veren veya verebilecek olan cinsiyete dayalı bir eylem veya bu tür eylemle tehdit etmektir".

Fiziksel şiddet: Eşi veya birlikte olduğu kişi(ler) tarafından kadına yönelik; tokat atma ya da bir şey fırlatma, itme, tartaklama ya da saç çekme, yumruklama ya da bir cisimle vurma, tekmeleme, sürüklenme ya da dövme, boğazını sıkma ya da bir yerini yakma, bıçak, silah gibi aletlerle tehdit etme ya da bunları kullanma.

Cinsel şiddet: Eşi veya birlikte olduğu kişi(ler) tarafından kadına yönelik; zorla cinsel ilişkiye girme, kadının istememesine rağmen korkudan cinsel ilişkiye girmesi, cinsel olarak aşağılayıcı ya da küçük düşürücü eylemlere zorlanma.

Monthly wage: Include the sum of basic gross wages, over time payments and other regular payments paid to employees. The monthly wage is the monthly average of these kind of payments made to employee by employer in the reference year.

Earnings: Includes; gross basic wage and salary payments, regular payments in the form of the wage, overtime payments, irregular payments (bonuses and premiums etc. not paid regularly) and payments in kind.

Gender pay gap: This rate when computed is (Annually average gross wage (TL) of males- Annually average gross wage (TL) of females)/ Annually average gross wage (TL) of males*100

4.5 Violence

Violence: Definition of violence in UN's Declaration on Elimination of Violence Against Women. Violence is a gender sensitive act or threaten to act in a way that would give physical, sexual or psychological pain or suffering either in public or in private life.

Physical violence: Against women by husband or spouse(s), slapped her or threw something at her that could hurt her, pushed or shoved her or pulled her hair, hit her with his fist or something else that could hurt her, kicked her, dragged her or beat her up choked or burnt her on purpose, threatened to use or actually used a gun, knife or other weapon against her.

Sexual violence: Against women by husband or spouse(s), physically forced her to have sexual intercourse when she did not want to, had sexual intercourse when she did want to because she was afraid of what he might do otherwise, forced her to do something that she found degrading or humiliating.

4.6 Yoksulluk

Yoksulluk: İnsanların temel ihtiyaçlarını karşılayamama durumudur. Yoksulluğu dar ve geniş anlamda olmak üzere iki türlü tanımlamak mümkündür. Dar anlamda yoksulluk, açlıktan ölme ve barınacak yeri olmama durumu iken, geniş anlamda yoksulluk, gıda, giyim ve barınma gibi olanakları yaşamlarını devam ettirmeye yettiği halde toplumun genel düzeyinin gerisinde kalmayı ifade eder.

Mutlak yoksulluk: Hanehalkı veya bireyin yaşamını sürdürebilecek asgari refah düzeyini yakalayamaması durumudur. Bu nedenle, mutlak yoksulluğun ortaya çıkarılması, bireylerin yaşamlarını sürdürebilmeleri için gerekli olan minimum tüketim ihtiyaçlarının belirlenmesini gerektirir. Mutlak yoksul oranı, bu asgari refah düzeyini yakalayamayanların sayısının toplam nüfusa oranıdır.

Harcama esaslı görelî yoksulluk: Bireylerin, toplumun ortalama refah düzeyinin belli bir oranının altında olması durumudur. Buna göre toplumun genel düzeyine göre belli bir sınırın altında gelir ve harcamaya sahip olan birey veya hanehalkı görelî anlamda yoksul olarak tanımlanır. Refah ölçüsü olarak amaca göre tüketim veya gelir düzeyi seçilebilir.

4.7 Seçilmiş meslekler

Yazılı medya: Gazete ve dergi kuruluşlarını içermektedir.

4.8 Siyasal Yaşam

Milletvekili: 2839 sayılı Milletvekili Kanunu'nun 3. maddesi 4125 Sayılı Kanun'un 8. maddesi ile değiştirilerek, 450 olan milletvekili sayısı, 1995 Milletvekili Genel Seçimi'nde 550'ye çıkarılmıştır.

4.6 Poverty

Poverty: The situation in which people can not meet their basic needs. It is possible to define poverty in two ways, narrow and broad meanings. While the poverty in a narrow meaning is the state of hunger and not having a shelter, the poverty in a broad meaning is the state in which although the food, clothing and housing opportunities are enough to live, the living standards are quite below the level of the general society.

Absolute poverty: The absolute poverty is the situation in which a household or an individual can not reach the welfare sufficient to continue their lives. Therefore, it is necessary to find out the absolute poverty and determine the minimum needs of individuals to ensure they continue their lives. The rate of absolute poverty is the ratio of those who can not reach this welfare level to the total population.

Relative poverty based on expenditure: It is the state in which the individual is below the average welfare level of the society. For this respect, the households having incomes and expenditures below a specified line compared to the general population shall be defined to be the poor in a relative meaning. As a welfare measure, consumption or income level may be selected according to the situation.

4.7 Selected occupations

Print media: Print media statistics are obtained from newspapers and magazine enterprises through our regional offices.

4.8 Political Life

Deputies: The number of representatives has been increased to 550 from 450 in 1995 by changing the article 3 of the Law No. 2839 on General Election with the article 8 of the Law No.4125.

Yerel yönetimler: Ulusal sınırlar içerisindeki değişik büyüklüklerdeki topluluklarda yaşayan insanların, ortak ve yerel nitelikteki gereksinimlerini karşılamak amacıyla kurulan ve hukuk düzeni içerisinde oluşturulmuş olan anayasal kuruluşlardır.

Belediye Başkanı: Ülkemizde yer alan belediye kurumlarının en yüksek kademedeki yöneticisi ve tüzel kişiliğinin temsilcisidir.

Local governments: refers collectively to administrative authorities over areas that are smaller than a state.

Mayor/Mayoress: In many countries, a Mayor is the highest ranking officer in the municipal government of town or a large urban city.

Türkiye’de Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Gelişimi ve

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Politikaları

Toplumsal Cinsiyet Yaklaşımı

Toplumsal cinsiyet eşitliği politikalarının kuramsal altyapısında, ‘cinsiyet’ (sex) ile ‘toplumsal cinsiyet’ (gender) arasındaki ayrım kullanılmaktadır. ‘Cinsiyet’ kavramı, kadınlar ile erkekler arasındaki evrensel biyolojik farklılıklara atıfta bulunurken ‘Toplumsal Cinsiyet’ kavramı, kadınlarla erkekler arasındaki toplumsal ilişkileri belirli bir bağlama göre tanımlamakta, erkeklerle kadınlar ve erkek çocuklarıyla kız çocukları arasındaki ilişkiye ve bu ilişkinin sosyal olarak nasıl kurulduğuna değinmektedir. Bu nedenle toplumsal cinsiyetin getirdiği roller dinamikdir ve içeriği zamana ve yere göre değişmektedir.

Toplumsal cinsiyet ilişkileri, hayatın birçok alanında erkeklerin daha baskın olduğu, kadınların genellikle ikinci plana itildiği eşit olmayan güç ilişkisi içermektedir. Erkekler ve erkeklere atfedilen işlevlere ve görevlere verilen değer, birçok açıdan kadınlara ve kadınlara atfedilen işlevlere ve görevlere verilen değerden daha büyüktür.

Türkiye’de Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Gelişimi

Türkiye’de başta Anayasa olmak üzere tüm yasalarda kadın erkek eşitliği güvence altına alınmıştır. Türkiye Cumhuriyetinin kurulduğu 1923 yılını izleyen ilk 10 yılda yapılan reformlar, kadının yurttaşlık hakkını kazanmasının yanında Türk toplumunun yeniden yapılanmasını sağlamıştır.

1924	Tevhidi Tedrisat Kanunu ile eğitim tek sistem altında toplanarak kadınlara erkeklerle eşit eğitim imkânları sağlamıştır.
1926	Türk Medeni Kanunu ile kadının sosyal hayatı çağa uygun olarak yeniden düzenlenmiş ve kadına temel haklar verilmiştir.
1930	Yerel yönetimlerde seçme ve seçilme hakkına sahip olmuştur.
1934	Milletvekili seçme ve seçilme hakkına sahip olmuştur.
1935	1935 yılında yapılan genel seçimlerde TBMM’ne 18 kadın milletvekili seçilmiştir.
1938	1926 yılında çıkarılan Türk Medeni Kanunu’nda kadınlar için 17, erkekler için 18 olan yasal evlenme yaşı, 1938 yılında kadınlar için 15, erkekler için 17’ye düşürülmüştür.
1983	Kürtaj büyük ölçüde serbest bırakılmıştır
2003	Ülkemizde çalışma hayatını düzenleyen Yeni İş Kanunu’nda 2003 yılında yapılan düzenlemeler ile çalışma yaşamında kadın erkek eşitliğinin sağlanması yönünde önemli gelişmeler kaydedilmiştir.
2004	Anayasanın 10. maddesine “kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür” hükmü eklenmiştir. Yapılan bu değişiklikle devlet cinsiyete dayalı ayrım yapmamanın ötesinde, kadınlara erkeğin her alanda eşit haklara, eşit imkânlarla kavuşması için düzenlemeler yapmak, gerekli tedbirleri almakla yükümlü kılınmıştır.
2005	Kadın erkek eşitliği gözetilerek hazırlanan ve 1 Haziran 2005’te yürürlüğe giren Yeni Türk Ceza Kanunu’nda kadının mağdur olduğu birçok suç topluma karşı işlenen suçlar kapsamından çıkarılıp, kişilere karşı işlenen suçlar kapsamına alınarak cezaları ağırlaştırılmıştır.
2006	2006/17 sayılı “Çocuk ve Kadınlara Yönelik Şiddet Hareketleri ile Töre ve Namus Cinayetlerinin Önlenmesi için Alınacak Tedbirler” konulu Başbakanlık Genelgesi 4 Temmuz 2006 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Türkiye, Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW) öncelikli olmak üzere, Avrupa Sosyal Şartı, Çocuk Hakları Sözleşmesi, ILO, OECD, AGİK gibi kuruluşların sözleşme, karar ve tavsiyeleri, Kahire Dünya Nüfus ve Kalkınma Konferansı Eylem Planı, 4. Dünya Kadın Konferansı Eylem Planı ve Pekin Deklarasyonu, Birleşmiş Milletler Binyıl Kalkınma Belgesi ve Avrupa Birliği’ne uyum sürecinde ulusal mevzuatına aktarması gereken kadın-erkek eşitliği ile ilgili AB direktifleri doğrultusunda politikalar geliştirmeyi, yasal düzenlemeler yapmayı ve bu yasaları uygulamaya geçirmeyi taahhüt etmiştir.

Development of Gender Equality in Turkey and Summary of Gender Equality Policies

Gender Equality

In the more theoretical context of gender equality policies, the distinction between ‘sex’ and ‘gender’ is used. ‘Sex’ refers to the universal biological distinctions between men and women, while ‘gender’ is the social translation of these distinctions. The concept of gender is used to identify the social relations between men and women in a specific context. This means that the content of these concepts differs, depending on place and time. It refers to the relationship between men and women, boys and girls, and how this is socially constructed. Gender roles are dynamic and change over time.

Gender relations contain an unequal power relationship with male domination and female subordination in most spheres of life. Men and the tasks, functions and values attributed to them are valued in many aspects higher than women and what is associated with women.

Development of Gender Equality in Turkey

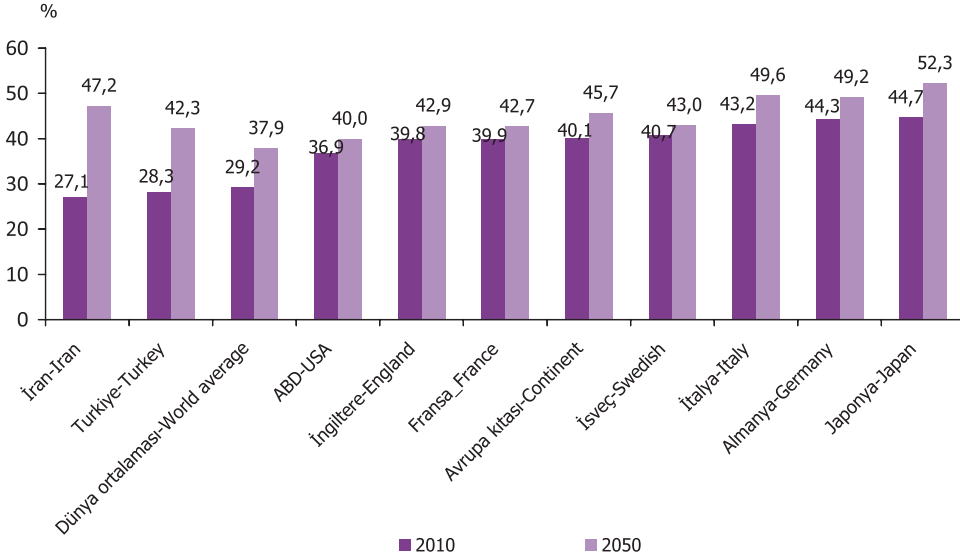
The background of gender equality policies in Turkey is constituted by the Republican reforms. In the years following the foundation of the Republic in 1923, a modern state structure was formed on one hand and an extensive social transformation was realised on the other, with the reforms made in the faith that full equality between women and men should be established.

1924	Educational institutions were gathered together within one single system and women and men were provided with equal educational opportunities.
1926	With the Turkish Civil Code, the social life of women was regulated in a manner more appropriate to the times and women were granted fundamental rights.
1930	Turkish women were granted the right to participate in politics long before women in most other countries. Having been entitled to elect and be elected in local authorities.
1934	Turkish women were granted in 1934 the right to elect and be elected as members of the Turkish Grand National Assembly.
1935	18 women elected to the parliament..
1938	The legal marriage age is 18 for men was reduced to 17 for men and 15 for women in 1938
1983	Abortion is released
2003	Through amendments made to the new labour Act, No. 4857 and enacted in 2003, significant progress has been made to secure more equal rights between women and men in the labour market.
2004	According to the Prime Ministry Circular of 2004 “Acting in Accordance with the Principle of Equality in Employee Recruitment” no discrimination shall be made on the basis of sex, unless the nature of the job makes it justifiable
2005	In the new Turkish Criminal Code, put into force on 1 June 2005 and according to which equality between men and women should be taken into account, numerous crimes against women (crimes with female victims) were altered from crimes against society into crimes against individuals.
2006	Prime Ministry Circular no. 2006/17 on Measures to be Taken to Prevent Honour and Custom Motivated Murders and Acts of violence against Children and Women entered into effect on 4 July 2006 upon its publication in the Official Gazette.

Turkey guarantees the equality between women and men in its Constitution and other laws. Turkey has undertaken to further develop policies, to make legal arrangements and to put these laws into practice in accordance with international agreements such as the United Nations Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women (CEDAW), the European Social Charter, and the Convention on the Rights of the Child, conventions, decisions and recommendations of institutions such as the International Labour Organisation (ILO), the Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD), the Organisation for Security and Co-operation in Europe (OSCE), the Cairo Conference on World Population, United Nations Millennium Development Declaration and national action plan.

1.1 Seçilmiş ülkelere göre ortalanca yaş, 2010-2050

Median age by selected countries, 2010-2050

Kaynak: Birleşmiş Milletler, Dünya Nüfus Beklentileri, 2010

Source: United Nations, World Population Prospects, 2010

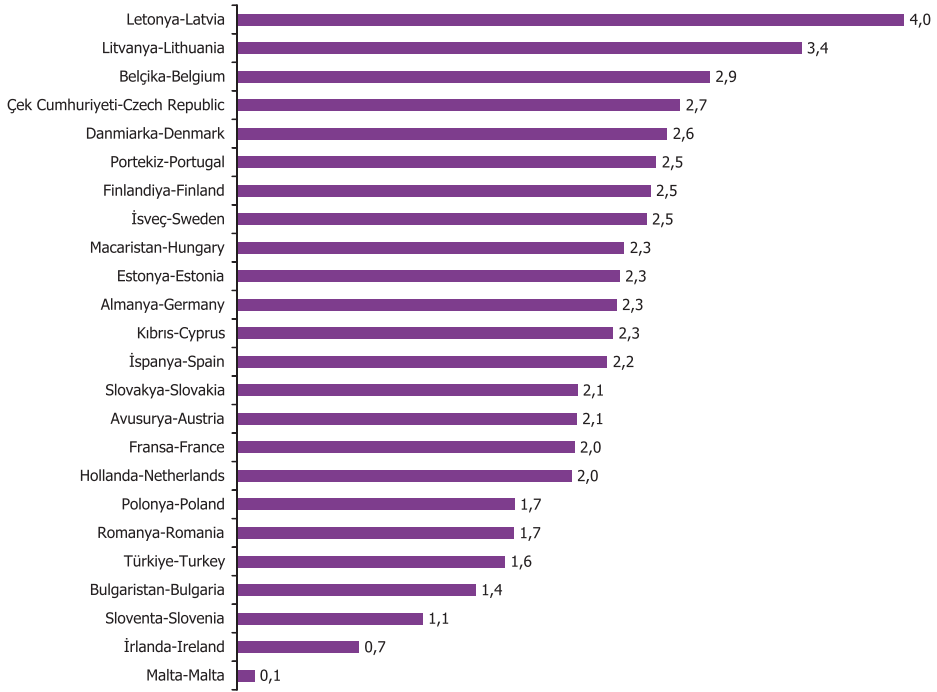
2010 yılı tahminlerine göre dünya nüfusunun ortalanca yaşı 29,2'dir. Ortanca yaşın en yüksek olduğu, diğer bir ifade ile en yaşlı nüfusa sahip ülkeler arasında Japonya (44,7 yaş), Almanya (44,3 yaş) ve İtalya (43,2 yaş) yer almaktadır. Ülkemizde ortalanca yaş 2010 yılı tahminlerine göre 28,9'dir. 2050 yılında dünya nüfusunun ortalanca yaşının 38 olacağı tahmin edilmektedir. Ortanca yaşın en yüksek olacağı tahmin edilen ülkeler arasında, Japonya (52,3 yaş) yer almaktadır. 2050 yılında ülkemizde ortalanca yaş 40,2 olarak tahmin edilmektedir.

According to the 2010 estimations, the median age of the world's population is 29,2. Median age is the highest in Japan (age 44,7), Germany (age 44,3) and Italy (age 43,2) among the countries. The median age of Turkey, which is 28,9, in 2010 estimations. In 2050, it is predicted that the median age of the world's population will be 38. The median age of Japan (age 52,3) is predicted to be the highest among the countries. The median age of Turkey, which is predicted to be 40,2 in 2050.

1.2 Seçilmiş ülkelere göre kaba boşanma hızı, 2011

Crude divorce rate by selected countries, 2011

Binde-Thousand

Kaynak: Eurostat veritabanı

Source: Eurostat database

2011 yılında her 1 000 kişi başına 0,1 boşanma ile en düşük kaba boşanma hızı Malta'da, en yüksek kaba boşanma hızı ise Letonya'dadır (4,0). Türkiye'de 2011 yılında boşanma hızı 1.6'dır.

The lowest crude divorce rates were in Malta with 0.1 divorces per 1 000 inhabitants in 2011, the highest crude divorce rates were Latvia (4,0). In Turkey the crude divorce rate were 1.6 in 2011.

1.1 Yıllara göre nüfus, 1927-2050

Population by years, 1927-2050

	Toplam-Total	Erkek-Male	Kadın-Female
1927	13 648 270	6 563 879	7 084 391
1950 (1)	20 947 188	10 572 557	10 374 631
2000	67 803 927	34 346 735	33 457 192
2012	75 627 384	37 956 168	37 671 216
2023	84 247 088	42 137 362	42 109 726
2050	93 475 575	46 462 118	47 013 456

Kaynak: TÜİK, Genel Nüfus Sayımları, 1927-2000, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2012, Nüfus Projeksiyonları, 2023-2050

(1) Cinsiyete göre nüfus 1945 ve 1955 yılı cinsiyet oranlarından tahmin edilmiştir.

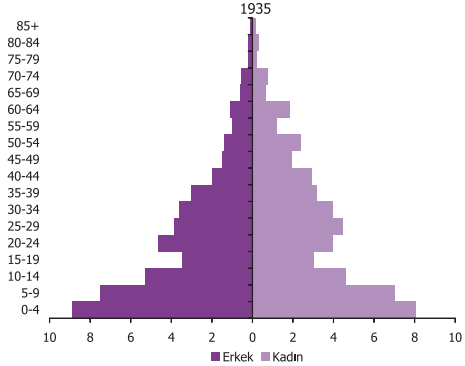
Population by sex has been estimated by the sex ratios of years 1945 and 1955.

Source: TurkStat, Population Census, 1927-2000, The Results Of Address Based Population Registration System, 2012, Population Projections, 2023-2075

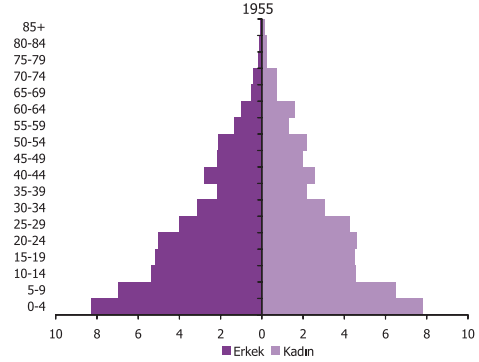
Türkiye’de ikamet eden nüfus 2012 yılında, 2010 yılına göre 7 823 457 kişi artmıştır. 2023 yılında erkek nüfusun 46 462 118, kadın nüfusun 47 013 456 kişi olması beklenmektedir.

In 2012, the population living in Turkey increased 7 823 457 persons compared to the previous 2010 year. The male population will be 46 462 118 persons and female population will be 47 013 456 persons in 2023.

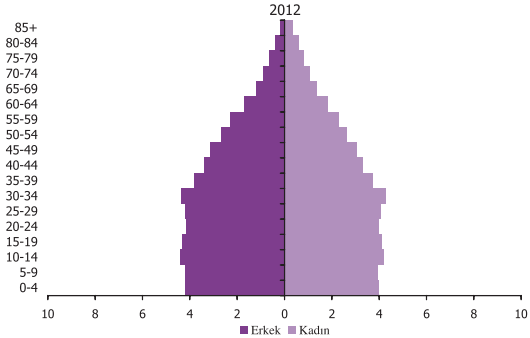
1.3 Nüfus piramidi Population pyramid

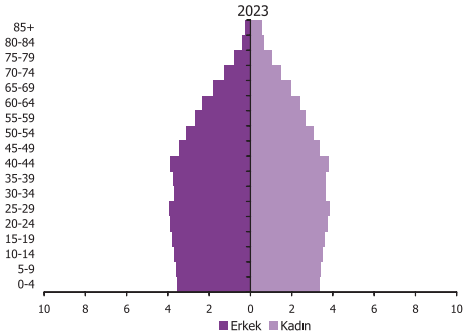
Türkiye nüfusunun yaş dağılımı, geçmişte yüksek doğurganlık deneyimi olan, ancak yakın zamanda hızlı bir doğurganlık düşüşü yaşanan ülkelerin belirgin özelliklerine sahiptir. 1935 yılı nüfus piramidi doğurganlık ve ölümlülüğün yüksek olduğu yaş yapısını yansıtmaktadır. 2012 yılı nüfus piramidi tabanında görülen daralma Türkiye'de doğurganlık seviyesindeki hızlı azalmayı göstermektedir. Nüfus projeksiyonları sonuçlarına göre, bu durumun 2023 yılında da devam edeceği görülmektedir.

The age distribution of the population has typical characteristics of countries that have experienced relatively high fertility in the past, but then experienced a rapid fertility decline more recently. The population pyramid of the year 1935 reflects the age structure of the situation that the fertility and the mortality are high. The narrowing base of the population pyramid indicates this rapid fertility decline in the population pyramid of the year 2012. According to population projections, this situation is expected to continue in 2023.

Kaynak: TÜİK, Genel Nüfus Sayımları 1935-1955 , Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2012, Nüfus Projeksiyonları, 2023

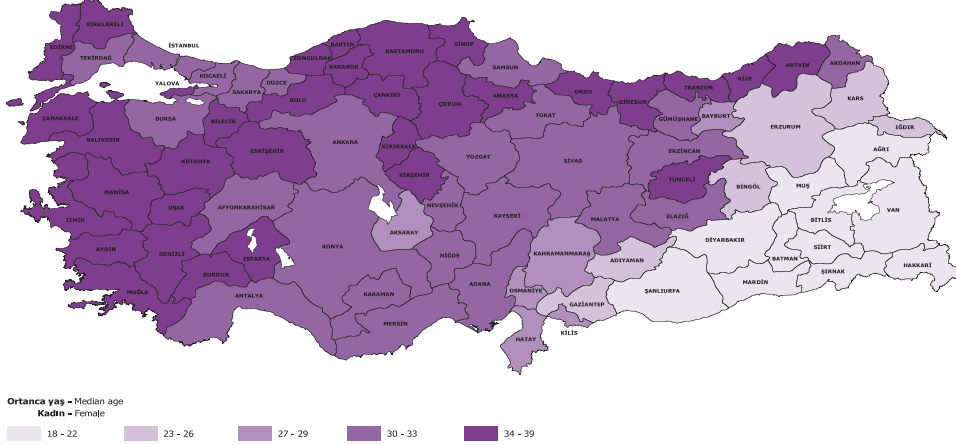

Source: TurkStat, Population Census, 1927-2000, The Results Of Address Based Population Registration System, 2012, Population Projections, 2023

1.4 Ortanca yaş, 2012

Median age, 2012

Ortanca yaş - Median age (2012)

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2012

Source: TurkStat, The Results of Address Based Population Registration System, 2012

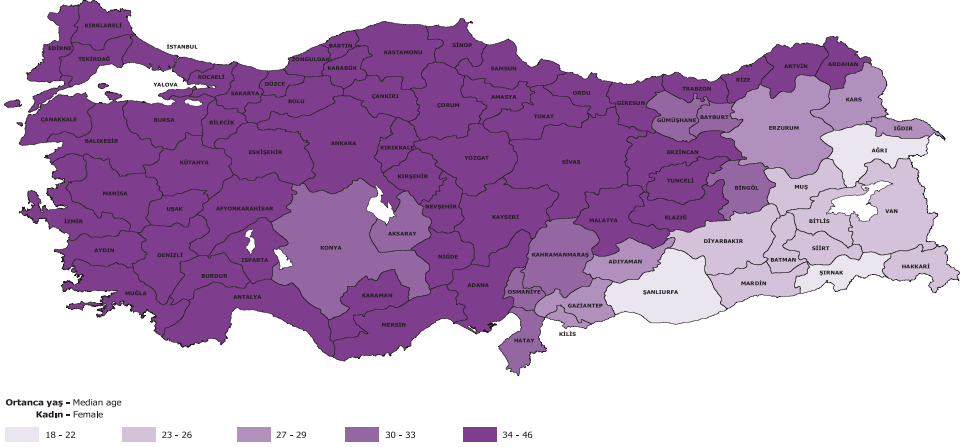
Ortanca yaş, yaş yapısının önemli göstergelerinden biridir. 2012 yılında Türkiye'nin ortanca yaşı 30,1 olmuştur. 2023 yılında 34'e yükselecektir. Kadınların ortanca yaşı 2012 yılında 30,6 iken, 2023 yılında 34,3'e yükseleceği tahmin edilmektedir. İllerin ortanca yaşları incelendiğinde, 2012 yılında otuz üç ilin medyan yaşı 34-39, yirmibeş ilin ortanca yaşı 30-33, onbir ilin ortanca yaşı 18-22, altı ilin ortanca yaşı 23-26, altı ilin ortanca yaşı 27-29 ortanca yaş grubunda yer almıştır.

Median age is one of the important indicators of the age structure. The median age of the population of Turkey is 30.1 in 2012. It will increase to 34 in 2023. While the median age of female population was 30.6 in 2012, it will increase to 34.3 in 2023. The median age of the provinces examined thirty-three provinces were in 34-39, twenty-five provinces were in 30-33, eleven provinces were in 18-22, six provinces were in 23-26, six provinces in 27-29 median age groups in 2012.

1.5 Ortanca yaş, 2023

Median age, 2023

Ortanca yaş - Median age (2023)

Kaynak: TÜİK, Nüfus Projeksiyonları, 2023

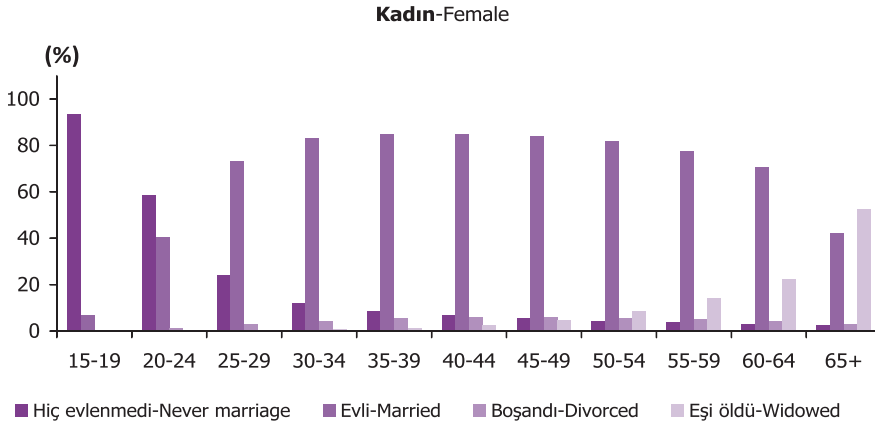
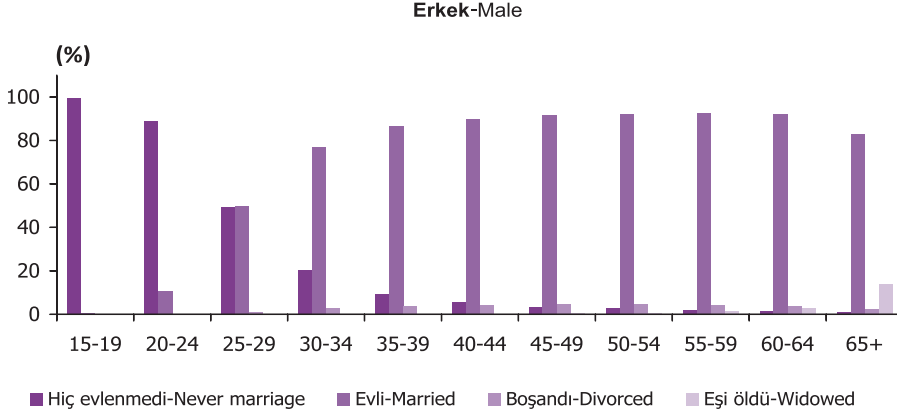
Source: TurkStat, Population Projections, 2023

2023 yılında Türkiye nüfusunun yarısı 34 yaşın üzerinde olacaktır. Bir çok il 34-36 ortanca yaş grubunda yer alacaktır. Sekiz il 30-33, sekiz il 23-26, altı il 27-29 ortanca yaş grubunda, sadece üç il 18-22 ortanca yaş grubunda yer alacağı tahmin edilmektedir.

Half of the population of Turkey will be over age 34 in 2023. Most of the provinces will be in 34-36 median age groups in 2023. Eight provinces will be in 30-33, eight provinces will be in 23-26 and six provinces will be in 27-29 median age groups. Only three provinces will be in 18-22 median age groups.

1.6 Medeni duruma göre nüfus oranı, 2012

Percentage of population by marital status, 2012

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi,2012

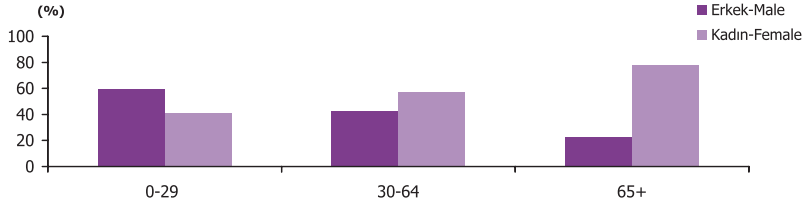
Source: TurkStat, Address Based Population Registration System,2012

Hiç evlenmemiş erkek oranı kadınlara göre daha fazla olmasına karşın, eşi ölmüş ve boşanmış kadın nüfus oranı da erkeklerden daha fazladır. Kadınların erkeklerden daha uzun ömürlü olduğu ve kadınların erkeklerden daha genç yaşta evlendiği dikkata alınırsa eşi ölmüş kadın oranının erkeklerden daha fazla olduğu görülmektedir.

The ratio of never married males is higher than women, but the ratio of the widowed and divorced females is higher than male. This situation can be explained by the fact that the death ratio of males is higher than that of females, this increases the number of the female widows.

1.7 Yaş grubuna göre tek kişilik hanehalkı oranı, 2011

Proportion of one person households by age group, 2011

Kaynak: Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması

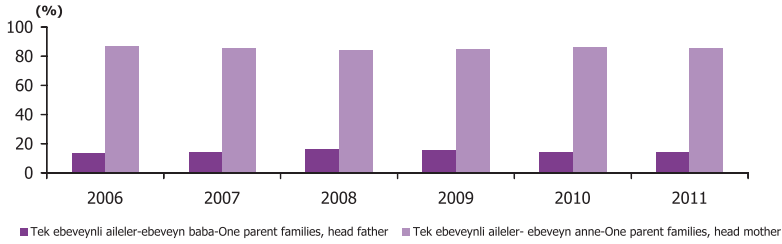
Source: Income and Living Conditions Survey

Erkeklerden oluşan tek kişilik hanehalkı oranı 0-29 yaş grubunda kadınlara göre daha yüksektir. 65 ve yukarı yaşlardaki kadınlardan oluşan tek kişilik hanehalkı oranı ise erkeklerden daha yüksektir.

The ratio of 0-29 age groups one-person households for males is higher than females. The ratio of 65 and over ages one-person households for females is higher than males.

1.8 Tek ebeveynli ailelerin oranı, 2006-2011

Proportion of one parent families, 2006-2011

Kaynak: TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması

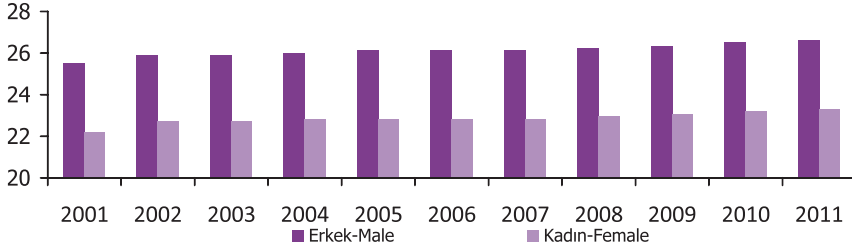
Source: TurkStat, Income and Living Conditions Survey

2006-2011 yılları arasında ebeveyni anne olan tek ebeveynli ailelerin oranı artarken ebeveyni baba olan ailelerin oranı azalmaktadır.

While the ratio of one parent families having mother decreased and the ratio of one parent families having father increased between the years of 2006-2011.

1.9 Belirtilen yılda ilk evliliğini yapan bireylerin ortalama ilk evlenme yaşı, 2001-2011

Mean age at first marriage at certain year, 2001-2011

Kaynak: TÜİK, Evlenme ve Boşanma İstatistikleri

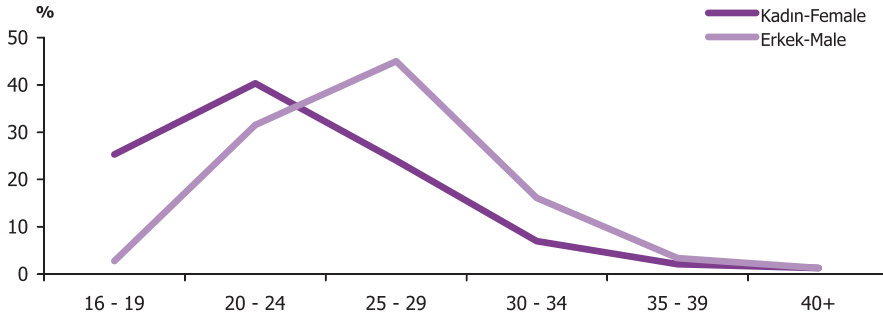
Source: TurkStat, Marriage and Divorves Statistics

Ülkemizde yaşam tarzında meydana gelen değişimler sonucu ilk evlenme yaşı her iki cinsiyette de yükselmektedir. Kadınlar için ilk evlenme yaşı 2001 yılında 22,2 iken 2011 yılında 23,3'e yükselmiştir. Aynı dönemde, erkeklerde ilk evlenme yaşı ise 25,5'den 26,6'ya yükselmiştir.

As a result changes in lifestyle in our country, the mean age at first marriage has increased for both sexes. The mean age at first marriage for females has increased from 22,2 in 2001 to 23,3 in 2010, and for male from 25,5 to 26,6 in the same period.

1.10 Yaş grubuna göre ilk evlenmeler, 2011

The proportion of spouses at first marriages by age group, 2011

Kaynak: TÜİK, Evlenme ve Boşanma İstatistikleri

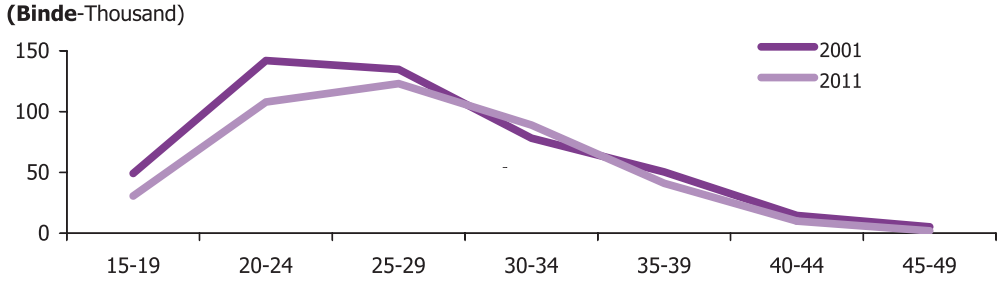
Source: TurkStat, Marriage and Divorves Statistics

Yaş grubuna göre ilk kez evlenenlerin oranı incelendiğinde, kadınların % 65,6'sının, erkeklerin ise % 34,3'ünün ilk evliliklerini 25 yaşından önce yaptıkları görülmektedir.

When the proportion of spouses at first marriage by age group is examined, it is observed that 65,6 % of females and 34,3 % of males are getting married before the age of 25.

1.11 Yaşa özel doğurganlık hızı, 2001,2011

Age specific fertility rate, 2001,2011

Kaynak: TÜİK, Doğum İstatistikleri

Source: TurkStat, Birth Statistics

Yaşa özel doğurganlık hızı incelendiğinde, 2001 yılında en yüksek doğurganlık hızı 20-24 yaş grubunda gözlenirken, 2011 yılında 25-29 yaş grubunda görülmektedir. Bu durum, ülkemizde doğurganlık yaşının yükseldiğini göstermektedir.

When the age specific fertility rate is examined, the highest fertility rate is seen in 20-24 age group in 2001 and 25-29 age group in 2011. This situation shows that the fertility age is increasing in our country.

1.2 Adölesan doğurganlık oranı, 2008-2011

Adolecent fertility rate, 2008-2011

(15-19 yaş-15-19 age)

Yıl-Years	Toplam- Total	Anne yaşı				
		15	16	17	18	19
2008	3,9	0,6	1,6	3,5	5,9	8,1
2009	3,6	0,4	1,4	3,3	5,4	7,7
2010	3,3	0,3	1,2	3,1	5,0	7,0
2011	3,1	0,2	1,0	2,7	4,8	6,8

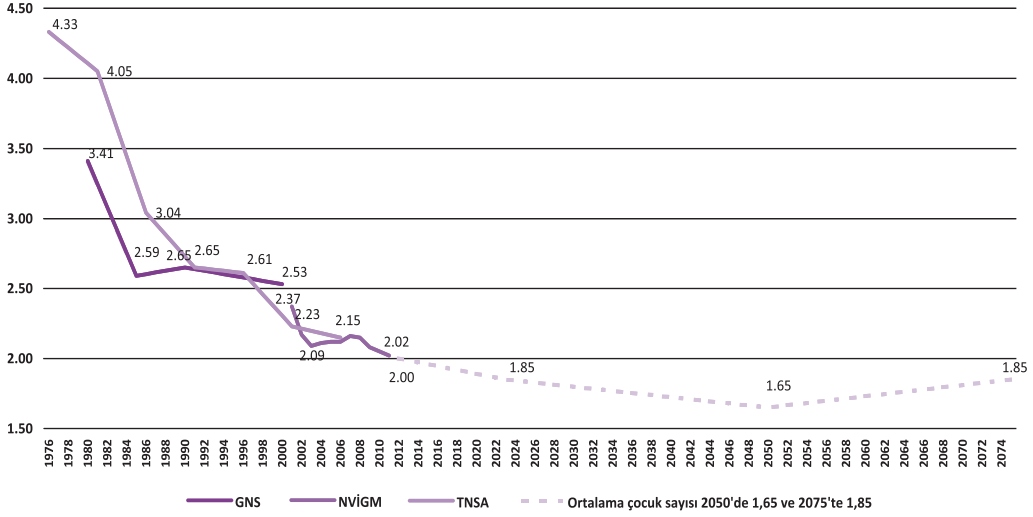
Kaynak: TÜİK, Doğum İstatistikleri

Source: TurkStat, Birth Statistics

2008 yılı için adölesan doğurganlık oranı % 3,9, 2011 yılında % 3,1 olarak görülmektedir.

In 2008 year adolecent fertility rate is 3,9 and 3,1 % in 2008 and 2011 years, respectively.

1.12 Toplam doğurganlık hızı, 1976-2075
Total fertility rate, 1976-2075

Kaynak: TÜİK Doğum istatistikleri, Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü TNSA

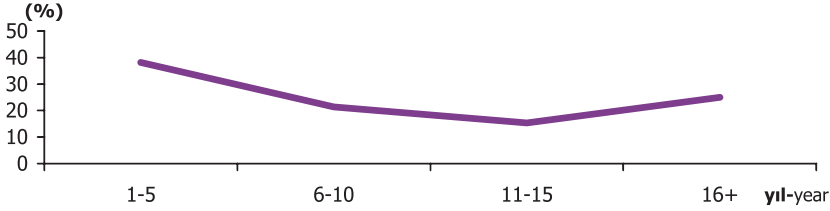
Source: TurkStat, Birth Statistics, Hacettepe University Institute of Population Studies TDHS

Kadın başına düşen ortalama çocuk sayısı 2012 yılı doğum istatistiklerine göre 2,02'dir. TÜİK nüfus projeksiyonlarına göre 2075 yılında kadın başına düşen çocuk sayısının 1,85 olması beklenmektedir.

According to the birth statistics 2012, average number of children per women is 2,02. This figure is 1.85 for 2075 population projection.

1.13 Evlilik süresine göre boşanma oranı, 2011

Ratio of divorces by duration marriage, 2011

Kaynak: TÜİK, Evlenme ve Boşanma İstatistikleri

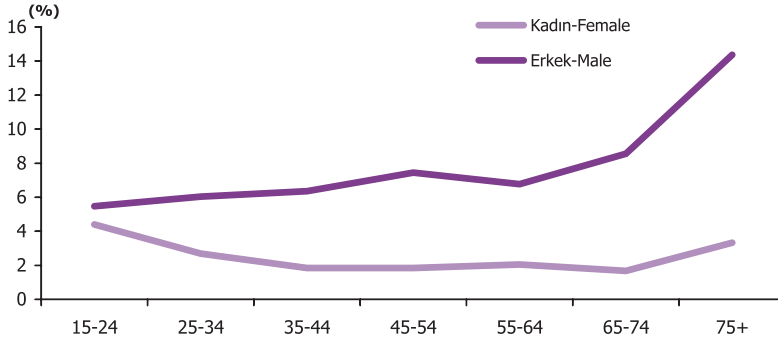
Source: TurkStat, Marriage and Divorces Statistics

Evlilik süresine göre boşanma oranı incelendiğinde Türkiye'de boşanmaların % 40'ının evliliğinin ilk beş yılında meydana geldiği görülmektedir.

When the proportion of divorces by duration of marriage is examined, it is observed that in Turkey, 40 % of all divorces occur in the first five years of marriage.

1.14 Yaş grubuna göre intihar hızları, 2011

Suicide rates by age group, 2011

Kaynak: TÜİK, İntihar İstatistikleri

Source: TurkStat, Suicide Statistics

2011 yılında intihar olayları dikkate alındığında, erkeklerin kadınlara göre daha çok intihar ettiği gözlenmektedir. İntihar eden kadınların 15-24 yaş grubunda, intihar eden erkeklerin ise 75 ve daha yukarı yaşlarda en yüksek değerleri aldığı görülmektedir.

When suicide events are taken into consideration in 2011, males commit suicide more often than females. Commit suicide are concentrated in the 15-24 age group for females and 75 and over age for males.

1.1 Nüfus, yıllık nüfus artış hızı ve cinsiyet oranı

Population, annual growth rate and sex ratio

Yıl-Year	Nüfus - Population			Yıllık nüfus artış hızı Annual growth rate (%)	Cinsiyet oranı Sex ratio
	Toplam-Total	Erkek-Male	Kadın-Female		
1927	13 648 270	6 563 879	7 084 391	21,1	92,7
1935	16 158 018	7 936 770	8 221 248	17,2	96,5
1940	17 820 950	8 898 912	8 922 038	17,0	99,7
1945	18 790 174	9 446 580	9 343 594	10,6	101,1
1950	20 947 188	10 572 557	10 374 631	21,7	101,9
1955	24 064 763	12 233 421	11 831 342	27,8	103,4
1960	27 754 820	14 163 888	13 590 932	28,5	104,2
1965	31 391 421	15 996 964	15 394 457	24,6	103,9
1970	35 605 176	18 006 986	17 598 190	25,2	102,3
1975	40 347 719	20 744 730	19 602 989	25,0	105,8
1980	44 736 957	22 695 362	22 041 595	20,7	103,0
1985	50 664 458	25 671 975	24 992 483	24,9	102,7
1990	56 473 035	28 607 047	27 865 988	21,7	102,7
2000	67 803 927	34 346 735	33 457 192	18,3	102,7
2007 ⁽¹⁾	70 586 256	35 376 533	35 209 723	-	100,5
2008 ⁽¹⁾	71 517 100	35 901 154	35 615 946	13,1	100,8
2009 ⁽¹⁾	72 561 312	36 462 470	36 098 842	14,5	101,0
2010 ⁽¹⁾	73 722 988	37 043 182	36 679 806	15,9	101,0
2011 ⁽¹⁾	74 724 269	37 532 954	37 191 315	13,5	100,9
2012 ⁽¹⁾	75 627 384	37 956 168	37 671 216	12,01	100,8

Kaynak: Genel Nüfus Sayımları

Source: Census of Population

(1) Adrese dayalı nüfus kayıt sistemi (ADNKS)

(1) Address based population registration system

1.2 Medyan yaş Median age

Sayım yılı Census year	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
1935	21,2	19,1	23,4
1940	19,6	17,7	22,4
1945	20,0	18,8	21,7
1950	20,1	19,2	21,3
1955	20,4	19,6	21,3
1960	20,3	19,5	21,1
1965	19,3	18,7	20,0
1970	19,0	18,6	19,4
1975	19,5	19,2	19,8
1980	19,9	19,5	20,3
1985	20,9	20,6	21,2
1990	22,2	21,9	22,6
2000	24,8	24,4	25,3
2007 ⁽¹⁾	28,3	27,7	28,8
2008 ⁽¹⁾	28,5	27,9	29,8
2009 ⁽¹⁾	28,8	28,2	29,3
2010 ⁽¹⁾	29,2	28,7	29,8
2011 ⁽¹⁾	29,7	29,1	30,3
2012 ⁽¹⁾	30,1	29,5	30,6

Kaynak: Genel Nüfus Sayımları

Source: Population Census

(1) Adrese dayalı nüfus kayıt sistemi (ADNKS)

(1) Address based population registration system

1.3 Medeni duruma göre nüfus oranı

Percentage of population by marital status

(15 ve daha yukarı yaştaki nüfus - Population 15 years of age and over)

	(%)				
Sayım yılı Census year	Toplam Total	Hiç evlenmedi Never married	Evli Married	Eşi öldü Widowed	Boşandı Divorced
Kadın-Female					
1945	100,0	16,5	65,1	17,8	0,6
1950	100,0	16,1	67,8	15,2	0,9
1955	100,0	13,7	71,9	13,5	1,0
1960	100,0	12,4	74,2	12,4	1,0
1965	100,0	14,6	72,8	11,7	0,9
1970	100,0	16,9	72,2	10,2	0,8
1975	100,0	21,0	69,2	8,9	0,9
1980	100,0	20,2	70,0	9,0	0,8
1985	100,0	21,8	68,8	8,6	0,8
1990	100,0	22,5	68,4	8,1	0,9
2000	100,0	23,8	66,5	8,2	1,5
2008 ⁽¹⁾	100,0	23,7	64,1	9,1	3,1
2009 ⁽¹⁾	100,0	23,5	64,1	9,2	3,2
2010 ⁽¹⁾	100,0	23,4	64,0	9,2	3,4
2011 ⁽¹⁾	100,0	23,3	64,0	9,3	3,5
2012 ⁽¹⁾	100,0	23,3	63,8	9,3	3,6
Erkek-Male					
1945	100,0	30,2	67,0	2,5	0,3
1950	100,0	29,1	68,0	2,3	0,6
1955	100,0	26,7	70,4	2,2	0,7
1960	100,0	24,2	72,8	2,2	0,7
1965	100,0	26,5	70,5	2,3	0,7
1970	100,0	28,7	68,5	2,2	0,6
1975	100,0	31,4	66,0	2,1	0,6
1980	100,0	31,3	66,2	1,9	0,6
1985	100,0	32,1	65,6	1,8	0,5
1990	100,0	32,2	65,7	1,5	0,6
2000	100,0	32,9	64,8	1,4	0,9
2008 ⁽¹⁾	100,0	31,8	64,6	1,5	2,1
2009 ⁽¹⁾	100,0	31,8	64,5	1,5	2,2
2010 ⁽¹⁾	100,0	31,7	64,4	1,5	2,3
2011 ⁽¹⁾	100,0	31,6	64,3	1,5	2,5
2012 ⁽¹⁾	100,0	31,6	64,3	1,5	2,6

Kaynak: Genel Nüfus Sayımları

(1) Adrese dayalı nüfus kayıt sistemi (ADNKS)

Source: Population Census

(1) Address based population registration system

1.4 Hanehalkı tipleri

Type of households

Yıllar-Years	Toplam-Total	Tek kişilik hanehalkları One person households	Tek ebeveynli hanehalkları One parent family households	Çiftlerden oluşan hanehalkları Households: couples	Çocuklu çiftlerden oluşan hanehalkı Households: couples, with children	Çocuksuz çiftlerden oluşan hanehalkı Households: couples, without children	Üç kuşağı içeren hanehalkı Three generation households
2006	17 284 150	1 052 620	1 249 162	12 106 774	9 846 791	2 259 983	2 875 593
2007	17 802 358	1 150 948	1 293 302	12 459 386	10 007 497	2 451 889	2 898 722
2008	18 251 713	1 266 153	1 328 716	12 670 984	9 991 076	2 679 908	2 985 859
2009	19 207 941	1 473 784	1 450 945	13 401 035	10 310 428	3 090 607	2 882 177
2010	19 321 205	1 458 742	1 466 051	13 555 198	10 572 222	2 982 976	2 841 213
2011	19 658 387	1 545 503	1 530 832	13 757 705	10 827 199	2 930 506	2 824 348

Kaynak: TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması

Source: TurkStat, Income and Living Conditions Survey

1.5 Yaş gruplarına göre tek kişilik hanehalkları
One Person Households by Age Group

Yıllar-Years	Toplam-Total				Erkek-Male				Kadın-Female				%
	Toplam	[15 - 29]	[30 - 64]	65+	Toplam	[0 - 29]	[30 - 64]	65+	Toplam	[0 - 29]	[30 - 64]	65+	
	Total	Yaş-Age	Yaş-Age	Yaş-Age	Total	Yaş-Age	Yaş-Age	Yaş-Age	Total	Yaş-Age	Yaş-Age	Yaş-Age	
2006	100	10,3	36,6	53,2	100	24,2	41,4	34,4	100	3,9	34,4	61,7	
2007	100	9,9	33,9	56,2	100	22,5	39,9	37,6	100	4,5	31,3	64,1	
2008	100	11,4	32,8	55,8	100	25,4	39,6	35,0	100	5,6	30,0	64,4	
2009	100	10,8	37,7	51,5	100	19,8	47,5	32,7	100	6,7	33,2	60,1	
2010	100	10,1	36,0	54,0	100	18,9	46,9	34,1	100	5,7	30,6	63,7	
2011	100	11,6	39,1	49,3	100	19,8	48,2	32,0	100	7,2	34,2	58,5	

Kaynak: TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması

Source: TurkStat, Income and Living Conditions Survey

1.6 Tek ebeveynli aileler
One parent families

(%)

Yıllar Years	Toplam Total	Ebeveynin Anne Olması Head mother	Ebeveynin Baba Olması Head father
2006	100	86,6	13,4
2007	100	85,7	14,3
2008	100	83,8	16,2
2009	100	84,8	15,2
2010	100	85,8	14,2
2011	100	85,7	14,3

Kaynak: TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması

Source: TurkStat, Income and Living Conditions Survey

1.7 Aile ilgili konularda karar verme, 2011

Decision making on family related issues, 2011

(%)

Aile ilgili konular Family related issues	Toplam Total	Erkek/baba Male/father	Anne/kadın Female/mother	Evin çocukları Children in the household	Evin yaşlıları Elderly household members
Ev seçiminde - Choosing the home	100	75,9	73,4	10,5	1,8
Ev düzeninde - Arrangement of house	100	47,4	89,1	9,9	1,1
Çocuklarla ilgili konularda - Children related issues	100	69,4	85,6	7,5	1,1
Alışveriş konularında - Shopping	100	70,1	82,1	9,4	1
Akrabalarla ilişkilerde - Relationship with relatives	100	76,9	82,9	7,8	1,7
Komşularla ilişkilerde - Relationship with neighbors	100	71,1	85,5	7,6	1,6
Tatil ve eğlence konularında - Vacation and entertainment	100	79,8	75,8	13,6	1,4

**Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Türkiye'de
Aile Yapısı Araştırması**

Source: Ministry of Family and Social Policies, Family Structure Survey of Turkey

1.8 Yerleşim yerlerine göre göç eden nüfus

Migrated population by places of residence

Yerleşim yeri Places of residence	Sayım yılı - Census years			
	1985-1990	%	1990-2000	%
Toplam -Total	5 402 690	100,0	6 692 263	100,0
Şehirden şehire From city to city	3 359 357	62,2	3 867 979	57,8
Köyden şehire From village to city	969 871	18,0	1 168 285	17,5
Şehirden köye From city to village	680 527	12,6	1 342 518	20,1
Köyden köye From village to village	392 935	7,3	313 481	4,7
Erkek -Male				
Toplam -Total	2 964 935	100,0	3 643 375	100,0
Şehirden şehire From city to city	1 828 064	61,7	2 110 130	57,9
Köyden şehire From village to city	520 927	17,6	639 319	17,5
Şehirden köye From city to village	398 011	13,4	730 646	20,1
Köyden köye From village to village	217 933	7,4	163 280	4,5
Kadın -Female				
Toplam -Total	2 437 755	100,0	3 048 888	100,0
Şehirden şehire From city to city	1 531 293	62,8	1 757 849	57,7
Köyden şehire From village to city	448 944	18,4	528 966	17,3
Şehirden köye From city to village	282 516	11,6	611 872	20,1
Köyden köye From village to village	175 002	7,2	150 201	4,9

Kaynak: Genel Nüfus Sayımları

Source: Census of Population

1.9 Yerleşim yerleri ve iller arası göç eden nüfus

Migrated population across places of residence and provinces

Sayım yılı Census year	Daimi ikametgah nüfusu ⁽¹⁾ Population by place of residence ⁽¹⁾	Dönem Period	Yerleşim yerleri arasında göç eden nüfus ⁽²⁾ Migrated population across places of residence ⁽²⁾		İller arası göç eden nüfus ⁽²⁾ Migrated population across provinces ⁽²⁾	
			Sayı Number	%	Sayı Number	%
Toplam-Total						
1980	38 395 730	1975-1980 ⁽³⁾	3 584 421	9,3	2 700 977	7,0
1985	44 078 033	1980-1985 ⁽³⁾	3 819 910	8,7	2 885 873	6,5
1990	49 986 117	1985-1990 ⁽³⁾	5 402 690	10,8	4 065 173	8,1
2000	60 752 995	1990-2000	6 692 263	11,0	4 788 193	7,9
2008 ⁽⁴⁾	71 517 100	2007-2008	-	-	2 273 492	3,2
2009 ⁽⁴⁾	72 561 312	2008-2009	-	-	2 236 981	3,1
2010 ⁽⁴⁾	73 722 988	2009-2010	-	-	2 360 079	3,2
2011 ⁽⁴⁾	74 724 269	2010-2011	-	-	2 420 181	3,2
Kadın-Female						
1980	-	1975-1980 ⁽³⁾	-	-	-	-
1985	-	1980-1985 ⁽³⁾	-	-	-	-
1990	24 730 811	1985-1990 ⁽³⁾	2 437 755	9,9	1 809 679	7,3
2000	30 056 089	1990-2000	3 048 888	10,1	2 103 158	7,0
2008 ⁽⁴⁾	35 615 946	2007-2008	-	-	1 120 423	3,1
2009 ⁽⁴⁾	36 098 842	2008-2009	-	-	1 113 845	3,1
2010 ⁽⁴⁾	36 679 806	2009-2010	-	-	1 182 440	3,2
2011 ⁽⁴⁾	37 532 954	2010-2011	-	-	1 215 651	3,2
Erkek-Male						
1980	-	1975-1980 ⁽³⁾	-	-	-	-
1985	-	1980-1985 ⁽³⁾	-	-	-	-
1990	25 255 306	1985-1990 ⁽³⁾	2 964 935	11,7	2 255 494	8,9
2000	30 696 906	1990-2000	3 643 375	11,9	2 685 035	8,7
2008 ⁽⁴⁾	35 901 154	2007-2008	-	-	1 153 069	3,2
2009 ⁽⁴⁾	36 462 470	2008-2009	-	-	1 123 136	3,1
2010 ⁽⁴⁾	37 043 182	2009-2010	-	-	1 177 639	3,2
2011 ⁽⁴⁾	37 191 315	2010-2011	-	-	1 204 530	3,2

Kaynak: Genel Nüfus Sayımları

Source: Census of Population

(1) Daimi ikametgah nüfusu içinde yurt dışından gelen göç kapsamamıştır.

(1) Population by place of residence does not cover immigrant population.

(2) Aynı ilçeye bağlı köyler arasındaki göç kapsamamıştır.

(2) Migration between the villages depend on the same district is not covered.

(3) Aynı ile bağlı ilçe merkezleri ve köyler arasındaki göç kapsamamıştır. 1995-2000 döneminde; aynı ile bağlı ilçeler arasında göç eden toplam nüfus 125 896, aynı ilebağlı köyler arasında göç eden toplam nüfus 99 823'tür.

(3) Migration across the district centers and villages depend on the same province is not covered. In the period of 1995-2000, total migrant population across the districts depend on the same province is 125 896, and migrant population across the villages depend on the same province is 99 823.

(4) Adrese dayalı nüfus kayıt sistemi (ADNKS)

(4) Address based population registration system

1.10 İlgili yılda ilk resmi evliliğini yapmış bireylerin ortalama ilk evlenme yaşı

Mean age at first marriage of individuals who had married in the reference year.

Yıllar-Years	Erkek-Male	Kadın-Female
2001	25,5	22,2
2002	25,9	22,7
2003	25,9	22,7
2004	26,0	22,8
2005	26,1	22,8
2006	26,1	22,8
2007	26,1	22,8
2008	26,2	22,9
2009	26,3	23,0
2010	26,5	23,2
2011	26,6	23,3

Kaynak: TÜİK, Evlenme ve Boşanma İstatistikleri

Source: TurkStat, Marriage and Divorce Statistics

1.11 İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflamasına göre ilgili yılda ilk resmi evliliğini yapan bireylerin ortalama ilk evlenme yaşı, 2011
Mean age at first marriage of individuals who had married in the reference year by Classification of Statistical Regional Units, 2011

İBBS-SR	Erkek Male	Kadın Female	Yaş farkı Age difference
Türkiye - Turkey	26,6	23,3	3,3
İstanbul	27,5	24,5	3,0
Batı Marmara -West Marmara	26,6	23,2	3,4
Ege - Aegean	26,6	23,3	3,3
Doğu Marmara -East Marmara	26,8	23,6	3,2
Batı Anadolu -West Anatolia	26,3	23,5	2,8
Akdeniz - Mediterranean	26,8	23,4	3,4
Orta Anadolu -Central Anatolia	25,5	22,0	3,5
Batı Karadeniz -West Black Sea	25,8	22,8	3,0
Doğu Karadeniz -East Black Sea	27,0	23,5	3,5
Kuzeydoğu Anadolu -North East Anatolia	26,4	22,3	4,1
Ortadoğu Anadolu - Central East Anatolia	26,3	22,9	3,4
Güneydoğu Anadolu -South East Anatolia	25,8	22,6	3,2

Kaynak: TÜİK, Evlenme ve Boşanma İstatistikleri

Source: TurkStat, Marriage and Divorce Statistics

1.12 Cinsiyet ve yaş grubuna göre kadın için uygun bulunan ilk evlenme yaşı, 2011

The appropriate age at first marriage for females by sex and age group, 2011

Nitelik Characteristic	Toplam Total	Yaş grubu - Age group					
		-17	18-24	25-29	30-34	35-44	45+
Cinsiyet - Sex							
Erkek - Male	100,0	1,5	71,1	25,3	1,9	0,2	0,0
Kadın - Female	100,0	0,8	61,4	34,6	2,9	0,2	0,0
Yaş grubu - Age group							
18-24	100,0	0,4	65,3	32,6	1,5	0,2	0,0
25-34	100,0	1,0	59,5	35,7	3,6	0,2	0,0
35-44	100,0	0,9	63,8	32,2	2,7	0,3	0,0
45-54	100,0	1,2	68,5	28,2	1,9	0,2	0,0
55-64	100,0	1,3	70,2	25,8	2,5	0,1	0,1
65+	100,0	2,6	77,1	19,1	1,2	0,0	0,0

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı,
Türkiye'de Aile Yapısı AraştırmasıSource: Ministry of Family and Social Policies,
Family Structure Survey of Turkey

1.13 Cinsiyet ve yaş grubuna göre erkek için uygun bulunan ilk evlenme yaşı, 2011

The appropriate age at first marriage for males by sex and age group, 2011

(%)

Nitelik Characteristic	Toplam Total	Yaş grubu - Age group					
		-18	18-24	25-29	30-34	35-44	45+
Cinsiyet - Sex							
Erkek - Male	100,0	0,4	36,3	47,8	14,1	1,4	0,0
Kadın - Female	100,0	0,1	24,8	51,0	21,7	2,4	0,0
Yaş grubu - Age group							
18-24	100,0	0,0	27,2	56,9	15,1	0,9	0,0
25-34	100,0	0,2	24,0	50,1	22,8	2,9	0,0
35-44	100,0	0,2	28,0	49,9	19,7	2,2	0,0
45-54	100,0	0,2	32,8	49,2	15,8	1,9	0,0
55-64	100,0	0,4	34,1	47,1	17,3	1,1	0,0
65+	100,0	0,5	44,5	41,3	12,5	1,2	0,0

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Türkiye'de Aile Yapısı Araştırması

Source: Ministry of Family and Social Policies, Family Structure Survey of Turkey

1.14 Yaş grubuna göre ilk evlenmeler

First marriage by age group

Yaş grupları Age groups	2007	2008	2009	2010	2011
Erkek-Male					
Toplam-Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
16 - 19	3,2	3,2	3,2	2,9	2,8
20 - 24	34,5	34,2	33,3	32,2	31,5
25 - 29	45,5	45,1	45,0	45,2	45,0
30 - 34	12,9	13,5	14,2	15,1	16,0
35 - 39	2,8	2,9	3,2	3,3	3,4
40 - 44	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8
45 - 49	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3
50+	0,1	0,2	0,1	0,2	0,2
Kadın-Female					
Toplam-Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
16 - 19	27,9	27,6	27,3	26,3	25,3
20 - 24	41,6	41,2	40,4	40,4	40,3
25 - 29	22,3	22,5	23,0	23,5	24,0
30 - 34	5,6	5,9	6,1	6,5	7,0
35 - 39	1,6	1,8	2,0	2,0	2,1
40 - 44	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
45 - 49	0,2	0,2	0,3	0,3	0,4
50+	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2

Kaynak:TÜİK, Evlenme ve Boşanma İstatistikleri

Source: TurkStat, Marriage and Divorce Statistics

(1) 15 yaşı da içermektedir.**(1) Includes also 15 years of age**

1.15 Yaş grubuna göre eşlerin tanışma şekli (ilk evlilik), 2011

Type of meeting couples by age (at first marriage), 2011

Yaş grubu Age group	Toplam Total	Aile, akraba çevresinden From own family and relatives	Komşu ve mahalle çevresinden From neighbors, someone from same quarter	Okul, dershane, kurs çevresinden Someone from school or training center	İş çevresinden From work place	Arkadaş çevresinden From own friends	İnternet By Internet	Evlilik ajansı By amarrriage agency	Diğer Other
18-24	100,0	44,6	28,0	6,0	6,2	11,6	0,3	0,1	3,2
25-34	100,0	39,3	29,6	6,3	9,7	11,6	0,3	0,0	3,3
35-44	100,0	41,9	36,4	3,6	6,8	8,5	0,1	0,0	2,7
45-54	100,0	43,9	41,8	2,4	3,1	5,9	0,0	0,0	2,9
55-64	100,0	40,9	47,0	2,2	2,5	4,5	0,0	0,0	2,9
65+	100,0	36,7	52,8	1,7	2,0	3,4	0,0	0,0	3,3

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Türkiye'de Aile Yapısı Araştırması

Source: Ministry of Family and Social Policies, Family Structure Survey of Turkey

1.16 Cinsiyet ve ilk evlenme yılına göre evlilik kararı

Marriage decision by sex and the year of first marriage

İlk evlenme yılı

Year of first
marriage

Görücü usulüyle, ailesinin kararıyla

With the decision of families

	Erkek-Male	Kadın-Female
1950 ve öncesi	24,8	30,7
1950 and before		
1951-1955	16,4	31,0
1956-1960	15,1	28,0
1961-1965	17,0	26,1
1966-1970	13,6	19,8
1971-1975	9,2	17,7
1976-1980	8,7	13,3
1981-1985	7,9	14,8
1986-1990	5,3	10,3
1991-1995	3,7	8,6
1996-2000	2,4	5,7
2001-2005	2,0	3,6
2006-2011	1,2	1,8

**Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar
Bakanlığı, Türkiye’de Aile Yapısı
Araştırması**

Source: Ministry of Family and
Social Policies, Family Structure
Survey of Turkey

1.17 Yaş grubu, yerleşim yeri, üç büyük il ve İBBS'ye göre nikah türü (İlk Evlilik), 2011

Type of wedding by age group, locality, most populous three provinces and SR (at first marriage), 2011

Nitelik - Characteristics	(%)			
	Sadece resmi Only official wedding	Sadece dini Only religious wedding	Hem resmi hem dini Both official and religious wedding	Toplam Total
Toplam - Total	3,3	3,0	93,7	100
Yaş grubu-Age group				
18-24	1,3	5,6	93,1	100
25-34	3,3	2,2	94,5	100
35-44	2,9	2,1	94,9	100
45-54	3,7	2,8	93,4	100
55-64	4,0	3,7	92,3	100
65+	3,1	4,8	92,1	100
Yerleşim yeri-Locality				
Kent - Urban	4,0	2,8	93,3	100
Kır - Rural	1,8	3,7	94,5	100
Üç büyük il - Most populous three provinces				
İstanbul	8,2	2,0	89,8	100
Ankara	3,6	1,2	95,2	100
İzmir	7,7	1,4	90,9	100
İBBS-SR				
İstanbul	8,2	2,0	89,8	100
Batı Marmara - West Marmara	2,3	0,9	96,8	100
Doğu Marmara - East Marmara	1,4	1,9	96,7	100
Ege - Aegean	2,7	1,5	95,8	100
Akdeniz - Mediterranean	1,5	3,8	94,7	100
Batı Anadolu - West Anatolia	4,3	1,7	94,0	100
Orta Anadolu - Central Anatolia	1,0	2,7	96,3	100
Batı Karadeniz - West Black Sea	4,3	3,1	92,6	100
Doğu Karadeniz - East Black Sea	0,6	2,4	97,0	100
Kuzeydoğu Anadolu - Northeast Anatolia	0,9	3,3	95,8	100
Ortadoğu Anadolu - Centraleast Anatolia	5,8	5,9	88,3	100
Güneydoğu Anadolu - Southeast Anatolia	0,7	8,6	90,6	100

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Türkiye'de Aile Yapısı Araştırması

Source: Ministry of Family and Social Policies, Family Structure Survey of Turkey

1.18 Yerleşim yeri, üç büyük il, İBBS'ye göre başlık parası (ilk evlilik), 2011

Bride price by locality, most populous three provinces and SR (at first marriage 2011)

	Evet Yes	Hayır No	Toplam Total
Türkiye-Turkey	18,1	81,9	100
Yerleşim yeri-Locality			
Kent-Urban	14,1	85,9	100
Kır-Rural	27,1	72,9	100
Üç büyük il - Most populous three provinces			
İstanbul	14,1	85,9	100
Ankara	12,0	88,0	100
İzmir	5,3	94,7	100
İBBS-SR			
İstanbul	14,1	85,9	100
Batı Marmara - West Marmara	10,1	89,9	100
Doğu Marmara - East Marmara	11,5	88,5	100
Ege - Aegean	6,1	93,9	100
Akdeniz - Mediterranean	10,7	89,3	100
Batı Anadolu - West Anatolia	12,5	87,5	100
Orta Anadolu - Central Anatolia	24,0	76,0	100
Batı Karadeniz - West Black Sea	21,6	78,4	100
Doğu Karadeniz - East Black Sea	13,1	86,9	100
Kuzeydoğu Anadolu - Northeast Anatolia	45,5	54,5	100
Ortadoğu Anadolu - Centraleast Anatolia	41,1	58,9	100
Güneydoğu Anadolu - Southeast Anatolia	40,9	59,1	100

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Türkiye'de Aile Yapısı Araştırması

Source: Ministry of Family and Social Policies, Family Structure Survey of Turkey

1.19 Yaş grubu, yerleşim yeri, üç büyük il ve İBBS 1. düzeyine göre akraba evliliği (ilk evlilik),2011

Marriage with close relatives by age group, locality, most populous three provinces and SR1 (at first marriage), 2011

	Toplam Total	Evet Yes	Hayır No
Türkiye-Turkey	100	23,3	76,7
Yaş grubu-Age group			
18-24	100	25,8	74,2
25-34	100	21,4	78,6
35-44	100	22,0	78,0
45-54	100	25,9	74,1
55-64	100	24,0	76,0
65+	100	22,6	77,4
Yerleşim yeri-Locality			
Kent-Urban	100	21,1	78,9
Kır-Rural	100	28,2	71,8
Üç büyük il - Most populous three provinces			
İstanbul	100	17,6	82,4
Ankara	100	22,7	77,3
İzmir	100	11,6	88,4
İBBS-SR			
İstanbul	100	17,6	82,4
Batı Marmara - West Marmara	100	6,4	93,6
Doğu Marmara - East Marmara	100	13,4	86,6
Ege - Aegean	100	16,6	83,4
Akdeniz - Mediterranean	100	25,2	74,8
Batı Anadolu - West Anatolia	100	27,0	73,0
Orta Anadolu - Central Anatolia	100	26,2	73,8
Batı Karadeniz - West Black Sea	100	19,4	80,6
Doğu Karadeniz - East Black Sea	100	25,9	74,1
Kuzeydoğu Anadolu - Northeast Anatolia	100	26,3	73,7
Ortadoğu Anadolu - Centraleast Anatolia	100	35,2	64,8
Güneydoğu Anadolu - Southeast Anatolia	100	44,8	55,2

**Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı,
Türkiye'de Aile Yapısı Araştırması**

Source: Ministry of Family and Social Policies, Family Structure Survey of Turkey

1.20 Yerleşim yeri, üç büyük il, İBBS'ye göre eş ile akrabalık derecesi (ilk evlilik), 2011

Degree of relationship of couples by locality, most populous three provinces and SR (at first marriage), 2011

(%)

	Akralalık derecesi - Degree of relationship						
	Toplam Total	Amcaoğlu, amcakızı Cousin (son or daughter of uncle)	Halaοğlu, halakızı Cousin (son or daughter of father's sister)	Dayıoğlu, dayıkızı Cousin (son or daughter of mother's brother)	Teyzeoğlu, teyzekızı Cousin (son or daughter of mother's sister)	Baba tarafından diğer akraba Other relative of father	Anne tarafından diğer akraba Other relative of mother
Türkiye-Turkey	100,0	19,9	12,2	11,8	11,1	28,0	17,0
Yerleşim yeri - Locality							
Kent-Urban	100,0	2,2	37,7	20,6	13,9	13,5	13,2
Kır-Rural	100,0	2,5	38,7	23,1	17,8	13,1	5,2
Üç büyük il - Most populous three provinces							
İstanbul	100,0	15,3	12,4	12,6	10,1	31,5	18,0
Ankara	100,0	14,3	8,0	10,5	7,1	30,3	29,8
İzmir	100,0	19,5	13,6	11,9	10,2	25,4	19,5
İBBS-SR							
İstanbul	100,0	15,3	12,4	12,6	10,1	31,5	18,0
Batı Marmara - West Marmara	100,0	10,8	13,8	7,7	6,2	35,4	26,2
Doğu Marmara - East Marmara	100,0	13,5	11,2	10,1	10,7	34,8	19,7
Ege - Aegean	100,0	8,3	7,5	7,9	17,4	36,9	22,0
Akdeniz - Mediterranean	100,0	16,4	15,6	12,0	11,2	28,4	16,4
Batı Anadolu - West Anatolia	100,0	18,3	12,1	11,5	13,0	26,4	18,6
Orta Anadolu - Central Anatolia	100,0	21,6	15,3	12,5	11,9	24,1	14,5
Batı Karadeniz - West Black Sea	100,0	12,2	14,4	12,6	12,6	27,4	20,7
Doğu Karadeniz - East Black Sea	100,0	19,1	10,9	11,3	12,8	26,1	19,8
Kuzeydoğu Anadolu - Northeast Anatolia	100,0	25,3	18,1	19,7	7,2	14,9	14,9
Ortadoğu Anadolu - Centraeast Anatolia	100,0	26,3	10,1	10,1	11,2	31,6	10,6
Güneydoğu Anadolu - Southeast Anatolia	100,0	29,3	10,6	11,6	10,6	26,4	11,6

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Türkiye'de Aile Yapısı Araştırması

Ministry of Family and Social Policies, Family Structure Survey of Turkey

1.21 Cinsiyet ve yaş grubuna göre akraba evliliğini uygun bulma, 2011

Acceptance of marriage with close relatives by sex and age group, 2011

%

Akraba evliliğini uygun bulma			
Acceptance of marriage with close relatives			
	Toplam	Uygun	Uygun değil
	Total	Suitable	Unsuitable
Cinsiyet -Sex			
Erkek-Male	100,0	14,7	85,3
Kadın-Female	100,0	14,1	85,9
Yaş grubu-Age group			
18-24	100,0	12,2	87,8
25-34	100,0	15,0	85,0
35-44	100,0	15,2	84,8
45-54	100,0	14,6	85,4
55-64	100,0	13,7	86,3
65+	100,0	14,6	85,4

**Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı,
Türkiye'de Aile Yapısı Araştırması**

Source: Ministry of Family and Social Policies, Family
Structure Survey of Turkey

1.22 Yerleşim yeri, üç büyük il, İBBS göre akraba evliliğini uygun bulma nedeni, 2011

Reason for acceptance of marriage with close relatives bysex, age group, locality, most populous three provinces and SR 1 (%)

	Toplam Total	Mal varlığının bölünmemesi For not dividing assets	Aile kökenlerinin bilinmesi, kor unması Knowledge of the origins of the family / keeping family roots	Akraba çocuklarının daha iyi anlaşması Better communication of cousins	Akraba evliliklerinde aile büyüklerine daha saygılı olunması Better respect to elderly persons of the family in the marriage with close relatives	Gelenek ve göreneklerin korunması Keeping traditions and customs	Diğer Other
Türkiye-Turkey	100,0	2,3	38,0	21,4	15,2	13,4	10,6
Cinsiyet -Sex							
Erkek-Male	100,0	1,9	38,9	20,4	15,3	13,7	11,2
Kadın-Female	100,0	2,7	37,1	22,5	15,1	13,1	9,9
Yaş grubu-Age group							
18-24	100,0	1,8	42,4	21	15,4	10,2	11,1
25-34	100,0	2,3	36,7	20,4	14,5	12,6	14,1
35-44	100,0	2,2	37,8	19,7	15,1	14	12,6
45-54	100,0	2,3	36,3	24,4	14,1	15	8,6
55-64	100,0	2,2	38,4	22,3	17,7	11,2	8,9
65+	100,0	2,9	39,3	21,3	15,8	16,5	4,2
Yerleşim yeri-Locality							
Kent-Ürban	100,0	3,0	39,5	15,1	9,4	20,1	14,9
Kır-Rural	100,0	2,8	34,0	12,8	12,8	12,1	27,0
		6,6	26,2	13,1	13,1	26,2	18,0
Üç büyük il - Most populous three provinces							
İstanbul	100,0	3,0	39,5	15,1	9,4	20,1	14,9
Ankara	100,0	2,8	34,0	12,8	12,8	12,1	27,0
İzmir	100,0	6,6	26,2	13,1	13,1	26,2	18,0
İBBS - SR							
İstanbul	100,0	3,0	39,5	15,1	9,4	20,1	14,9
Batı Marmara - West Marmara	100,0	11,1	22,2	22,2	5,6	22,2	16,7
Doğu Marmara - East Marmara	100,0	2,9	24,0	23,1	11,5	14,4	29,8
Ege - Aegean	100,0	9,0	27,9	28,8	10,8	9,9	14,4
Akdeniz - Mediterranean	100,0	1,5	32,4	25,9	13,5	14,3	12,4
Batı Anadolu - West Anatolia	100,0	0,9	32,6	17,4	15,1	15,1	19,3
Orta Anadolu - Central Anatolia	100,0	2,7	30,2	34,4	16,0	12,2	5,0
Batı Karadeniz - West Black Sea	100,0	3,6	36,1	13,6	13,0	15,4	19,5
Doğu Karadeniz - East Black Sea	100,0	1,5	37,6	24,8	8,3	14,3	13,5
Kuzeydoğu Anadolu - Northeast Anatolia	100,0	6,1	43,9	8,1	5,1	31,3	5,6
Ortadoğu Anadolu - Centraleast Anatolia	100,0	0,8	26,8	26,8	27,6	13,5	5,2
Güneydoğu Anadolu - Southeast Anatolia	100,0	1,1	51,3	20,1	19,1	5,7	2,9

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Türkiye'de Aile Yapısı Araştırması

Source: Ministry of Family and Social Policies, Family Structure Survey of Turkey

1.23 Temel doğurganlık göstergeleri

Basic fertility indicators

Yıl Year	Doğum sayısı Number of births	Kaba doğum hızı Crude birth rate (‰)	Genel doğurganlık hızı General fertility rate (‰)	Toplam doğurganlık hızı Total fertility rate
2001	1 323 195	20,3	83,9	2,37
2002	1 229 417	18,6	76,9	2,17
2003	1 198 763	17,9	74,0	2,09
2004	1 222 242	18,0	74,6	2,11
2005	1 243 513	18,1	75,1	2,12
2006	1 254 157	18,1	75,0	2,12
2007	1 287 784	18,3	76,4	2,16
2008	1 292 839	18,2	76,0	2,15
2009	1 261 299	17,5	73,3	2,08
2010	1 253 309	17,2	72,4	2,05
2011	1 237 172	16,7	70,8	2,02

Kaynak: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü

Not. 2009 yılından itibaren doğum istatistikleri ikametgah yerine göre yayımlanmaya başlanmıştır.

(31/08/2012 tarihi itibarıyla)

Source: General Directorate of Civil Registration and Nationality

Note. Birth statistics have been started to publish by the permanent residence since 2009.

Date as of 31/08/2012

1.24 Annenin yaş grubuna göre doğum yüzdesi

Birth ratio by age group of mother

Yıl Year	Toplam Total	Anninin yaş grubu-Age group of mother									Bilinmeyen Unknown
		<15	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50+	
2001	100	0,2	11,7	32,99	28,2	14,9	8,6	2,2	0,7	0,2	0,4
2002	100	0,2	11,0	33,3	28,2	15,8	8,1	2,3	0,6	0,2	0,3
2003	100	0,2	10,3	32,7	28,8	17,	7,8	2,3	0,6	0,1	0,2
2004	100	0,2	10,1	32,3	28,5	18,3	7,5	2,4	0,5	0,1	0,2
2005	100	0,1	9,9	31,5	29,5	18,4	7,3	2,5	0,4	0,1	0,2
2006	100	0,1	9,7	30,3	31,2	18,2	7,2	2,6	0,4	0,1	0,2
2007	100	0,1	9,3	29,3	32,2	18,6	7,6	2,2	0,3	0,1	0,3
2008	100	0,1	9,2	29,	32,	19,	8,	2,	0,3	0,1	0,3
2009	100	0,1	8,7	28,3	31,7	19,3	9,0	1,9	0,3	0,1	0,6
2010	100	0,0	8,0	27,3	31,6	20,8	9,3	2,0	0,3	0,0	0,6
2011	100	0,0	7,6	26,7	31,1	22,5	9,3	1,8	0,3	0,0	0,6

Kaynak: TÜİK, Doğum İstatistikleri

Not. 2009 yılından itibaren doğum istatistikleri ikametgah yerine göre yayımlanmaya başlanmıştır.

Source: TurkStat, Birth Statistics

Note. Birth statistics have been started to publish by the permanent residence since 2009.

1.25 Adölesan doğurganlık oranı
Adolecent fertility rate

Yıl Years	Toplam Total	Anne yaşı - Age of mother				
		15	16	17	18	19
2008	3,9	0,6	1,6	3,5	5,9	8,1
2009	3,6	0,4	1,4	3,3	5,4	7,7
2010	3,3	0,3	1,2	3,1	5,0	7,0
2011	3,1	0,2	1,0	2,7	4,8	6,8

Kaynak: TÜİK, Doğum İstatistikleri

Source: TurkStat, Birth Statistics

1.26 Sağlık personelinin gözetiminde gerçekleşen doğumlar
Births attended by medical staff

Yıllar Years	Sağlık Kuruluşu Medical organization	Evde Home	(%)	
			Diğer Other	
1993				
Yaşa göre-By Age Groups				
	-20	61,6	38,2	0,2
	20-34	60,5	39,4	0,1
	35-49	46,3	53,7	0,0
Yerleşim yerine göre-By locality				
	Kent-Urban	72,5	27,4	0,1
	Kır-Rural	40,5	59,2	0,3
1998				
Yaşa göre-By Age Groups				
	-20	73,6	25,8	0,6
	20-34	73,4	25,8	0,8
	35-49	61,3	37,6	1,2
Yerleşim yerine göre-By locality				
	Kent-Urban	80,2	19,1	0,6
	Kır-Rural	59,7	39,2	1,1
2003				
Yaşa göre-By Age Groups				
	-20	78,6	20,8	0,6
	20-34	78,9	20,6	0,3
	35-49	72,0	27,7	0,3
Yerleşim yerine göre-By locality				
	Kent-Urban	85,6	14,1	0,2
	Kır-Rural	64,3	35,0	0,5
2008				
Yaşa göre-By Age Groups				
	-20	88,7	10,4	0,0
	20-34	90,5	9,2	0,2
	35-49	84,5	13,5	0,0
Yerleşim yerine göre-By locality				
	Kent-Urban	94,0	5,4	0,1
	Kır-Rural	79,0	20,4	0,3

Kaynak: H.Ü, Nüfus Etütleri Enstitüsü, Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması
Source: HU, Institute of Population Studies-Turkish Demographic and Health Survey

1.27 Evlilik süresine göre boşanma oranı

Ratio of divorces by duration marriage

Yıllar Years	Evlilik süresi (yıl) -Duration of marriage (years)										%
	Toplam Total	1 yıldan az Less than 1 year	1	2	3	4	5	6-10	11-15	16+	
2001	100,0	4,7	9,3	8,0	7,5	6,9	5,9	21,8	14,3	21,4	
2002	100,0	4,5	9,4	8,1	7,1	6,8	6,3	21,7	14,2	21,9	
2003	100,0	4,5	9,4	8,8	7,3	6,5	6,2	21,3	13,6	22,5	
2004	100,0	4,0	9,6	8,7	8,3	6,8	6,0	21,0	13,0	22,7	
2005	100,0	4,2	9,3	8,2	7,5	7,0	6,1	21,3	13,5	22,7	
2006	100,0	4,2	9,5	8,5	7,5	6,7	6,2	21,8	13,5	22,1	
2007	100,0	4,0	9,8	8,2	7,4	6,6	5,9	22,2	13,5	22,5	
2008	100,0	3,9	9,7	8,2	7,3	6,7	5,6	21,5	13,9	23,1	
2009	100,0	3,5	9,1	8,0	7,1	6,5	5,9	20,9	14,6	24,4	
2010	100,0	3,4	8,9	7,9	7,3	6,6	5,9	21,1	14,8	24,1	
2011	100,0	3,6	9,1	7,7	7,3	6,7	5,9	20,7	14,8	24,2	

Kaynak: TÜİK, Evlenme ve Boşanma İstatistikleri

Source: TurkStat, Marriage and Divorce Statistics

1.28 Kaba boşanma hızı

Crude divorce rate

Yıllar	Boşanma hızı (‰/00)
Years	Divorce rate
2001	1,3
2002	1,4
2003	1,3
2004	1,3
2005	1,3
2006	1,3
2007	1,3
2008	1,4
2009	1,6
2010	1,6
2011	1,6

Kaynak: TÜİK, Evlenme ve Boşanma İstatistikleri

Source: TurkStat, Marriage and Divorce Statistics

1.29 İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflamasına göre kaba boşanma hızı
Crude divorce rate by Statistical Regions

İBBS-SR	Yıl - Year				
	2007	2008	2009	2010	2011
Türkiye-Turkey	1,34	1,40	1,58	1,62	1,62
İstanbul	1,62	1,64	1,91	1,91	1,93
Batı Marmara -West Marmara	1,49	1,53	1,75	1,83	1,85
Ege - Aegean	1,89	2,06	2,26	2,33	2,29
Doğu Marmara -East Marmara	1,34	1,41	1,56	1,68	1,69
Batı Anadolu -West Anatolia	1,68	1,78	2,00	2,03	2,03
Akdeniz - Mediterranean	1,46	1,55	1,75	1,81	1,87
Orta Anadolu -Central Anatolia	1,43	1,49	1,66	1,70	1,59
Batı Karadeniz -West Black Sea	1,18	1,23	1,37	1,38	1,37
Doğu Karadeniz -East Black Sea	0,85	0,85	0,95	0,92	0,94
Kuzeydoğu Anadolu -North East Anatolia	0,49	0,50	0,58	0,58	0,56
Ortadoğu Anadolu - Central East Anatolia	0,50	0,50	0,59	0,59	0,51
Güneydoğu Anadolu -South East Anatolia	0,52	0,53	0,61	0,63	0,60

Not. 2007-2009 yıllarına ilişkin kaba boşanma hızları, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi sonuçlarından hesaplanan yıl ortası nüfus tahminlerine göre revize edilmiştir.

Note. Crude divorce rates related to 2007-2009 are revised according to the estimated mid-year population calculated by the Results of Address Based Population Registration System.

Kaynak: TÜİK, Evlenme ve Boşanma İstatistikleri

Source: TurkStat, Marriage and Divorce Statistics

1.30 Cinsiyete göre boşanma nedeni,2011

Cause of divorce by sex, 2011

	Erkek Male	Kadın Female
İçki ve kumar alışkanlığı -Alcohol and gambling habit	1,2	15,4
Şiddet -Violence	0,4	20,8
Evin ekonomik olarak geçimini sağlayamama Can not meet family expenses	7,9	15,4
Aldatma -Deception	5,7	16,8
Aile içi cinsel taciz - Domestic sexual abuse	0,0	1,5
Sorumsuz ve ilgisiz davranma Irrelevant attitude and not getting responsibility	28,2	26,6
Terk etme/edilme -Abandonment	6,4	6,8
Çocuk olmaması - Infertility	1,7	3,8
Ailedeki çocuklara karşı kötü muamele - Mistreat of children	1,5	2,7
Eşlerin ailelerine karşı saygısız davranması -Disrespectful attitudes of spouses to their families	10,0	5,6
Eşin ailesinin aile içi ilişkilere karışması - Be involving in family relations by the families of couples	7,0	4,8
Eşin tedavisi güç bir hastalığa yakalanması Catching a disease difficult to treat of one of the spouses	1,9	1,8
Hırsızlık, dolandırıcılık, gasp taciz gibi suçlar - Theft, swindling, seizure, abuse and related crimes	1,2	0,6
Diğer - Other	42,9	23,4

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Türkiye’de Aile Yapısı Araştırması

Source: Ministry of Family and Social Policies, Family Structure Survey of Turkey

1.31 Cinsiyet ve yaş grubuna göre intihar hızları

Suicide rates by age group and sex

(%₀₀₀)

Cinsiyet Sex	Yaş grubu Age group	2007	2008	2009	2010	2011
Kadın-Female	Toplam-Total	2,81	2,52	2,19	2,36	2,17
	15-24	5,55	5,51	4,13	4,67	4,40
	25-34	3,30	3,13	2,52	2,90	2,69
	35-44	2,05	2,21	1,79	2,05	1,83
	45-54	2,39	1,70	2,30	1,83	1,84
	55-64	2,20	1,57	2,57	2,46	2,05
	65-74	2,69	1,89	2,84	2,28	1,68
	75+	3,39	2,90	3,16	3,69	3,32
Erkek-Male	Toplam-Total	5,14	5,40	5,85	5,67	5,06
	15-24	5,54	6,15	5,54	6,37	5,46
	25-34	6,71	5,74	6,94	6,91	6,03
	35-44	6,39	6,69	7,64	7,17	6,35
	45-54	6,77	7,36	9,52	8,29	7,45
	55-64	6,34	7,48	9,36	7,67	6,77
	65-74	7,41	11,10	9,87	8,61	8,55
	75+	12,30	14,67	15,33	14,71	14,36

Kaynak : TÜİK, İntihar İstatistikleri

Source : TurkStat, Suicide Statistics

1.32 Bilgisayar ve İnternet kullanım oranları
 Proportion of the computer and Internet usage
 (16-74 yaş-16-74 age)

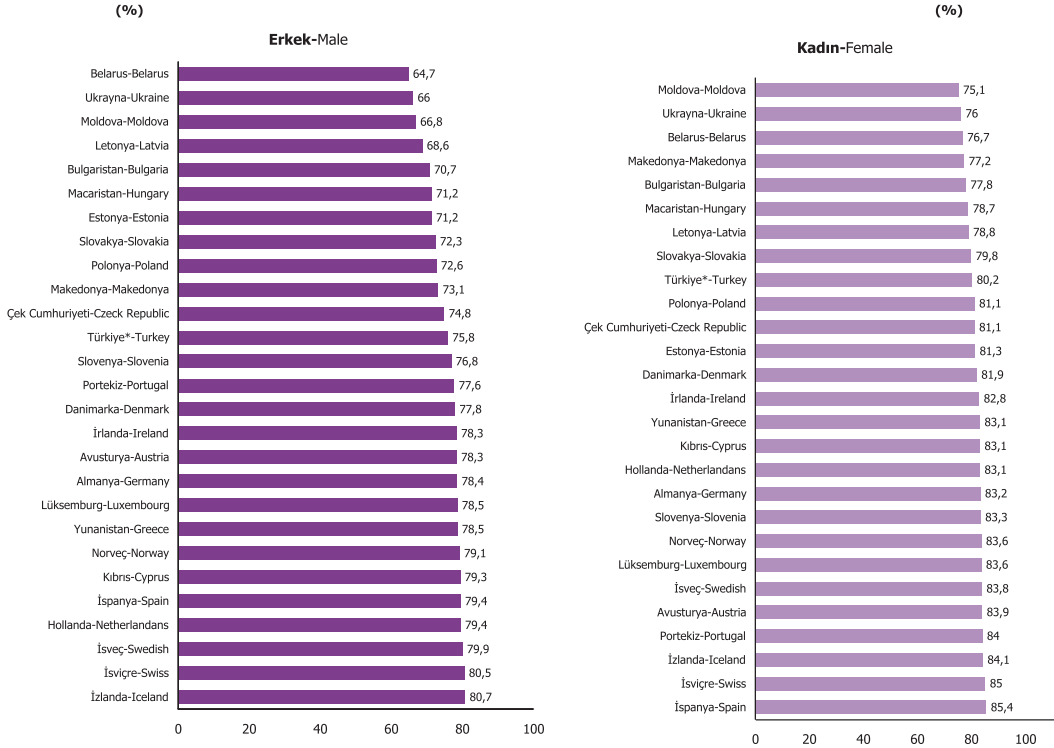
		Bilgisayar kullanım oranı			İnternet Kullanım oranı			%
		Proportion of using computer usage			Proportion of using Internet usage			
		Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	
2005								
	Türkiye-Turkey	17,7	23,9	11,5	13,9	19,3	8,6	
	Kent-Urban	23,2	30,1	16,1	18,6	24,7	12,3	
	Kır-Rural	8,3	12,8	4,1	6,1	9,7	2,7	
2007								
	Türkiye-Turkey	33,2	41,9	24,3	30,0	38,5	21,3	
	Kent-Urban	41,1	51,3	30,7	37,5	47,4	27,4	
	Kır-Rural	19,5	25,7	13,3	16,9	22,9	10,7	
2008								
	Türkiye-Turkey	38,1	47,3	29,1	35,8	44,8	27,0	
	Kent-Urban	46,8	56,7	37,0	44,6	54,3	35,1	
	Kır-Rural	22,1	30,0	14,4	19,7	27,4	12,1	
2009								
	Türkiye-Turkey	40,1	50,5	30,0	38,1	48,6	28,0	
	Kent-Urban	47,7	58,5	37,0	45,5	56,5	34,6	
	Kır-Rural	22,2	30,9	14,1	20,7	29,1	12,9	
2010								
	Türkiye-Turkey	43,2	53,4	33,2	41,6	51,8	31,7	
	Kent-Urban	50,6	61,3	40,3	49,2	59,8	39,0	
	Kır-Rural	25,6	34,9	16,6	23,7	33,1	14,6	
2011								
	Türkiye-Turkey	46,4	56,1	36,9	45,0	54,9	35,3	
	Kent-Urban	54,7	64,6	45,0	53,2	63,2	43,4	
	Kır-Rural	26,9	36,2	17,8	25,7	35,3	16,4	
2012								
	Türkiye-Turkey	48,7	59,0	38,5	47,4	58,1	37,0	
	Kent-Urban	57,8	68,0	47,7	56,6	67,0	46,3	
	Kır-Rural	27,6	37,8	18,0	26,4	37,1	16,3	

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Anketi

Source: TurkStat, ICT usage survey on households

2.1 Seçilmiş ülkelere göre doğuştan yaşam beklentisi, 2011

Life expectancy at birth by selected countries, 2011

Kaynak: Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu, 2011

Source: UNECE Statistical Database, compiled from national and international (WHO European health for all database, Eurostat and UNICEF TransMONIE) official sources, 2011

*Nüfus Projeksiyonları, 2013

*Population Projections, 2013

Seçilmiş ülkeler karşılaştırıldığında erkeklerde 2011 yılında doğuştan beklenen yaşam süresinin en yüksek olduğu ülkeler arasında İzlanda (80,7 yıl), İsviçre (80,5 yıl), İsveç (79,9 yıl) bulunmaktadır. Doğuştan beklenen yaşam süresi Türkiye'de 2012 yılında erkekler için 75,8 yıldır. Ülkeler karşılaştırıldığında 2011 yılında kadınlarda doğuştan beklenen yaşam süresinin en yüksek olduğu ülkeler arasında İspanya (85,4 yıl), İsviçre (85 yıl), İzlanda (84,1 yıl) bulunmaktadır. Doğuştan beklenen yaşam süresi 2012 yılında Türkiye'de kadınlar için 80,2 yıldır.

According to the 2011 years, the countries with the highest life expectancy at birth for male are Iceland (80,7 years), Swiss (80,5 years), Swedish (79,9 years). The life expectancy is the 74,6 years for males in Turkey for 2012 years. According to the 2011 years the countries with the highest life expectancy at birth for female is Spain (85,4 years), Swiss (85 years), Iceland (84,1 years). The life expectancy is the 80,2 years for females in Turkey for 2012 years.

2.1 Seçilmiş ülkelerde bireylerin vücut kitle indeksinin cinsiyete göre dağılımı, 2010

Body mass index distribution of individuals by sex in selected countries, 2010

Ülkeler-Countries	Erkek-Male			Ülkeler-Countries	Kadın-Female		
	Düşük kilolu	Fazla kilolu	Obez		Düşük kilolu	Fazla kilolu	Obez
	Underweight	Overweight	Obese		Underweight	Overweight	Obese
Azerbaycan-Azerbaijan	1.1	46.9	5.1	Azerbaycan-Azerbaijan	1.0	38.8	6.6
Hollanda-Netherlands	1.2	53.6	10.2	İtalya-Italy	4.9	27.6	9.6
İtalya-Italy	0.6	44.3	11.1	İsveç-Sweden	2.5	28.8	10.5
İsveç-Sweden	0.8	43.0	11.7	Hollanda-Netherlands	2.0	42.9	12.6
Letonya-Latvia	2.4	31.8	13.0	Danimarka-Denmark	3.8	39.4	13.1
Türkiye-Turkey	3.5	37.3	13.2	Finlandiya-Finland	2.9	27.5	15.5
Danimarka-Denmark	1.4	54.2	13.7	Kanada-Canada	4.3	26.4	15.8
Belarus-Belarus	1.1	39.2	15.3	Estonya-Estonia	4.7	28.4	16.8
İsrail-Isreal	1.3	41.1	15.3	İsrail-Isreal	4.4	28.0	16.8
Finlandiya-Finland	1.7	42.0	15.7	Letonya-Latvia	5.0	27.5	17.9
Estonya-Estonia	1.3	36.6	17.0	İzlanda-Iceland	2.2	31.1	19.3
Kanada-Canada	1.7	39.8	19.1	Türkiye-Turkey	5.9	28.4	21.0
İzlanda-Iceland	0.6	44.0	22.7	Belarus-Belarus	3.6	31.2	25.0
ABD-USA	1.4	36.9	33.8	ABD-USA	2.9	27.3	34.9

Kaynak: Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu veri tabanı

Source: UNECE Statistical Database

Seçilmiş ülkeler karşılaştırıldığında erkeklerde 2010 yılında obez oranın en yüksek olduğu ülkeler arasında Amerika Birleşik Devletleri (% 33,8), İzlanda (% 22,7), Kanada (% 19,1) bulunmaktadır. Türkiye'de 2010 yılında erkeklerde obez oranı % 13,2'dir. Ülkeler karşılaştırıldığında 2010 yılında kadınlarda obez oranının en yüksek olduğu ülkeler arasında Amerika Birleşik Devletleri (% 34,9), Belarus (%25), Türkiye (%21) bulunmaktadır.

According to the 2010 year, the countries with the highest obese for male are United Nations (% 33,8), Iceland (% 22,7), Canada (%19,1) . The obese is the % 13,2s for males in Turkey for 2010 year. According to the 2011 year the countries with the highest obese for female is United Nations (% 34,9), Belarus (% 25), Turkey (% 21).

2.2 Seçilmiş ülkelere göre sigara kullanım oranı, 2012

Percentage of individuals smoking by selected countries, 2012

Ülkeler-Country	Toplam-Total			Erkek-Male			Kadın-Female			(%)
	Şu anda kullanmıyor / Hiç kullanmamış			Şu anda kullanmıyor / Hiç kullanmamış			Şu anda kullanmıyor / Hiç kullanmamış			
	Non-smoker	Arasıra	Hergün	Non-smoker	Arasıra	Hergün	Non-smoker	Arasıra	Hergün	
Portekiz-Portugal	81,3	2,2	16,4	69,6	3,2	27,1	91,8	1,4	6,8	
Romanya-Rumania	69,5	9,6	20,8	55,8	11,9	32,3	82,5	7,4	10,1	
Kıbrıs-Cyprus	72,3	3,8	23,9	56,9	5	38,1	86,8	2,8	10,5	
Türkiye-Turkey	72,9	3,3	23,8	58,5	4,1	37,3	86,8	2,4	10,7	
Slovakya-Slovakia	72,4	8,5	19,2	64,9	7,3	27,8	78,8	9,5	11,7	
Litvanya-Lithuania	61,1	11,6	27,3	45,1	10,9	44	74,5	12,2	13,3	
Finlandiya-Finland	77,4	4,5	18,1	74	4,4	21,6	80,3	4,6	15,1	
Yunanistan-Greece	65,4	7,1	27,6	50,5	8,7	40,8	78,8	5,6	15,6	
Letonya-Latvia	61,6	5,7	32,7	43,6	5,8	50,6	77,4	5,6	17	
Malta-Malta	73,8	2,8	23,4	67,5	2,6	29,9	79,3	3,1	17,6	
İtalya-Italy	75,5	-	24,5	68,1	-	31,9	82,4	-	17,6	
İsveç-Swedish	72	10,4	17,5	71,3	12,2	16,5	72,8	8,7	18,5	
Estonya-Estonia	65,2	1,5	33,3	48,8	1,4	49,8	79,8	1,6	18,6	
Çek Cumhuriyeti-Czech Republic	69,1	6,1	24,9	61,8	6,6	31,6	75,7	5,6	18,7	
Polonya-Poland	64,4	5,8	29,9	52,2	6,4	41,3	75,4	5,1	19,5	
Belçika-Belgium	71,5	4,4	24,1	66,3	5,4	28,3	76,4	3,5	20,1	
İrlanda-Ireland	73,8	4,3	21,9	72,3	3,8	23,9	74,8	4,7	20,5	
Fransa-France	73,9	-	26,1	68,4	-	31,6	78,8	-	21,2	
Almanya-Germany	67,5	6,2	26,3	62,7	6,4	30,9	72,1	5,9	22	
İspanya-Spain	69	2,8	28,1	62,4	3,4	34,2	75,3	2,3	22,4	
Bulgaristan-Bulgaria	59,9	7,8	32,3	48,7	8,7	42,6	70,3	7	22,7	
Slovenya-Slovenia	55,5	9,8	34,6	43,9	9	47,1	65,6	10,6	23,8	
Macaristan-Hungary	66,1	3,4	30,5	59,3	3,7	37	72,1	3,2	24,7	
Hollanda-Netherlands	66	5,8	28,2	61,4	7	31,6	70,5	4,6	24,9	
İngiltere-England	73,3	-	26,7	72,3	-	27,7	74,3	-	25,7	
Norveç-Norway	61,8	10,4	27,8	60,2	11	28,8	63,4	9,8	26,7	
Danimarka-Denmark	63	2,9	34,1	60,6	3,1	36,3	65,4	2,8	31,9	
Avusturya-Austria	54,9	8,8	36,3	50,1	9,2	40,7	59,3	8,5	32,2	

Kaynak: Eurostat veri tabanı

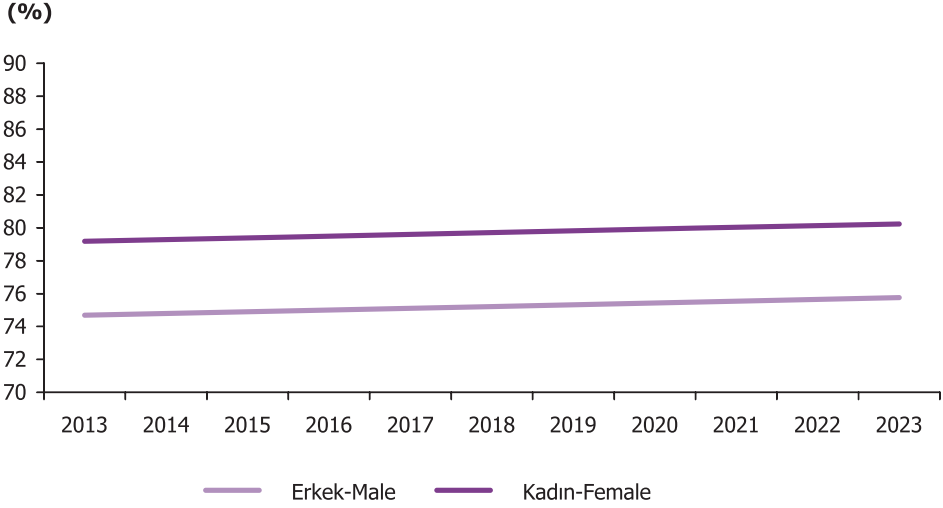
Kaynak: Eurostat database

Eurostat ülkeleri arasında hergün sigara içtiğini belirtenlerin oranı en yüksek oranda Avusturya (% 36,3) en düşük oranda Portekizdedir (% 16,4). Cinsiyet ayrımında bakıldığında erkeklerde en yüksek oran Letonya (% 50,) kadınlarda ise Avusturya'dır(%32,2). Türkiye'de hergün sigara içtiğini belirtenlerin oranı % 23,8'dir.

The ratio of daily smoking is the highest in Austria (% 54,9) and this ratio lowest in Portugal (% 16,4). The ratio of daily smoking is 50 % Latvia for males and 32,2 % Austria for females. In Turkey, 23,8 % individuals who are 15 years old and over smoke daily in 2012.

2.2 Doğuşta yaşam beklentisi, 2013-2023

Life expectancy at birth, 2013-2023

Kaynak: TÜİK, Nüfus Projeksiyonları, 2013-2023

Source: TurkStat, Population Projections, 2013-2023

Doğuşta beklenen ömür, 2013 yılında kadınlar için 79,2 yıl iken erkekler için 74,7'dir. Doğuşta beklenen ömür, 2023 yılında kadınlar için 80,2 erkekler için ise 75,8 yıl olacağı tahmin edilmektedir.

Life expectancy at birth was 79,2 years for females and 74,7 years for males in 2012. According to the population projection is estimated as 80,2 for females and 75,8 for males in 2023.

2.3 Bireylerin tütün ve tütün mamulü kullanma oranı, 2008, 2012

Percentage of individuals smoking, 2008, 2012

[15 ≥ yaş - age]

	Tütün kullanma durumu - Smoking					
	Hergün Daily		Ara sıra Less than daily		Şu anda kullanmıyor / Hiç Not at all / Never used	
	2008	2012	2008	2012	2008	2012
Toplam - Total	27,4	23,8	3,9	3,3	68,7	72,9
Erkek - Male	43,8	37,3	4,1	4,1	52,1	58,5
Kadın - Female	11,6	10,7	3,6	2,4	84,8	86,8

Kaynak: TÜİK, Küresel Yetişkin Tütün Araştırması, 2008,2012

Source: TurkStat, Global Adult Tobacco Survey, 2008,2012

Türkiye'de 15 ve daha yukarı yaştaki kadınların 2008 yılında % 15,2'si her gün veya ara sıra tütün ve tütün mamullerini kullanmakta iken 2012 yılında bu oran % 13,1'e düşmüştür. 15 ve daha yukarı yaştaki erkeklerin 2008 yılında % 47,9'u her gün veya ara sıra tütün ve tütün mamullerini kullanmakta iken 2012 yılında bu oran % 41,4'e düşmüştür.

In Turkey, 15,2 % women who are 15 years old and over smoke daily or less than daily in 2008 year. This ratio decreases 13,1% in 2012. 47,9 % man who are 15 years old and over smoke daily or less than daily in 2008. This ratio decreases 41,4% in 2012 year.

2.4 Şu anda tütün ve tütün mamulü kullanan bireylerden son 12 ay içerisinde tütün kullanımını bırakmayı deneyenlerin oranı, 2008, 2012

Percentage of individuals smoking currently who have tried to quit smoking during the past 12 months, 2008, 2012

[15 ≥ yaş - age]

(%)

	Toplam - Total		Erkek - Male		Kadın - Female	
	2008	2012	2008	2012	2008	2012
Toplam - Total	40,6	42,6	40,5	41,8	40,8	44,9
15-24	47,2	37,2	44,5	35,6	56,2	44,7
25-34	38,3	47,6	37,6	46,3	40,2	51,8
35-44	40,2	42,5	40,1	43,3	40,4	40,7
45-54	40,4	36,5	43,1	35,8	30,8	38,6
55-64	38,1	47,7	39,5	45,4	33,2	56,0
65+	33,6	41,8	36,1	42,9	16,3	36,0
Kent - Urban	40,5	43,2	40,9	42,5	39,6	44,8
15-24	43,9	37,7	40,4	35,8	54,0	45,2
25-34	38,6	49,2	38,2	48,1	39,6	52,7
35-44	41,1	42,1	41,1	43,1	41,2	40,1
45-54	41,0	36,4	45,5	35,8	29,0	37,9
55-64	37,4	48,2	40,0	45,4	30,7	55,4
65+	40,8	42,3	47,0	44,6	18,5	35,0
Kır - Rural	40,8	40,6	39,7	39,7	47,6	45,4
15-24	55,2	35,9	53,3	34,9	63,9	42,6
25-34	37,3	40,5	35,9	38,8	44,8	47,4
35-44	37,3	43,7	37,5	43,6	36,1	44,4
45-54	38,6	36,9	37,8	35,7	47,3	42,6
55-64	39,8	46,6	38,6	45,4	54,4	62,7
65+	25,8	41,4	26,7	41,5	0,0	39,9

Kaynak: TÜİK, Küresel Yetişkin Tütün Araştırması, 2008, 2012

Source: TurkStat, Global Adult Tobacco Survey, 2008, 2012

Kadınlar tütün ve tütün mamulünü bırakmayı daha fazla deniyor. Halen her gün veya ara sıra tütün ve tütün mamulü kullanan 15 ve daha yukarı yaştaki bireylerin son 12 ay içerisinde tütün ve tütün mamulü kullanmayı bırakmaya teşebbüs eden kadınların oranı 2008 yılında %40,8 iken, 2012 yılında %44,9'a yükselmiştir. Aynı oran erkekler için sırasıyla %40,5 ve %41,8'dir.

Women are more trying to quit smoking. 15 years old and over individuals using tobacco daily or less than daily who attempted to quit smoking in the last 12 months, the ratio of women was increased 40,8% for the year 2008, 44,9% for the year 2012. The same ratio for men was respectively 40,5% and 41,8%.

2.5 Ölüm nedenlerinin cinsiyete göre dağılımı, 2009

Distribution causes of death by sex, 2009

	(%)		
	Toplam-Total	Erkek-Male	Kadın-Female
Toplam-Total	100	100	100
Dolaşım sistemi hastalıkları Diseases of the circulatory system	39,9	36,2	44,4
Habis urlar Malign neoplasms	20,7	24,4	16,0
Solunum sistemi hazırlıkları- Diseases of the respiratory system	8,9	10,1	7,4
Endokrin (iç salgı bezi), beslenme ve metabolizmayla ilgili hastalıklar- Endocrine, nutritional and metabolic diseases	6,4	4,8	8,3
Dışsal Yaralanma nedenleri ve zehirlenmeler External causes of injury and poisoning	4,0	4,9	2,8
Diğer-Other	20,2	19,6	21,0

Kaynak:TÜİK, Ölüm nedeni istatistikleri, 2009

Source: TurStat, Causes of death statistics, 2009

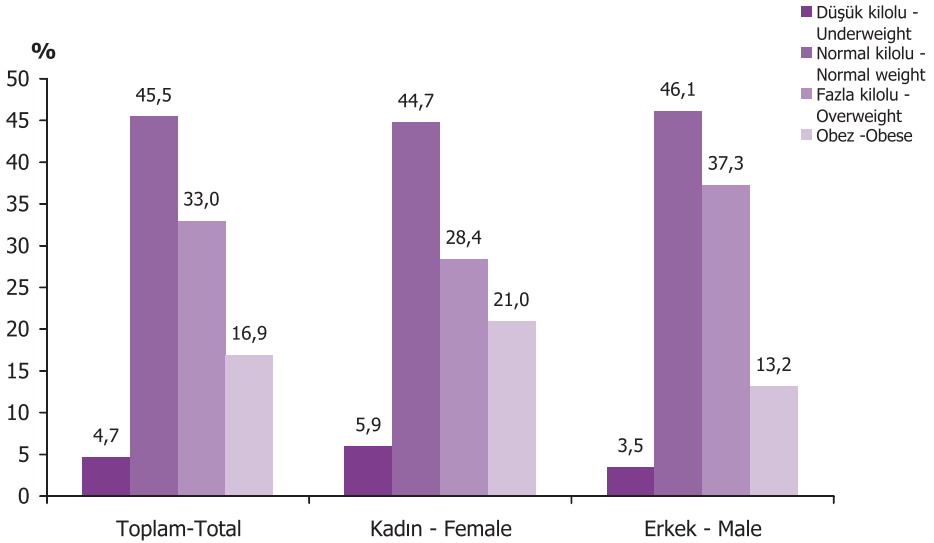
2009 yılında kadınlarda ölümlerin % 44,4'ü, erkeklerde % 36,2'si dolaşım sistemi hastalıklarından kaynaklanmaktadır.

In 2009 years, the causes of death cases are diseases of the circulatory system 44,4 % in women and % 36,2 in men.

2.3 Bireylerin vücut kitle indeksinin cinsiyete göre dağılımı, 2010

Body mass index distribution of individuals by sex, 2010

(15+ yaş -15 + age)

Kaynak: TÜİK, Sağlık Araştırması, 2010

Source: TurkStat, Health Interview Survey, 2010

Kadınlarda obez oranı % 21,0 iken erkeklerde bu oran % 13,2 'dir. Kadınlarda fazla kilolu oranı % 28,4 iken erkeklerde bu oran % 37,3 'tür. Normal kilolu oranları erkeklerde % 46,1 kadınlarda % 44,7 'dir. Düşük kilolu kadınların oranı % 5,9 düşük kilolu erkeklerin oranı ise % 3,5 'tir.

The ratio of obese is 21,0 % for females and 13,2 % for males. The overweight ratio is 28,4 % for females and 37,3 % for males. The ratio of normal weight is 44,7 % for female and 46,1% for male. The ratio of underweight is 5,9 % for females and 3,5 % for males.

2.1 Doğuşta beklenen yaşam s¼resi(yıl)

Life expectation at birth

Yıllar	Kadın	Erkek
Years	Female	Male
2013	79,2	74,7
2014	79,3	74,8
2015	79,4	74,9
2016	79,5	75,0
2017	79,6	75,1
2018	79,7	75,2
2019	79,8	75,3
2020	79,9	75,4
2021	80,0	75,5
2022	80,1	75,6
2023	80,2	75,8

Kaynak: TÜİK, Nüfus Projeksiyonları

Source: TurkStat, Census of Projection

2.2 Genel sağlık durumundan memnuniyet düzeyi

Satisfaction from own health

	2008	2009	2010	2011	2012
TÜRKİYE-TURKEY					
Kadın-Female					
Çok memnun - Very satisfied	7,6	7,2	7,3	7,6	5,6
Memnun - Satisfied	50,3	51,7	53,2	54,8	57,1
Orta -Neither satisfied, nor unsatisfied	22,5	20,2	21,0	18,7	20,2
Memnun değil -Not satisfied	16,1	17,1	16,2	16	14,8
Hiç memnun değil -Not satisfied at all	3,6	3,8	2,4	2,8	2,2
Erkek-Male					
Çok memnun - Very satisfied	10,9	10,8	12,7	10,3	11,5
Memnun -Satisfied	62,6	62,2	65,1	66,9	66,9
Orta -Neither satisfied, nor unsatisfied	14,6	14,7	12,7	13,1	13,1
Memnun değil -Not satisfied	10,8	9,8	8,4	8,4	7,3
Hiç memnun değil -Not satisfied at all	1,1	2,5	1,2	1,2	1,2
Kent-Urban					
Kadın-Female					
Çok memnun -Very satisfied	7,0	6,7	7,4	7,5	5,4
Memnun -Satisfied	52,8	53,7	55,1	57,4	60,0
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	21,5	19,6	21,6	17,9	19,9
Memnun değil -Not satisfied	15,6	16,6	14,1	15,1	12,7
Hiç memnun değil- Not satisfied at all	3,1	3,4	1,8	2,1	2,0
Erkek-Male					
Çok memnun -Very satisfied	10,1	11,2	12,7	10,3	11,5
Memnun -Satisfied	64,2	62,7	66,7	68,4	68,6
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	14,5	15,2	12,5	12,9	12,4
Memnun değil -Not satisfied	10,2	8,7	7,1	7,4	6,2
Hiç memnun değil- Not satisfied at all	1,1	2,2	1,1	0,9	1,2
Kır-Rural					
Kadın-Female					
Çok memnun -Very satisfied	8,8	8,5	7,1	8	6,1
Memnun -Satisfied	45	47,4	49,0	49,4	51,1
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	24,5	21,5	19,6	20,3	20,9
Memnun değil -Not satisfied	17,2	18,1	20,8	18	19,1
Hiç memnun değil- Not satisfied at all	4,7	4,6	3,6	4,4	2,8
Erkek-Male					
Çok memnun -Very satisfied	12,6	10,0	12,8	10,3	11,4
Memnun -Satisfied	59,4	60,9	61,2	63,4	62,7
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	14,8	13,4	13,1	13,4	14,6
Memnun değil -Not satisfied	12,2	12,5	11,6	11	10,0
Hiç memnun değil- Not satisfied at all	1,0	3,2	1,3	2	1,3

Kaynak: Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: Life Satisfaction Survey

2.3 Ölüm Nedenlerinin Cinsiyete Göre Dağılımı, 2009

Distribution of Causes of Death by Gender, 2009

(90 Nedene Göre) - (90 Short List)

UHS-10 Kodu - ICD-10 Code	Ölüm nedeni (UHS-10) - Cause of Death (ICD-10)	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
	Tüm nedenler -All Causes	280 531	155 274	125 257
A00-B99	Enfeksiyon ve parazit hastalıkları -Infectious and parasitic diseases	4 539	2 565	1 974
C00-D48	Uzlar (İyi huylu ve habis uzlar dahil) - Neoplasms	59 239	38 639	20 600
D50-D89	Kan ve kan yapıcı organların hastalıkları ve immün sistemin bazı bozuklukları - Diseases of the blood (-forming organs), immunodisorders	1 233	588	645
E00-E90	Endokrin (iç salgı bezi), beslenme ve metabolizmayla ilgili hastalıklar - Endocrine, nutritional and metabolic diseases	17 905	7 470	10 435
F00-F99	Mental (Zihinsel) ve davranışsal bozukluklar - Mental and behavioural disorders	498	298	200
G00-H95	Sinir sistemi ve duyu organları hastalıkları - Diseases of the nervous system and the sense organs	8 269	4 121	4 148
I00-I99	Dolaşım sistemi hastalıkları - Diseases of the circulatory system	111 830	56 232	55 598
J00-J99	Solunum sistemi hastalıkları - Diseases of the respiratory system	24 948	15 622	9 326
L00-L99	Deri ve deri altı dokunun hastalıkları Diseases of the skin and subcutaneous tissue	181	69	112
M00-M99	Kas-iskelet sistemi ve bağ dokusunun hastalıkları - Diseases of the musculoskeletal system/connective tissue	1 349	505	844
N00-N99	Genitouriner sistem hastalıkları - Diseases of the genitourinary system	7 691	4 093	3 598
O00-O99	Gebelik, doğurma ve lohusalık halinin komplikasyonları - Complications of pregnancy, childbirth and puerperium	37	-	37
P00-P96	Perinatal dönemden kaynaklanan belirli durumlar - Certain conditions originating in the perinatal period	7 098	3 953	3 145
Q00-Q99	Konjenital bozukluk ve kromozomla ilgili anomaliler - Congenital malformations and chromosomal abnormalities	3 840	1 990	1 850
R00-R99	Semptomlar, belirtiler ve anormal bulgular, kötü tanımlanmış nedenler - Symptoms, signs, abnormal findings, ill-defined causes	13 633	7 584	6 049
V01-Y89	Dışsal yaralanma nedenleri ve zehirlenmeler - External causes of injury and poisoning	11 176	7 636	3 540

Kaynak : TÜİK, Ölüm nedeni istatistikleri

Source: TurkStat, Causes of death statistics

2.4 Bireylerin tütün ve tütün mamulü kullanma oranı, 2008, 2012

Percentage of individuals smoking, 2008, 2012

[15 ≥ yaş - age]

	Tütün kullanma durumu - Smoking					
	Hergün Daily		Ara sıra Less than daily		Şu anda kullanmıyor / Hiç kullanmamış Not at all / Never used	
	2008	2012	2008	2012	2008	2012
Toplam - Total	27,4	23,8	3,9	3,3	68,7	72,9
Erkek - Male	43,8	37,3	4,1	4,1	52,1	58,5
Kadın - Female	11,6	10,7	3,6	2,4	84,8	86,8
Kent - Urban	28,9	25,7	4,1	3,3	67,0	70,9
Erkek - Male	43,9	38,9	3,9	4,1	52,2	56,9
Kadın - Female	14,5	13,0	4,2	2,6	81,3	84,4
Kır - Rural	23,9	18,9	3,3	3,1	72,8	77,9
Erkek - Male	43,6	33,3	4,5	4,2	51,9	62,5
Kadın - Female	5,0	4,7	2,2	2,0	92,8	93,2

Kaynak: Küresel Yetişkin Tütün Araştırması, 2008, 2012

Source: Global Adult Tobacco Survey, 2008, 2012

Not: 1. Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Note: 1. Total numbers may not be correct due to do rounding of the numbers.

2.5 Engelin türüne göre engelli nüfus oranı, 2 Ekim 2011

Proportion of Disabled Population by Type of Disability, 2 October 2011

Engellilik Türü - Type of disability	Oran - Proportion (%)		
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
Görmede zorluk yaşayanlar Persons that have difficulty in seeing ⁽¹⁾	1,4	1,3	1,5
Duymada zorluk yaşayanlar Persons that have difficulty in hearing ⁽²⁾	1,1	1,1	1,2
Konuşmada zorluk yaşayanlar Persons that have difficulty in speaking such as speech impairment lalopathy, stammering, etc. ⁽³⁾	0,7	0,8	0,6
Yürümede, merdiven çıkamada/inmede zorluk yaşayanlar Persons that have difficulty in walking or climbing stairs ⁽³⁾	3,3	2,4	4,1
Taşımada/ tutmada zorluk yaşayanlar Persons that have difficulty in holding or lifting something ⁽³⁾	4,1	3,2	5,1
Yaşıtlarına göre öğrenmede/ basit dört işlem yapmada/ hatırlamada/ dikkatini toplamada zorluk yaşayanlar Persons that have difficulty in learning, doing simple calculations, remembering and concentrating when compared to your peers ⁽³⁾	2,0	1,6	2,4

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması, 2011

Source: TurkStat, Population and Housing Census, 2011

Oranlar hesaplanırken bilinmeyen kapsamamıştır.

Proportions are calculated by excluding unknown.

Bir kişinin birden fazla engeli olabilir.

A person may have more than one disability.

(1) Görmeye yardımcı araç kullananlardan bu araçları kullanmalarına rağmen görmekte çok zorlandığını belirtenler ve hiç göremediğini belirtenler görme sorunlu olanlar kapsamına dahil edilmiştir.

(1) Persons who declared to have severe difficulty in seeing or cannot see at all even if using glasses or contact lenses were covered.

(2) İşitmeye yardımcı araç kullanmalarına rağmen işitmede çok zorlandığını ve hiç duymadığını beyan edenler kapsamıştır.

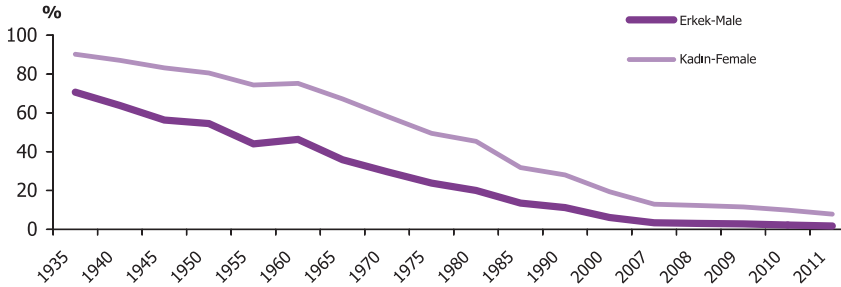
(2) Persons who declared to have severe difficulty in hearing or cannot hear at all even if using a hear aid were covered.

(3) 3 ve üzeri yaştakileri kapsamaktadır.

(3) Population aged 3 and over is covered.

3.1 Cinsiyete göre okuryazar olmayan nüfus oranı, 1935-2011

Ratio of illiteracy by sex, 1935-2011

Kaynak: TÜİK, Genel Nüfus Sayımları, 1927-2000, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2007-2011

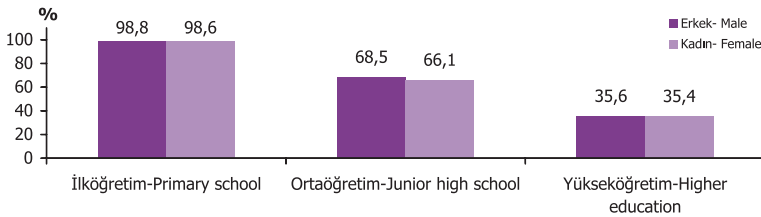
Source: TurkStat, Population Census, 1927-2000, The Results Of Address Based Population Registration System, 2007-2011

Okur-yazar olmayan nüfusun toplam nüfus içerisindeki payı yıllar itibariyle, azalış göstermektedir. 1935 yılında okur yazar olmayan erkeklerin oranı % 70,7, kadınların oranı % 90,2 iken 2011 yılında okur yazar olmayan erkeklerin oranı % 1,7 , kadınların oranı ise % 7,8'e düşmüştür.

The share of the illiterate population in total population shows a decreasing for both sexes. While 70,7% of males and 90,2% of females were illiterate in 1935, this ratio decreased to 1,7 % for males and 7,8 % for females in 2011.

3.2 Okullaşma oranı, 2011-2012

Schooling ratio, 2011-2012

Kaynak: TÜİK, Milli Eğitim İstatistikleri

Source: TurkStat, National Education Statistics

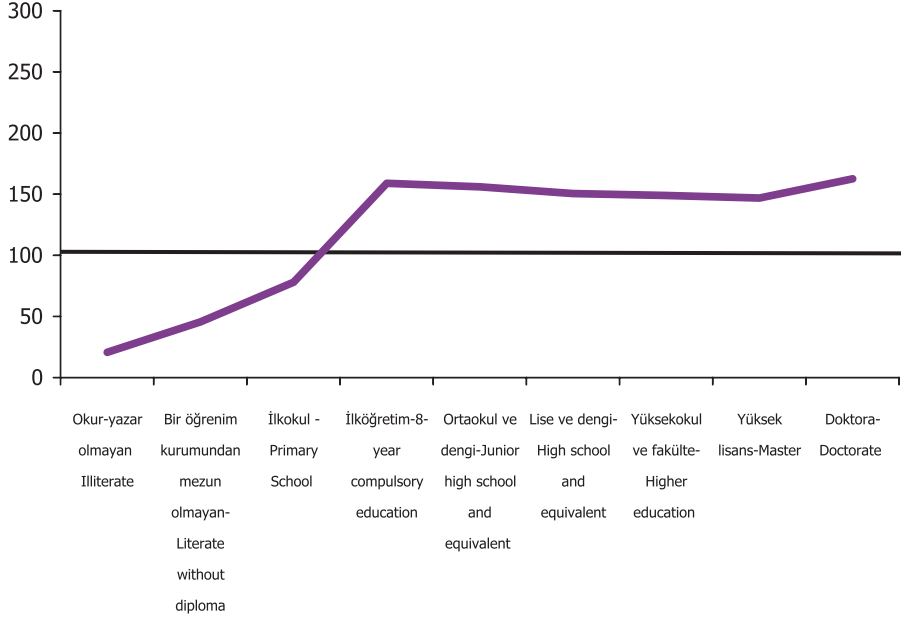
2011-2012 öğretim yılında eğitim seviyelerine göre okullaşma oranlarında kadın ve erkek arasında fark gözlenmemektedir. Yükseköğretimde okullaşma oranı 2011-2012 döneminde kadınlarda % 35,4, erkeklerde % 35,6'dır.

There is no difference between males and females of schooling ratio by education level in 2011-2012 education year, this ratio % 35,4 for males and % 35,6 for females in higher education in 2011-2012 period.

3.3 Bitirilen son öğrenim kurumuna göre cinsiyet oranı, 2011

Sex ratio by formal education completed, 2011

(25 + yaş- 25+ age)

Kaynak: TÜİK, Ulusal Eğitim İstatistikleri Veri Tabanı

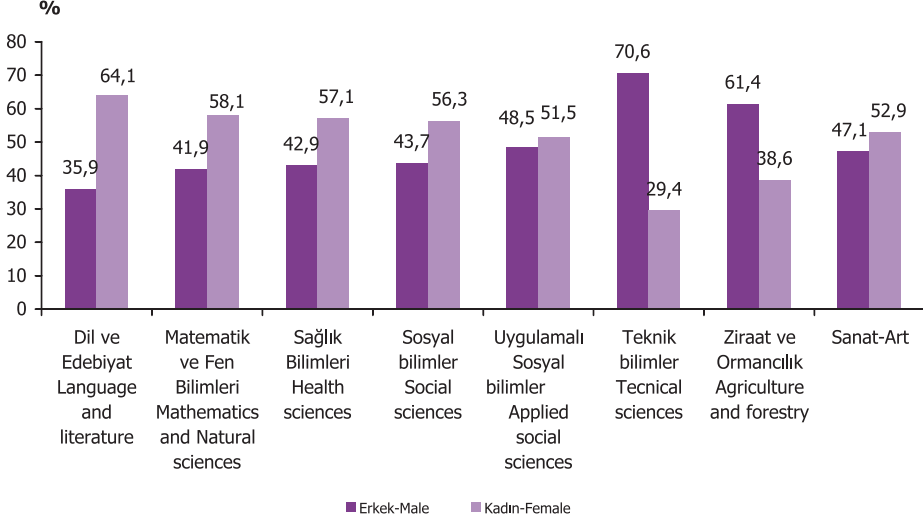
Source: TURKSTAT, National Education Statistic Database

2011 yılında okuryazar olmayan her 100 kadına karşılık 21 erkek okur yazar değildir. İlköğretim mezunu her 100 kadına karşılık 179 erkek ilköğretim mezunu, lise ve dengi okul mezunu her 100 kadına karşılık 151 erkek lise ve dengi okul mezunu, yüksekokul mezunu her 100 kadına karşılık 149 erkek yüksekokul mezunudur.

There were 21 males per 100 females by illiterate population in 2011. There were 179 males per 100 females by graduated from compulsory education, 151 males per 100 females by graduated from high school and equivalent, 149 males per 100 females by graduated from higher education.

3.4 Cinsiyete göre yükseköğretim alanları, 2011-2012

Higher education of field study by sex, 2011-2012

Kaynak: Yükseköğretim İstatistikleri, YÖK

Source: Higher education statistics, The Council of Higher Education

2011-2012 akademik yılında yüksek öğrenim alan seçiminde teknik bilimler erkek öğrenciler tarafından daha çok tercih edilirken, kız öğrenciler daha çok dil ve edebiyat alanını tercih etmiştir. Teknik bilimlerde öğrenim gören erkek öğrenciler, kız öğrencilerin yaklaşık 2,4 katına sahiptir.

2009-2010 akademik yılları, teknik bilimler erkek öğrenciler tarafından tercih edilirken, kız öğrenciler dil ve edebiyat alanını tercih etmişlerdir. Teknik bilimlerde öğrenim gören erkek öğrencilerin sayısı, kız öğrencilerin yaklaşık 2,6 katına sahiptir.

3.1 Okuryazarlığa göre nüfus Population by literacy

(6 ve daha yukarı yaştaki nüfus - Population 6 years of age & over)

Sayım yılı Census year	Toplam Total ⁽⁴⁾			Okur-yazar olmayan oranı Illiteracy rate					
	Toplam Total	Kadın Female	Erkek Male	Toplam Total	%	Kadın Female	%	Erkek Male	%
1935	12 862 754	6 649 478	6 213 276	10 387 105	80,8	5 997 138	90,2	4 389 967	70,7
1940 ⁽¹⁾	14 900 126	7 459 731	7 440 395	11 242 759	75,5	6 495 796	87,1	4 746 963	63,8
1945 ⁽²⁾	15 166 911	7 601 594	7 565 317	10 583 606	69,8	6 321 796	83,2	4 261 810	56,3
1950 ⁽³⁾	17 856 865	8 912 793	8 944 072	11 997 046	67,5	7 144 008	80,6	4 853 038	54,5
1955	19 366 996	9 547 428	9 819 568	11 392 958	59,0	7 078 529	74,4	4 314 429	44,1
1960	22 542 016	11 050 832	11 491 184	13 625 086	60,5	8 300 718	75,2	5 324 368	46,4
1965	25 664 797	12 591 279	13 073 518	13 138 956	51,2	8 450 391	67,2	4 688 565	35,9
1970	29 273 361	14 475 325	14 798 036	12 817 836	43,8	8 424 341	58,2	4 393 495	29,7
1975	33 530 605	16 274 192	17 256 413	12 144 188	36,3	8 048 078	49,5	4 096 110	23,8
1980	37 523 623	18 524 522	18 999 101	12 197 323	32,5	8 394 868	45,3	3 802 455	20,0
1985	43 112 337	21 311 483	21 800 854	9 703 662	22,6	6 770 698	31,8	2 932 964	13,5
1990	49 163 110	24 306 582	24 856 528	9 587 981	19,5	6 808 809	28,0	2 779 172	11,2
2000	59 859 243	29 613 798	30 245 445	7 589 657	12,7	5 732 525	19,4	1 857 132	6,1
2007 ⁽⁵⁾	63 609 441	31 820 721	31 788 720	5 183 861	8,1	4 111 311	12,9	1 072 550	3,4
2008 ⁽⁵⁾	64 241 226	32 070 477	32 170 749	4 930 012	7,7	3 943 222	12,3	986 790	3,1
2009 ⁽⁵⁾	65 049 093	32 436 786	32 612 307	4 640 948	7,1	3 730 553	11,5	910 395	2,8
2010 ⁽⁵⁾	66 133 461	32 978 881	33 154 580	3 987 543	6,0	3 254 623	9,9	732 920	2,2
2011 ⁽⁵⁾	67 045 635	33 602 627	33 443 008	3 171 270	4,7	2 617 566	7,8	553 704	1,7

Kaynak: TÜİK, Genel Nüfus Sayımları

(1) 1940 yılı verileri 1935 ve 1945 yılı verilerinden tahmin edilmiştir.

(2) 7 ve daha yukarı yaştaki nüfus

(3) 5 ve daha yukarı yaştaki nüfus

(4) "Bilinmeyen" de dahildir

(5) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS)

Source: TurkStat, Census of Population

(1) Data of 1940 has been estimated by using data of 1935 and 1945.

(2) Population 7 years of age and over

(3) Population 5 years of age and over

(4) "Unknown" is also included.

(5) Adress based population registration system

3.2 Öğretim yılı ve eğitim (8 yıllık zorunlu) seviyesine göre okullaşma oranı Schooling ratio by educational year and level of education (8-year compulsory)

Öğretim yılı Educational year	Okullaşma oranı Schooling ratio	İlköğretim ⁽¹⁾ Primary education ⁽¹⁾			Ortaöğretim Secondary education			Yükseköğretim Higher education		
		Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females
2000/'01 ⁽²⁾	Brüt - Gross	100,93	106,32	95,31	60,97	69,67	51,84	22,25	25,55	18,79
	Net - Net	95,28	99,58	90,79	43,95	48,49	39,18	12,27	13,12	11,38
2001/'02 ⁽²⁾	Brüt - Gross	99,45	104,19	94,51	67,89	76,94	58,38	23,37	26,59	19,99
	Net - Net	92,40	96,20	88,45	48,11	53,01	42,97	12,98	13,75	12,17
2002/'03 ⁽²⁾	Brüt - Gross	96,49	100,89	91,91	80,76	93,36	67,52	27,12	31,00	23,04
	Net - Net	90,98	94,49	87,34	50,57	55,72	45,16	14,65	15,73	13,53
2003/'04 ⁽²⁾	Brüt - Gross	96,30	100,31	92,14	80,97	90,71	70,76	28,15	32,23	23,88
	Net - Net	90,21	93,41	86,89	53,37	58,01	48,50	15,31	16,62	13,93
2004/'05 ⁽²⁾	Brüt - Gross	95,74	99,48	91,85	80,90	90,29	71,08	30,61	34,79	26,63
	Net - Net	89,66	92,58	86,63	54,87	59,05	50,51	16,60	18,03	15,10
2005/'06 ⁽²⁾	Brüt - Gross	95,59	98,83	92,24	85,18	95,07	74,88	34,46	38,78	29,94
	Net - Net	89,77	92,29	87,16	56,63	61,13	51,95	18,85	20,22	17,41
2006/'07 ⁽²⁾	Brüt - Gross	96,34	99,21	93,37	86,64	96,24	76,66	36,59	41,07	31,89
	Net - Net	90,13	92,25	87,93	56,51	60,71	52,16	20,14	21,56	18,66
2007/'08 ⁽³⁾	Brüt - Gross	104,54	106,41	102,57	87,55	94,04	80,70	38,19	42,62	33,56
	Net - Net	97,37	98,53	96,14	58,56	61,17	55,81	21,06	22,37	19,69
2008/'09 ⁽³⁾	Brüt - Gross	103,84	104,91	102,71	76,62	80,96	72,05	44,27	49,05	39,28
	Net - Net	96,49	96,99	95,97	58,52	60,63	56,30	27,69	29,40	25,92
2009/'10 ⁽³⁾	Brüt - Gross	106,48	107,05	105,88	84,19	89,14	78,97	53,43	58,14	48,48
	Net - Net	98,17	98,47	97,84	64,95	67,55	62,21	30,42	31,24	29,55
2010/'11 ⁽³⁾	Brüt - Gross	107,58	107,36	107,81	89,70	94,42	84,73	58,45	62,65	54,04
	Net - Net	98,41	98,59	98,22	66,07	68,17	63,86	33,06	33,44	32,65
2011/'12 ⁽³⁾	Brüt - Gross	108,42	108,21	108,65	92,56	95,68	89,26	66,23	70,58	61,68
	Net - Net	98,67	98,77	98,56	67,37	68,53	66,14	35,51	35,59	35,42

Kaynak: TÜİK, Millî Eğitim İstatistikleri; Örgün Eğitim

(1) 18.08.1997 tarih ve 4306 sayılı yasa ile 1997/'98 öğretim yılından itibaren 8 yıllık kesintisiz zorunlu eğitime geçilmiştir.

(2) 1997 ve sonraki yılların okullaşma oranları 2000 Genel Nüfus Sayımı sonuçlarına göre yapılan en son nüfus projeksiyonuna göre hesaplanmıştır.

(3) 2007-2008 öğretim yılından itibaren okullaşma oranları Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, Nüfus Sayımı sonuçlarına göre hesaplanmıştır.

Source: TurkStat, National Education Statistics; Formal Education

(1) Compulsory education was expanded to 8 years with law No. 4306 dated 18.08.1997 as of 1997/'98 educational year.

(2) Schooling ratios for the year 1997 and onwards were calculated according to the latest population projection based on the results of General Population Census 2000.

(3) Schooling ratios as of the 2007-2008 educational year were calculated according to the results of the Address-Based Population Register System Population Census.

3.3 Eğitim seviyesine gre okuyan đrenci sayısı

Number of students by level of education

	Okul ncesi eğitim	İlkđretim	Ortađretim
	Pre - school education	Primary education	Secondary education
Erkek-Male			
2000/' 01	119 821	5 635 131	1 382 912
2001/' 02	133 036	5 597 061	1 498 056
2002/' 03	167 421	5 503 427	1 790 702
2003/' 04	186 912	5 558 195	1 728 053
2004/' 05	226 965	5 587 775	1 733 646
2005/' 06	286 347	5 615 591	1 855 741
2006/' 07	334 252	5 684 609	1 917 189
2007/' 08	366 209	5 676 872	1 789 238
2008/' 09	421 033	5 553 871	2 079 941
2009/' 10	511 127	5 632 328	2 302 541
2010/' 11	580 296	5 623 476	2 586 171
2011/' 12	607 052	5 622 661	2 526 428
Kadın-Female			
2000/' 01	107 643	4 845 590	979 741
2001/' 02	120 477	4 880 555	1 081 763
2002/' 03	152 617	4 828 218	1 232 900
2003/' 04	171 587	4 921 343	1 286 339
2004/' 05	207 806	4 977 614	1 305 803
2005/' 06	263 799	5 058 344	1 402 513
2006/' 07	306 597	5 162 321	1 469 528
2007/' 08	335 553	5 193 698	1 456 084
2008/' 09	383 732	5 156 049	1 757 223
2009/' 10	469 527	5 284 315	1 937 598
2010/' 11	535 522	5 357 624	2 162 439
2011/' 12	562 504	5 356 640	2 229 858

Kaynak: TİİK, Milli Eğitim İstatistikleri; rgn Eğitim

Source: TurkStat, National Education; Statistics Formal Education

3.4 Yaş grubuna göre okuma yazma kursuna katılanların sayısı

Number of enrollment by age groups

Yıl Year	Toplam Total	Kursa kayıt olan kursiyerlerin yaş grubu Age group of those who are enrolled	
		14 -44	45+
Erkek -Male			
2000-2001	55 075	63 661	3 925
2001-2002	186 607	88 906	12 412
2002-2003	102 142	58 805	6 370
2003-2004	53 380	48 954	4 426
2004-2005	59 849	54 226	5 623
2005-2006	133 598	54 427	6 580
2006-2007	85 713	79 217	6 496
2007-2008	75 554	69 430	6 124
2008-2009	145 748	110 453	35 295
2009-2010	-	-	-
2010-2011	227 695	123 678	104 017
Kadın - Female			
2000-2001	67 586	48 002	7 073
2001-2002	101 318	146 551	40 056
2002-2003	65 175	81 274	20 868
2003-2004	88 821	72 845	15 976
2004-2005	115 380	90 704	24 676
2005-2006	61 007	104 925	28 673
2006-2007	119 034	99 286	19 748
2007-2008	106 122	81 075	25 047
2008-2009	356 205	191 247	164 958
2009-2010	-	-	-
2010-2011	733 584	296 560	437 024

**Kaynak: TÜİK, Milli Eğitim İstatistikleri;
Yaygın Eğitim**

Source: TurkStat, National Education Statistics;
Non-Formal Education

3.5 Okur yazarlıkta cinsiyet oranı

Sex ratio by literacy

(6 ve daha yukarı yaştaki nüfus- Population 6 years of age & over)

Sayım yılı Census year	Okur yazarlıkta cinsiyet oranı - Sex ratio by literacy		
	Toplam Total	Okur yazar olmayan Illiterate	Okur yazar Literate
1935	93	73	280
1940	100	73	279
1945	100	67	258
1950	100	68	235
1955	103	61	225
1960	104	64	224
1965	104	55	203
1970	102	52	172
1975	106	51	160
1980	103	45	150
1985	102	43	130
1990	102	41	126
2000	102	32	119
2007 ⁽¹⁾	100	26	110
2008 ⁽¹⁾	100	25	111
2009 ⁽¹⁾	101	24	110
2010 ⁽¹⁾	101	22	109
2011 ⁽¹⁾	100	21	107

Kaynak: TÜİK, Genel Nüfus Sayımları

Source: TurkStat, Census of Population

(1) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi
(ADNKS)(1) Address Based Population Registration
System

3.6 Bitirilen son öğrenim kurumu

Formal education completed

(15 ve daha yukarı yaştaki nüfus - Population 15 years of age & over)

%

Yıl Year	Toplam Total	Okuma yazma bilmeyenler Okur yazar olmayan Illiterate	Okuma yazma bilen ama bir öğrenim kurumundan mezun olmayan Literates without diploma	İlkokul Primary School	İlköğretim Primary education	Ortaokul ve dengi		Lise ve dengi High school & equivalent	Yüksekokul ve fakülte Higher education	Yüksek lisans Master	Doktora Doctorate	Bilinmeyen Unknown (1)
						Junior high school & equivalent	High school & equivalent					
Toplam - Total												
1975	100	47,2	8,9	34,7			3,3	3,9	1,8			0,2
1980	100	43,7	8,1	35,6			3,8	5,0	3,6			0,1
1985	100	31,1	8,8	44,5			4,6	6,9	3,9			0,1
1990	100	26,7	5,7	48,2			5,8	8,5	5,1			0,1
2000	100	17,2	6,4	47,8			8,2	12,5	7,8			0,0
2008(*)	100	11,3	6,2	42,7	0,9		7,0	15,4	8,3	0,6	0,2	7,4
2009(*)	100	10,7	5,7	43,7	1,4		6,8	16,1	9,2	0,7	0,2	5,4
2010(*)	100	8,5	5,5	36,6	8,3		7,4	17,5	9,8	0,9	0,3	5,2
2011(*)	100	7,0	6,0	35,3	10,6		6,6	18,3	11,1	0,9	0,3	3,8
Kadın - Female												
1975	100	65,6	5,1	23,9			2,1	2,5	0,7			0,1
1980	100	62,4	5,6	24,7			2,2	3,5	1,6			0,0
1985	100	45,9	8,4	36,1			2,8	4,9	1,8			0,1
1990	100	40,2	5,6	41,6			3,6	6,1	2,8			0,1
2000	100	27,4	7,5	45,2			5,3	9,1	5,4			0,1
2008(*)	100	18,0	7,4	42,7	0,7		4,9	12,2	6,5	0,5	0,1	7,0
2009(*)	100	17,1	6,9	44,3	1,2		4,9	12,6	7,3	0,5	0,2	5,1
2010(*)	100	13,9	7,1	40,1	6,1		5,5	13,8	7,7	0,7	0,2	4,9
2011(*)	100	11,4	8,2	39,3	8,1		5,1	14,5	8,8	0,7	0,2	3,5
Erkek - Male												
1975	100	29,1	12,6	45,2			4,5	5,2	3,0			0,3
1980	100	24,8	10,7	46,7			5,4	6,6	5,7			0,1
1985	100	16,3	9,2	53,0			6,4	9,0	6,0			0,1
1990	100	13,2	5,7	54,9			7,9	10,8	7,3			0,1
2000	100	7,0	5,3	50,3			11,2	16,0	10,2			0,0
2008(*)	100	4,5	4,9	42,8	1,0		9,0	18,8	10,2	0,8	0,2	7,7
2009(*)	100	4,2	4,5	43,1	1,7		8,8	19,6	11,2	0,8	0,3	5,8
2010(*)	100	3,1	3,9	33,1	10,6		9,3	21,3	11,9	1,0	0,3	5,4
2011(*)	100	2,4	3,8	31,3	13,2		8,2	22,2	13,4	1,1	0,4	4,1

Kaynak: TÜİK, Genel Nüfus Sayımları

Source: TurkStat, Census of Population

(*)TÜİK, Ulusal Eğitim İstatistikleri Veri Tabanı

(*)TurkStat, National Education Statistics Database

(1) Bilinmeyen, okuryazarlık ve eğitim durumu bilinmeyenleri kapsamaktadır.

(1) Unknown includes unknown for literacy and education level.

3.7 Eğitim seviyesine göre mezun olan đrenci sayısı

Number of graduates by level of education

	İlköğretim Primary education	Ortaöğretim Secondary education
Kadın-Female		
2000/' 01	470 748	230 422
2001/' 02	471 568	227 111
2002/' 03	518 404	237 589
2003/' 04	514 395	306 620
2004/' 05	509 698	268 987
2005/' 06	510 151	292 944
2006/' 07	525 096	327 619
2007/' 08	558 746	139 683
2008/' 09	552 985	283 906
2009/' 10	558 301	320 877
2010/' 11	558 301	345 729
Erkek-Male		
2000/' 01	600 441	302 530
2001/' 02	600 038	280 252
2002/' 03	647 115	292 670
2003/' 04	622 053	376 730
2004/' 05	615 314	321 847
2005/' 06	598 835	352 384
2006/' 07	605 503	401 916
2007/' 08	635 015	182 058
2008/' 09	627 177	264 988
2009/' 10	627 637	342 017
2010/' 11	627 637	360 783

**Kaynak: TİİK, Milli Eğitim İstatistikleri;
Örgün Eğitim**

Source: TurkStat, National Education;
Formal Education

3.8 Öğretim alanlarına göre yükseköğretimde (lisans) öğrenci sayısı

Enrollments by field of study

	Dil ve Edebiyat Language and literature	Matematik ve Fen Bilimleri Mathematics and Natural sciences	Sağlık Bilimleri Health sciences	Sosyal bilimler Social sciences	Uygulamalı Sosyal bilimler Applied social sciences	Teknik bilimler Tecnical sciences	Ziraat ve Ormancılık Agriculture and forestry	Sanat Art
Kadın-Female								
2000-2001	19 233	32 469	38 717	33 823	145 618	28 407	8 154	6 529
2001-2002	19 798	32 627	40 898	34 794	157 582	29 786	7 617	6 835
2002-2003	19 718	33 441	42 406	35 410	166 545	30 348	7 793	6 771
2003-2004	20 786	35 415	44 063	36 652	171 495	32 730	8 073	7 194
2004-2005	22 781	37 774	45 145	37 808	181 664	33 975	8 577	9 272
2005-2006	25 222	40 505	45 648	40 426	190 623	36 359	9 237	10 517
2006-2007	27 114	42 415	46 930	43 620	194 861	39 418	9 046	11 518
2007-2008	28 707	46 052	47 663	47 329	200 123	43 978	10 168	12 726
2008-2009	31 390	52 954	50 141	55 423	214 500	50 129	11 339	13 724
2009-2010	33 502	60 968	55 256	67 503	238 346	59 099	12 615	14 188
2010-2011	37 683	70 253	62 218	83 667	272 082	70 834	14 656	15 209
2011-2012	42 959	72 925	72 962	102 376	314 021	83 688	15 754	16 792
Erkek_Male								
2000-2001	13 144	38 293	31 341	48 097	181 371	96 515	18 268	5 398
2001-2002	12 669	40 567	31 410	46 935	188 222	101 301	18 187	5 911
2002-2003	11 824	42 094	31 560	44 393	191 660	104 797	19 092	6 054
2003-2004	11 842	44 513	32 200	44 176	198 685	110 657	18 803	6 456
2004-2005	12 144	47 880	32 833	43 007	207 591	115 204	18 903	8 390
2005-2006	12 679	52 473	34 117	45 124	219 553	122 690	20 028	9 842
2006-2007	13 658	52 729	35 291	46 121	218 074	126 995	18 615	10 912
2007-2008	14 697	52 108	36 313	46 825	217 009	130 405	19 245	11 945
2008-2009	16 252	53 278	39 628	50 546	228 230	140 063	19 976	13 024
2009-2010	18 449	53 374	43 715	58 139	242 638	152 880	21 050	13 479
2010-2011	21 208	52 759	48 652	67 182	263 136	173 687	23 133	14 250
2011-2012	24 107	52 641	54 801	79 375	295 916	201 449	25 050	14 892

Kaynak: Yükseköğretim İstatistikleri, ÖSYM

Source: Higher Education Statistics, ÖSYM

3.9 Yaygın eğitim kurumuna göre kursiyer sayısı

Number of participants by training institutions

Dönem Period		Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
2008-2009	Pratik kız sanat okulu-Practical art school for woman	44 343	41 926	2 417
	Olgunlaşma enstitüsü-Maturation institute	978	976	2
	Halk eğitim merkezi-Public education center	3 409 058	2 060 069	1 348 989
	Mesleki Eğitim Merkezi-Vocational Training Center	299 306	55 467	243 839
	Özel dersaneler-Private education institutions	1 174 860	573 957	600 903
	Özel eğitim-Special education	22 562	13 382	9 180
2009-2010	Kuran kursları (başlayan)-Quran courses	273 876	179 318	13 550
	Pratik kız sanat okulu-Practical art school for woman	36 152	7 188	28 964
	Olgunlaşma enstitüsü-Maturation institute	1 219	-	1 219
	Halk eğitim merkezi-Public education center	3 588 355	1 385 462	2 202 893
	Mesleki Eğitim Merkezi-Vocational Training Center	284 543	232 629	51 914
	Özel dersaneler-Private education institutions	1 234 738	624 212	610 526
2010-2011	Özel eğitim-Special education	19 025	11 483	7 542
	Kuran kursları (bitiren)-Quran courses	201 368	14 080	187 288
	Pratik kız sanat okulu-Practical art school for woman	23 565	22 832	733
	Olgunlaşma enstitüsü-Maturation institute	1 054	1 015	39
	Halk eğitim merkezi-Public education center	4 356 308	2 800 515	1 555 793
	Mesleki Eğitim Merkezi-Vocational Training Center	287 430	53 833	233 597
	Özel dersaneler-Private education institutions	1 219 472	605 504	613 968
	Özel eğitim-Special education	23 638	9 359	14 279
	Kuran kursları (bitiren)-Quran courses	205 553	190 727	14 826

Kaynak: TÜİK, Millî Eğitim İstatistikleri; Yaygın Eğitim

Source: TurkStat, National Education Statistics; Non-Formal Education

(1) Okuma yazma kurslarını da kapsar.

(1) Literacy campaign courses are also included. Only permanent staff teachers are shown in teachers column.

(2) Aday çırak, çıraklık ve kalfalık eğitimine devam edenler ile usta öğretici belgesi alanları kapsar.2003-2004 öğretim yılından itibaren bu merkezlerin adı "Mesleki Eğitim Merkezi" olmuştur.

(2)Data covers the number of candidate apprentices,apprenticeship and journeymanship attending education and master instructor certificates received. These centers name is "Professional Training Center"

3.10 Lisansüstü eğitimine göre yükseköğretimde öğrenci sayısı

Enrollments by level of graduate education

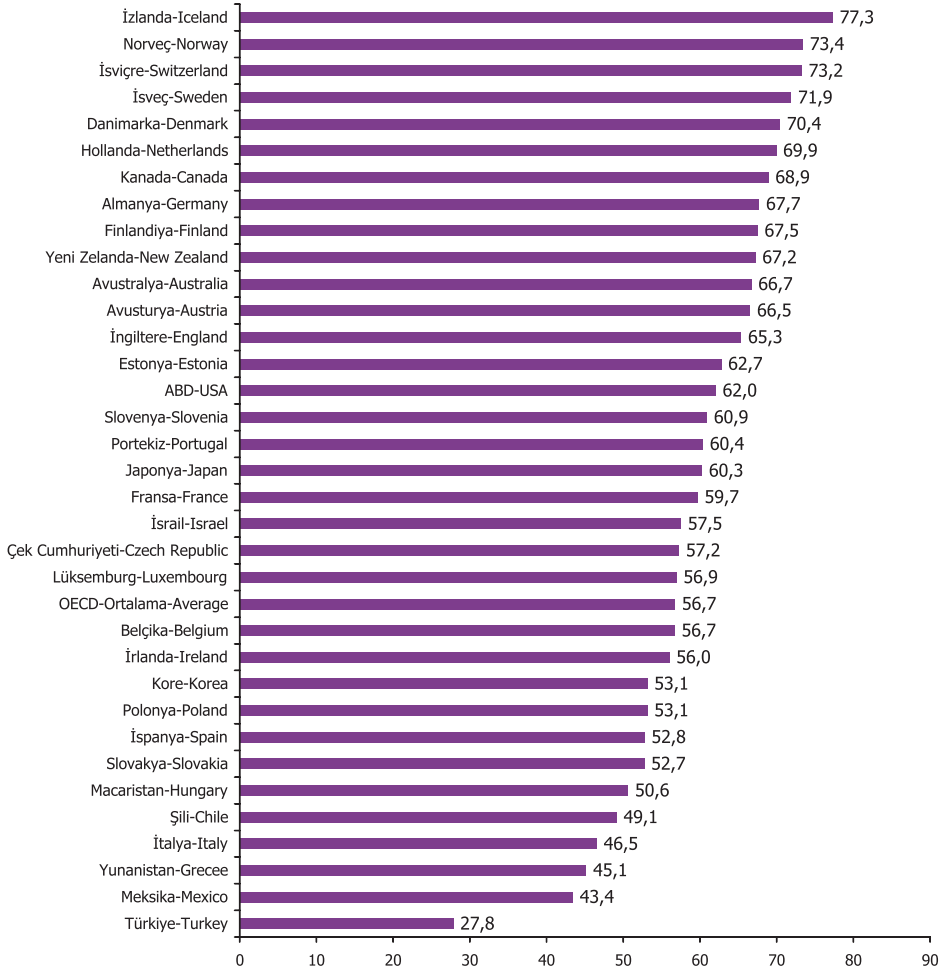
Yıl Year	Yüksek lisans Master	Doktora Doctorate
Kadın - Female		
2000-2001	22 270	7 763
2001-2002	26 386	8 134
2002-2003	32 585	8 688
2003-2004	37 671	9 663
2004-2005	39 711	10 951
2005-2006	46 870	12 823
2006-2007	46 359	13 857
2007-2008	47 095	15 031
2008-2009	52 038	16 004
2009-2010	64 968	19 438
2010-2011	58 773	19 185
2011-2012	73 513	22 160
Erkek - Male		
2000-2001	42 806	14 026
2001-2002	47 147	14 431
2002-2003	49 899	14 540
2003-2004	52 662	15 228
2004-2005	53 151	16 442
2005-2006	62 219	19 752
2006-2007	62 639	19 977
2007-2008	57 378	20 039
2008-2009	57 807	19 942
2009-2010	75 075	25 330
2010-2011	67 595	24 220
2011-2012	95 498	29 799

Kaynak: Yükseköğretim İstatistikleri, ÖSYMSource: Higher Education
Statistics, OSYM

4.1 Kadın istihdam oranı, OECD ülkeleri 2011

Employment rate of women, OECD Countries 2011

15-64 yaş-age

Kaynak: OECD veri tabanı

Source: OECD database

Not: Türkiye verileri 15-64 yaş grubu için TÜİK tarafından hesaplanmıştır.

Note: 15-64 age group data for Turkey is calculated by TurkStat

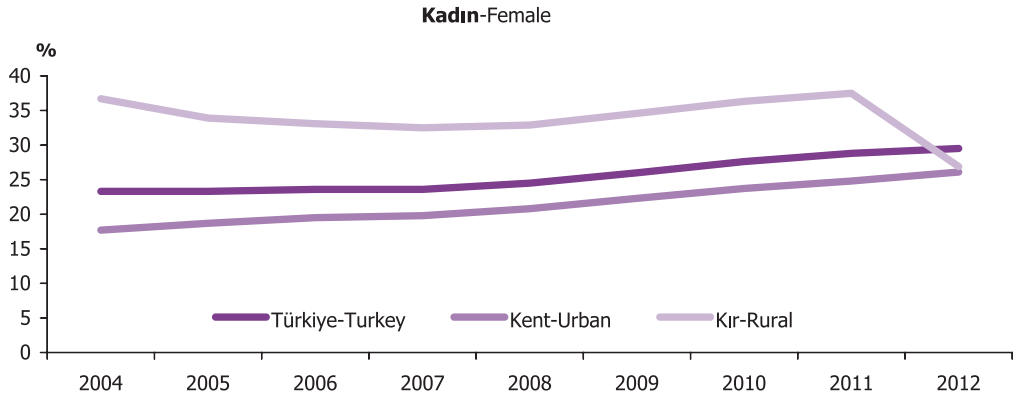
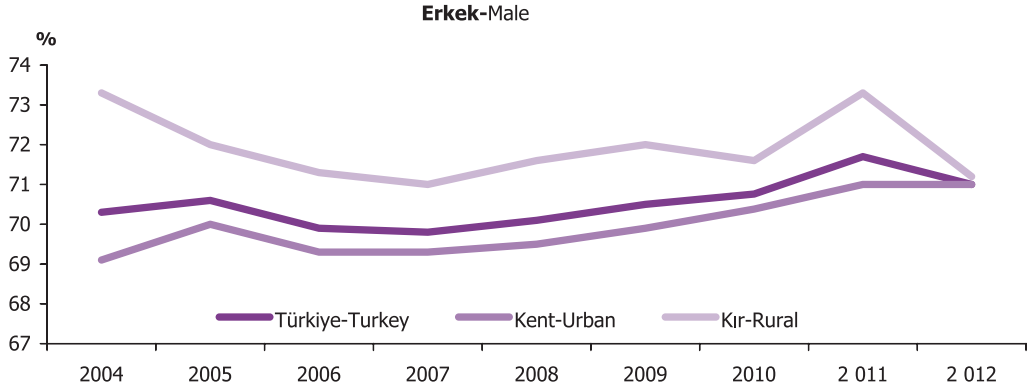
OECD ülkeleri karşılaştırıldığında kadının istihdama katılma oranı 2011 yılında % 77,3 ile en yüksek oranda İzlanda'da en düşük oranda ise % 27,8 ile Türkiye'dedir.

According to the OECD countries in 2011, the employment rate of women is the highest in Iceland (% 77,3) and the lowest rate is 27,8 % in Turkey.

4.2 İşgücüne katılma oranı, 2004-2012

Labour force participation rate, 2004-2012

(15+ yaş-15+ age)

Kaynak: TÜİK, İşgücü İstatistikleri

Source: TurkStat, Labour Force Statistics

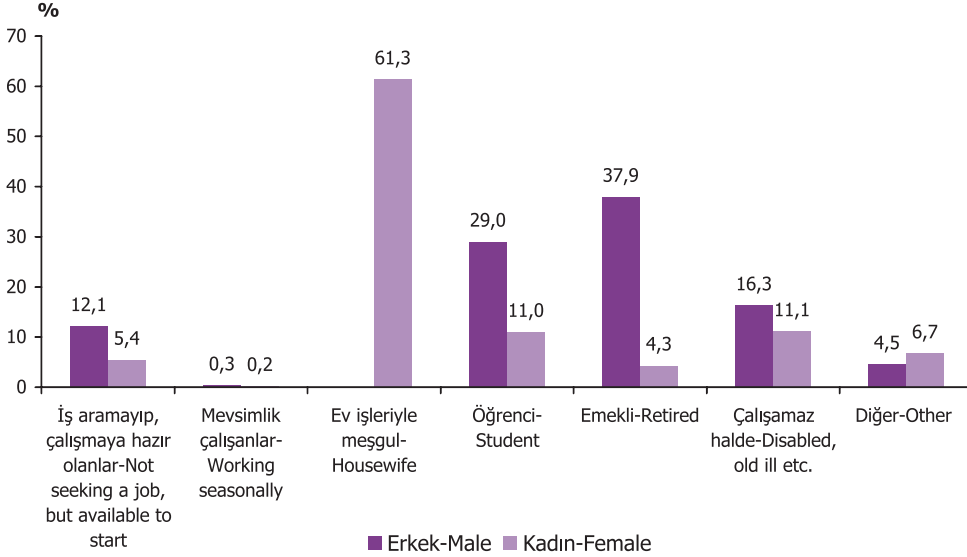
2004 yılında erkeklerin işgücüne katılma oranı % 70,3 iken bu oran 2012 yılında % 71'e yükselmiştir. Aynı dönemde kadınların işgücüne katılma oranı % 23,3'den % 29,5'e yükselmiştir.

While the ratio of males labor force participation is 70,3 % in 2004, this ratio has increased to 71 % in 2012. The labor force participation ratio of females has increased from 23,3 % to 29,5 % in the same period.

4.3 İşgücüne dahil olmama nedenleri, 2012

Reasons of not being in labour force, 2012

(15+ yaş-15+ age)

Kaynak: TÜİK, İşgücü İstatistikleri

Source: TurkStat, Labour Force Statistics

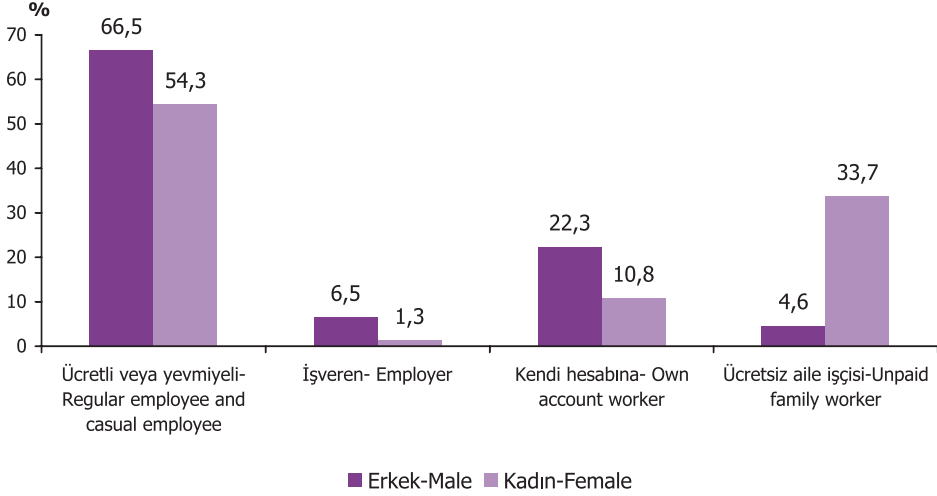
2012 yılında işgücüne dahil olmayan erkeklerin % 37,9'u emekli, % 29'u öğrencidir. Aynı dönemde işgücüne dahil olmayan kadınların % 61,3'ü ev kadını, %11'i öğrencilerden oluşmaktadır.

In 2012, the ratio of retired males is 37,9 %, 29 % students not in labour force. The ratio of female housewives is 61,3 %, 11 % students from the females not in labour force in the same period.

4.4 İstihdam edilenlerin işteki durumu, 2012

Employment status, 2012

(15+ yaş-15+ age)

Kaynak: TÜİK, İşgücü İstatistikleri

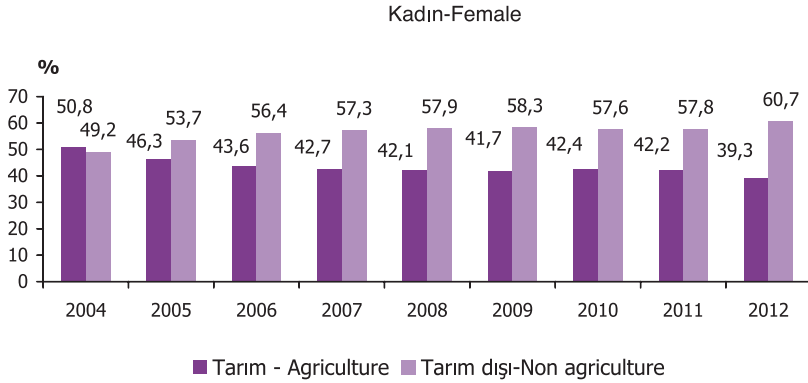
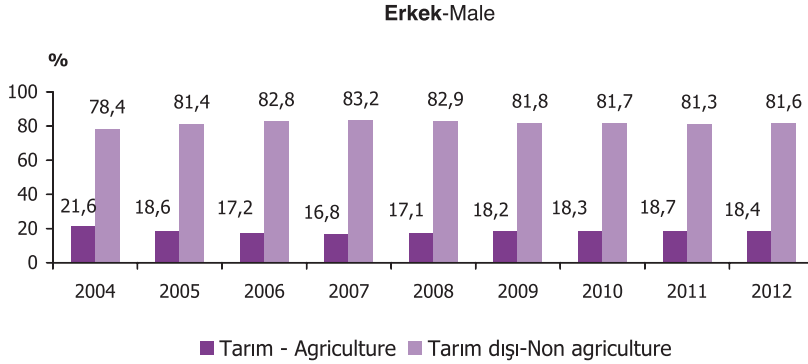
Source: TurStat Labour Force Statistics

2012 yılında çalışan kadınların yaklaşık üçte biri ücretsiz aile işçisidir. Ücretli veya yevmiyeli olarak çalışan kadınların oranı % 54,3 iken kendi hesabına çalışan kadınların oranı % 10,8'dir. Aynı dönemde ücretli veya yevmiyeli olarak çalışan erkeklerin oranı % 66,5, kendi hesabına çalışan erkeklerin oranı % 22,3'tür.

Around one-third of working females is employed as unpaid family worker in 2012 year. While the ratio of females is 54,3 % in regular employee and casual employee, 10,8 % in own account worker. The ratio of males is 66,5 % in regular employee and casual employee, 22,3 % in own account worker.

4.5 Tarım-tarım dışı istihdamın dağılımı, 2004-2012

The distribution of employment by agriculture and non-agriculture, 2004-2012

Kaynak: TÜİK, İşgücü İstatistikleri

2004-2011 döneminde tarımsal iş yapanların oranında her iki cinsiyette de bir azalma görülürken, tarım dışı çalışanların oranında her iki cinsiyette de artış gözlenmektedir. 2004 yılında tarımsal iş yapan kadınların oranı %50,8 iken, 2012 yılında bu oran % 39,3'e düşmüştür. 2004 yılında tarımsal iş yapan erkeklerin oranı % 21,6 iken 2012 yılında bu oran % 18,4'e düşmüştür.

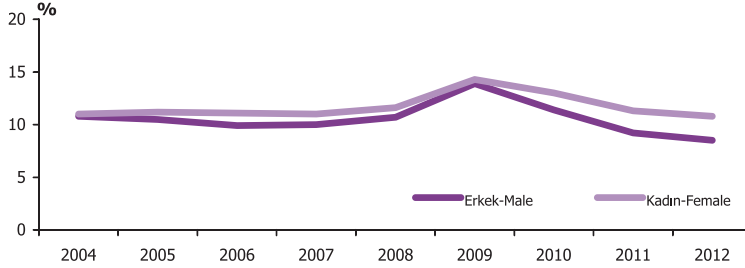
Source: TurStat Labour Force Statistics

While the ratio of workers in agricultural jobs decreased for both sexes, the ratio of workers in non agricultural jobs increased for both sexes in 2004-2011. In 2004 while the ratio of female workers is 50,8 % in agriculture, this ratio decreased to 39,3 % in 2011. In 2004 while the ratio of male workers is 21,6 % in agriculture, this ratio decreased to 18,4 % in 2012.

4.6 İşsizlik oranı, 2004-2012

Unemployment rate, 2004-2012

(15+ yaş-15+ age)

Kaynak: TÜİK, İşgücü İstatistikleri

Source: TurStat Labour Force Statistics

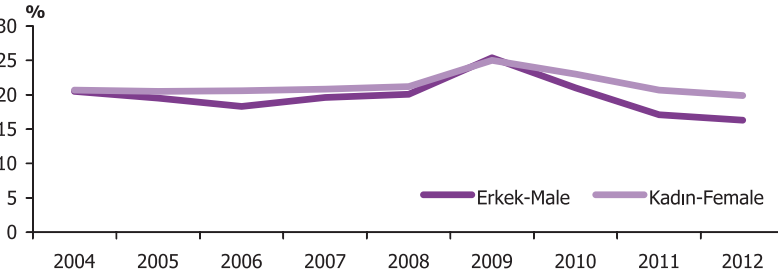
Kadınların işsizlik oranı erkeklerden daha fazladır. 2004 yılında kadınlarda işsizlik oranı %11 iken 2012 yılında % 10,8 olmuştur. 2004 yılında erkeklerde % 10,8 olan işsizlik oranı 2012 yılında % 8,5'e düşmüştür.

The unemployment ratio of females is higher than males. In 2004, while the unemployment ratio is 11 % of females, this ratio is 10,8 % in 2012. The unemployment ratio is 10,8 % of males in 2004, this ratio has decreased 8,5 % in 2012.

4.7 Genç işsizlik oranı, 2004-2012

Youth unemployment rate, 2004-2012

(15-24 yaş-15-24 age)

Kaynak: TÜİK, İşgücü İstatistikleri

Source: TurStat, Labour Force Statistics

2004-2012 yılları arasında genç işsizlik oranları her iki cinsiyette de azalmıştır. 15-24 yaş grubundaki kadınların işsizlik oranı aynı yaş grubundaki erkeklerden daha fazladır. 2012 yılında 15-24 yaş grubundaki kadınların % 19,9'u, aynı yaş grubundaki erkeklerin % 16,3'ü işsizdir.

The unemployment ratio is decreased for both sexes in 2004-2010. The unemployment ratio of 15-24 age groups females is higher than males in the same age groups. In 2012, 19,9 % of 15-24 age groups females, 16,3 % males are unemployment in the same age groups.

4.1 Eğitim durumuna göre cinsiyete dayalı ücret farkı, 2010

Gender pay gap by educational level, 2010

	Ücretli çalışanların oranı			Yıllık ortalama brüt ücret(TL)			Yıllık ortalama brüt kazanç (TL)			Cinsiyetler arası ücret farkı Gender pay gap
	Gender pay employees occupy			Annually average gross wage (TL)			Annually average gross earnings (TL)			
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	
Toplam Total	100,0	100,0	100,0	17 884	17 837	18 029	19 694	19 683	19 728	-1,1
İlkokul ve altı Primary school and below	25,0	27,4	17,7	12 237	12 597	10 519	13 099	13 526	11 065	16,5
İlköğretim ve ortaokul Primary education and secondary school	18,3	19,9	13,5	12 192	12 571	10 470	13 043	13 505	10 949	16,7
Lise High school	24,4	23,7	26,3	15 117	15 531	13 969	16 414	16 907	15 049	10,1
Meslek lisesi Vocational high school	9,9	10,8	7,3	18 759	19 442	15 647	21 280	22 195	17 109	19,5
Yüksekokul ve üstü Higher education	22,4	18,2	35,3	31 486	33 574	28 184	35 383	37 878	31 437	16,1

Kaynak: TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması,2010

Source: TurkStat, Structure of Earnings Survey, 2010

Cinsiyete dayalı ücret farkı toplamda kadın ücretinin lehine (% -1,1) iken, eğitim durumuna göre incelendiğinde tüm eğitim durumu basamakları için erkek ücreti lehinedir. Göstergenin toplamda kadın lehine olması ücretli çalışanların eğitim durumuna göre dağılımının incelenmesi ile açıklığa kavuşmaktadır. Buna göre, ücretli çalışan kadınların en yoğun buldukları eğitim durumu % 35,3 ile yüksekokul ve üstü iken, erkekler için bu grup % 27,4 ile ilkokul ve altıdır.

While gender pay gap was in favor of female employees (-1,1 %) at the total, it was in favor of male employees at all levels of education. This situation can be explained by examination of the distribution of wage earners by educational attainment. While the highest educational attainment that the female employees occupy was "higher education" with 35,3 %, this group was "primary school and below" with 27,4 % for male employees.

4.1 Nüfusun işgücü durumu

Labour force by household population

(Bin kişi, 15+ yaş- Thousand person, 15+ age)

Yıllar Years	TÜRKİYE-TURKEY			KENT-URBAN			KIR-RURAL		
	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus Population 15 years and over	İşgücü Labour Force	İşgücüne katılma oranı Labour force participation rate (%)	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus Population 15 years and over	İşgücü Labour Force	İşgücüne katılma oranı Labour force participation rate (%)	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus Population 15 years and over	İşgücü Labour Force	İşgücüne katılma oranı Labour force participation rate (%)
Kadın-Female									
2004	24 293	5 669	23,3	17 125	3 039	17,7	7 168	2 629	36,7
2005	24 686	5 750	23,3	17 263	3 236	18,7	7 422	2 514	33,9
2006	25 080	5 916	23,6	17 510	3 413	19,5	7 570	2 503	33,1
2007	25 480	6 016	23,6	17 770	3 513	19,8	7 710	2 503	32,5
2008	25 855	6 329	24,5	17 976	3 739	20,8	7 879	2 590	32,9
2009	26 317	6 851	26,0	18 321	4 084	22,3	7 996	2 766	34,6
2010	26 740	7 383	27,6	18 519	4 396	23,7	8 221	2 987	36,3
2011	27 273	7 859	28,8	18 736	4 655	24,8	8 536	3 203	37,5
2012	27 773	8 192	29,5	19 032	4 964	26,1	8 740	3 228	36,9
Erkek-Male									
2004	23 251	16 348	70,3	16 548	11 432	69,1	6 703	4 916	73,3
2005	23 673	16 704	70,6	16 875	11 811	70,0	6 798	4 894	72,0
2006	24 094	16 836	69,9	17 277	11 978	69,3	6 817	4 857	71,3
2007	24 513	17 098	69,8	17 504	12 122	69,3	7 009	4 976	71,0
2008	24 917	17 476	70,1	17 721	12 323	69,5	7 195	5 153	71,6
2009	25 369	17 898	70,5	17 875	12 501	69,9	7 493	5 396	72,0
2010	25 801	18 257	70,8	18 057	12 709	70,4	7 744	5 549	71,6
2011	26 320	18 867	71,7	18 236	12 939	71,0	8 084	5 928	73,3
2012	26 951	19 147	71,0	18 624	13 222	71,0	8 327	5 925	71,2

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi

Source: TurkStat, Household Labour Force Survey

4.2 İşyeri durumuna göre istihdam edilenler

Employment by status of workplace

(Bin kişi, 15+ yaş- Thousand person, 15+ age)

Yıllar-Years	Toplam istihdam Total employment	Tarla Field	Düzenli işyeri Fixed place	Sabit olmayan işyeri Mobile, irregular	Evde Home
Kadın-Female					
2004 ⁽¹⁾	5 047	2 559	2 203	65	220
2005 ⁽¹⁾	5 108	2 359	2 428	68	253
2006 ⁽¹⁾	5 258	2 283	2 662	70	242
2007 ⁽¹⁾	5 356	2 279	2 802	60	215
2008	5 595	2 339	2 961	78	216
2009	5 871	2 433	3 054	66	318
2010	6 425	2 701	3 271	60	393
2011	6 973	2 915	3 587	59	412
2012	7 309	2 845	3 973	57	434
Erkek-Male					
2004 ⁽¹⁾	14 585	3 085	9 825	1 649	27
2005 ⁽¹⁾	14 958	2 713	10 648	1 574	23
2006 ⁽¹⁾	15 165	2 539	11 164	1 440	22
2007 ⁽¹⁾	15 382	2 515	11 419	1 426	21
2008	15 598	2 584	11 603	1 394	17
2009	15 406	2 721	11 332	1 326	26
2010	16 170	2 886	11 968	1 295	20
2011	17 137	3 108	12 547	1 448	33
2012	17 512	3 125	12 804	1 547	36

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi

Source: TurkStat, Household Labour Force Survey

(1) Sonraki yıllara ilişkin veriler yenilenen nüfus projeksiyonlarına göre ağırlıklandırılmaktadır.

(1) Revised by the new population projections. Data from 2004 are weighted by the renewed population projections.

4.3 Medeni duruma göre istihdam oranı

Employment rate by marital status

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
TÜRKİYE-TURKEY									
Kadın-Female									
Hiç evlenmedi - Single	26,0	26,7	27,5	27,6	28,2	27,6	28,3	29,1	28,9
Evli -Married	20,5	20,0	20,2	20,3	20,9	22,1	24,2	26,1	27,3
Boşandı - Divorced	32,0	33,8	32,9	32,9	34,2	34,2	37,5	39,8	41,2
Eşi öldü - Widowed	8,6	8,7	8,3	7,7	8,2	8,4	8,6	9,5	9
Erkek-Male									
Hiç evlenmedi - Single	44,0	45,9	46,2	46,6	46,8	44,8	47,0	50,4	50,5
Evli -Married	71,9	71,7	71,2	70,6	70,3	68,7	70,7	72,8	72,8
Boşandı - Divorced	58,6	55,1	52,5	55,2	55,2	53,1	58,3	58,4	61,1
Eşi öldü - Widowed	22,8	21,1	19,2	19,9	18,4	18,6	17,6	20,0	19,2
KENT-URBAN									
Kadın-Female									
Hiç evlenmedi - Single	23,5	25,3	27,2	28,1	28,2	27,3	27,9	29,3	29
Evli -Married	12,3	13,0	13,4	13,4	14,5	15,3	17,2	18,7	20,5
Boşandı - Divorced	31,2	33,5	32,9	33,4	34,0	34,0	37,7	40,0	42,0
Eşi öldü - Widowed	4,7	5,0	4,5	4,3	4,6	4,6	5,1	5,9	5,5
Erkek-Male									
Hiç evlenmedi - Single	41,4	45,1	45,6	46,4	46,7	44,1	46,3	49,5	50,5
Evli -Married	70,0	70,4	70,1	69,8	69,1	67,1	69,4	71,3	71,8
Boşandı - Divorced	57,6	54,8	52,1	55,2	56,6	53,2	59,2	58,4	61,6
Eşi öldü - Widowed	15,5	16,1	13,6	14,5	13,2	14,1	14,0	15,0	14,7
KIR-RURAL									
Kadın-Female									
Hiç evlenmedi - Single	32,6	30,3	28,3	26,3	28,4	28,4	29,3	28,6	28,6
Evli -Married	39,4	36,0	35,4	35,4	34,8	36,9	39,6	42,1	41,7
Boşandı - Divorced	36,9	35,8	32,7	29,9	35,2	35,1	36,8	38,7	37,1
Eşi öldü - Widowed	16,8	15,8	15,5	14,0	14,7	15,0	14,4	15,2	14,3
Erkek-Male									
Hiç evlenmedi - Single	51,0	48,1	48,0	47,5	47,0	46,8	48,7	52,8	50,5
Evli -Married	76,6	74,9	73,7	72,6	73,2	72,4	73,6	76,0	74,9
Boşandı - Divorced	62,5	56,0	54,0	55,1	50,4	52,8	55,3	58,6	59,6
Eşi öldü - Widowed	31,9	27,3	26,0	26,1	23,9	23,6	22,0	25,4	23,9

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi

Source: TurkStat, Household Labour Force Survey Force Survey

4.4 İşsizlik oranı

Unemployment rate
(Bin kişi, 15+ yaş-Thousand person, 15+ age)

Yıllar - Years	TÜRKİYE-TURKEY			KENT-URBAN			KIR-RURAL		
	İşsiz sayısı Number of Unemployed	İşsizlik oranı	Tarım dışı işsizlik oranı	İşsiz sayısı Number of Unemployed	İşsizlik oranı	Tarım dışı işsizlik oranı	İşsiz sayısı Number of Unemployed	İşsizlik oranı	Tarım dışı işsizlik oranı
		Unemploy- ment rate (%)	Non-agricultural unemploy- ment rate (%)		Unemploy- ment rate (%)	Non- agricultural unemploy- ment rate (%)		Unemploy- ment rate (%)	Non- agricultural unemploy- ment rate (%)
Kadın-Female									
2004	622	11,0	19,6	544	17,9	19,6	78	3,0	19,9
2005	642	11,2	18,7	551	17,0	18,5	92	3,6	19,9
2006	658	11,1	17,9	560	16,4	17,7	97	3,9	19,5
2007	660	11,0	17,3	566	16,1	17,1	95	3,8	19,0
2008	734	11,6	18,1	622	16,6	17,8	112	4,3	20,9
2009	979	14,3	21,9	832	20,4	21,5	147	5,3	24,6
2010	959	13,0	20,2	821	18,7	19,9	138	4,6	22,2
2011	885	11,3	17,7	770	16,5	17,7	115	3,6	17,6
2012	883	10,8	16,4	771	15,5	16,5	112	3,5	15,6
Erkek-Male									
2004	1 762	10,8	12,9	1 426	12,5	12,8	336	6,8	13,8
2005	1 746	10,5	12,2	1 370	11,6	11,9	376	7,7	13,9
2006	1 671	9,9	11,3	1 313	11,0	11,1	358	7,4	12,3
2007	1 716	10,0	11,4	1 305	10,8	10,9	411	8,3	13,5
2008	1 877	10,7	12,3	1 431	11,6	11,8	447	8,7	14,5
2009	2 491	13,9	16,0	1 914	15,3	15,6	577	10,7	18,0
2010	2 088	11,4	13,2	1 604	12,6	12,9	483	8,7	14,7
2011	1 730	9,2	10,7	1 316	10,2	10,4	413	7,0	11,9
2012	1 635	8,5	9,9	1 247	9,4	9,6	388	6,5	11,1

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi

Source: TurkStat, Household Labour Force Survey

4.5 İşgücüne dahil olmama nedenleri

Reasons of not being in labour force

(Bin kişi, 15+ yaş- Thousand person, 15+ age)

Yıllar Years	İşgücüne dahil olmayan nüfus Population not in labour force	İş aramayıp, çalışmaya hazır olanlar Not seeking a job, but available to start			Mevsimlik çalışan Working seasonally	Ev işleriyle meşgul Housewife	Eğitim/ Öğretim Education/T raining	Emekli Retired	Çalışamaz halde Disabled, old, ill etc.	Diğer Other
		İş bulma ümidi olmayanlar Discouraged	Diğer-Other							
Kadın-Female										
2004	18 624	104	438	270	13 042	1 417	565	1 803	984	
2005	18 936	194	651	310	12 703	1 472	584	1 966	1 056	
2006	19 164	261	758	259	12 409	1 553	651	2 096	1 179	
2007	19 464	229	706	207	12 124	1 598	695	2 029	1 875	
2008	19 526	241	778	243	12 186	1 670	682	2 144	1 582	
2009	19 466	310	854	67	12 101	1 832	763	2 143	1 397	
2010	19 357	300	835	49	11 914	1 912	730	2 156	1 461	
2011	19 414	271	821	50	11 872	2 043	772	2 174	1 410	
2012	19 581	212	840	51	11 992	2 153	836	2 182	1 316	
Erkek-Male										
2004	6 903	207	352	114	-	2 000	2 559	1 081	589	
2005	6 969	292	426	81	-	1 981	2 528	1 132	530	
2006	7 258	364	527	83	-	2 035	2 587	1 202	462	
2007	7 415	383	424	82	-	2 082	2 824	1 196	425	
2008	7 440	371	460	72	-	2 086	2 806	1 270	375	
2009	7 471	447	451	20	-	2 134	2 858	1 252	308	
2010	7 544	416	462	15	-	2 210	2 847	1 238	355	
2011	7 453	406	446	13	-	2 175	2 844	1 232	336	
2012	7 804	479	463	13	-	2 256	2 959	1 277	358	

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi

Source: TurkStat, Household Labour Force Survey

4.6 İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflamasına göre işgücü durumu

Labour force status by Classification of Statistical Regions

(Bin kişi, 15+ yaş- Thousand person, 15+ age)

İBBS-SR	Toplam-Total			Kadın-Female			Erkek-Male			%
	İşgücüne katılma oranı Labour force participation rate	İşsizlik oranı Unemp- loyment rate	İstihdam oranı Employment rate	İşgücüne katılma oranı Labour force participation rate	İşsizlik oranı Unemp- loyment rate	İstihdam oranı Employment rate	İşgücüne katılma oranı Labour force participation rate	İşsizlik oranı Unemp- loyment rate	İstihdam oranı Employment rate	
2008										
Toplam-Total	46,9	11,0	41,7	24,5	11,6	21,6	70,1	10,7	62,6	
İstanbul	46,5	11,2	41,3	22,0	13,7	19,0	70,6	10,4	63,3	
Batı Marmara-West Marmara	50,1	9,4	45,3	30,3	12,4	26,5	70,1	8,1	64,4	
Ege - Aegean	46,2	10,5	41,3	24,7	12,3	21,7	68,5	9,8	61,8	
Doğu Marmara-East Marmara	48,4	10,5	43,3	24,8	13,2	21,5	72,4	9,6	65,4	
Batı Anadolu-West Anatolia	47,0	11,2	41,7	24,3	15,6	20,5	70,6	9,7	63,7	
Akdeniz- Mediterranean	49,5	13,9	42,6	27,1	15,6	22,9	73,0	13,3	63,3	
Orta Anadolu -Central Anatolia	39,0	10,9	34,7	13,9	10,2	12,5	66,0	11,1	58,7	
Batı Karadeniz -West Black Sea	54,7	7,2	50,8	38,4	5,8	36,2	72,3	8,0	66,5	
Doğu Karadeniz-East Black Sea	61,1	5,8	57,6	48,2	5,2	45,7	74,5	6,2	69,9	
Kuzeydoğu Anadolu-North East Anatolia	51,6	5,9	48,6	32,5	1,9	31,9	72,6	7,9	66,8	
Ortadoğu Anadolu- Central East Anatolia	40,7	14,4	34,9	15,6	13,1	13,6	68,0	14,7	58,0	
Güneydoğu Anadolu-South East Anatolia	35,7	15,8	30,1	9,6	6,6	9,0	63,8	17,3	52,8	
2009										
Toplam-Total	47,9	14,0	41,2	26,0	14,3	22,3	70,5	13,9	60,7	
İstanbul	46,7	16,8	38,8	22,6	19,9	18,1	70,9	15,8	59,7	
Batı Marmara-West Marmara	51,1	10,8	45,6	31,8	13,9	27,4	71,0	9,3	64,4	
Ege - Aegean	48,4	14,1	41,6	28,4	16,0	23,9	69,5	13,3	60,3	
Doğu Marmara-East Marmara	48,8	14,4	41,7	26,2	17,0	21,8	71,8	13,5	62,1	
Batı Anadolu-West Anatolia	47,4	12,4	41,5	25,7	14,5	22,0	69,9	11,6	61,8	
Akdeniz- Mediterranean	51,3	17,5	42,3	29,0	18,9	23,5	74,3	17,0	61,7	
Orta Anadolu -Central Anatolia	42,0	13,9	36,2	17,7	11,8	15,7	67,5	14,5	57,7	
Batı Karadeniz -West Black Sea	54,8	7,4	50,7	39,6	6,6	37,0	71,2	7,9	65,6	
Doğu Karadeniz-East Black Sea	60,7	6,0	57,0	48,0	4,7	45,7	74,0	6,9	68,9	
Kuzeydoğu Anadolu-North East Anatolia	51,7	8,5	47,3	31,3	3,0	30,3	73,4	11,0	65,3	
Ortadoğu Anadolu- Central East Anatolia	43,9	16,6	36,6	18,5	12,3	16,2	70,3	17,8	57,8	
Güneydoğu Anadolu-South East Anatolia	36,3	17,4	30,0	9,7	10,5	8,7	64,2	18,4	52,3	
Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi										

Source: TurkStat, Household Labour Force Survey

4.6 İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflamasına göre işgücü durumu (devam)

Labour force status by Classification of Statistical Regions (continued)

(Bin kişi, 15+ yaş- Thousand person, 15+ age)

İBBS-SR	Toplam-Total			Kadın-Female			Erkek-Male			%
	İşgücüne katılma oranı Labour force participation rate	İşsizlik oranı Unemp- loyment rate	İstihdam oranı Employment rate	İşgücüne katılma oranı Labour force participation rate	İşsizlik oranı Unemp- loyment rate	İstihdam oranı Employment rate	İşgücüne katılma oranı Labour force participation rate	İşsizlik oranı Unemp- loyment rate	İstihdam oranı Employment rate	
2010										
Toplam-Total	48,8	11,9	43,0	27,6	13,0	24,0	70,8	11,4	62,7	
İstanbul	47,8	14,3	41,0	24,0	17,4	19,8	71,9	13,2	62,4	
Batı Marmara -West Marmara	51,4	8,8	46,9	32,4	10,8	28,9	70,6	7,9	65,0	
Ege - Aegean	50,9	12,0	44,7	31,7	14,8	27,0	71,0	10,7	63,4	
Doğu Marmara -East Marmara	48,6	11,5	43,0	26,7	13,9	23,0	70,7	10,6	63,2	
Batı Anadolu -West Anatolia	48,2	10,8	43,0	26,6	13,9	22,9	70,6	9,7	63,8	
Akdeniz - Mediterranean	53,2	13,9	45,8	32,9	15,3	27,8	74,3	13,3	64,4	
Orta Anadolu -Central Anatolia	45,0	12,2	39,5	23,0	14,3	19,7	68,3	11,5	60,5	
Batı Karadeniz -West Black Sea	51,8	8,3	47,5	35,6	8,2	32,7	69,3	8,3	63,5	
Doğu Karadeniz -East Black Sea	58,2	6,1	54,6	45,4	4,4	43,4	71,3	7,3	66,1	
Kuzeydoğu Anadolu -North East Anatolia	51,9	8,2	47,7	31,2	3,3	30,1	73,8	10,3	66,2	
Ortadoğu Anadolu - Central East Anatolia	45,7	14,3	39,1	21,9	12,3	19,2	70,8	15,0	60,2	
Güneydoğu Anadolu -South East Anatolia	37,9	12,4	33,2	12,4	7,6	11,5	64,7	13,4	56,0	
2011										
Toplam-Total	49,9	9,8	45,0	28,8	11,3	25,6	71,7	9,2	65,1	
İstanbul	48,8	11,8	43,1	25,2	15,2	21,4	72,7	10,6	65,0	
Batı Marmara -West Marmara	51,2	7,1	47,5	31,5	10,2	28,3	71,2	5,8	67,1	
Ege - Aegean	53,5	10,0	48,1	34,9	13,3	30,3	72,8	8,4	66,7	
Doğu Marmara -East Marmara	51,5	9,8	46,5	30,6	13,0	26,7	72,7	8,4	66,6	
Batı Anadolu -West Anatolia	48,1	8,6	44,0	25,9	11,2	23,1	71,3	7,6	65,8	
Akdeniz - Mediterranean	52,9	10,6	47,3	33,2	12,0	29,2	73,6	10,0	66,3	
Orta Anadolu -Central Anatolia	48,6	9,7	43,9	27,1	10,5	24,2	71,1	9,3	64,4	
Batı Karadeniz -West Black Sea	54,7	6,0	51,4	39,5	6,5	36,9	70,9	5,6	66,9	
Doğu Karadeniz -East Black Sea	57,4	6,4	53,7	44,0	4,7	41,9	71,4	7,5	66,1	
Kuzeydoğu Anadolu -North East Anatolia	52,4	8,3	48,1	30,2	3,3	29,2	74,7	10,4	66,9	
Ortadoğu Anadolu - Central East Anatolia	47,7	11,2	42,4	24,0	9,4	21,8	72,5	11,8	63,9	
Güneydoğu Anadolu -South East Anatolia	36,3	11,7	32,1	10,0	9,1	9,1	64,4	12,1	56,6	

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi

Source: TurkStat, Household Labour Force Survey

4.6 İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflamasına göre işgücü durumu (devamı)

Labour force status by Classification of Statistical Regions (continued)

(Bin kişi, 15+ yaş- Thousand person, 15+ age)

İBBS-SR	Toplam-Total			Kadın-Female			Erkek-Male			%
	İşgücüne katılma oranı	İşsizlik oranı	İstihdam oranı	İşgücüne katılma oranı	İşsizlik oranı	İstihdam oranı	İşgücüne katılma oranı	İşsizlik oranı	İstihdam oranı	
	Labour force participation rate	Unemp- loyment rate	Employment rate	Labour force participation rate	Unemp- loyment rate	Employment rate	Labour force participation rate	Unemp- loyment rate	Employment rate	
	2012									
Toplam-Total	50,0	9,2	45,4	29,5	10,8	26,3	71,0	8,5	65,0	
İstanbul	51,1	11,3	45,3	28,6	14,4	24,5	73,5	10,1	66,1	
Batı Marmara-West Marmara	51,0	6,5	47,7	32,3	9,5	29,2	70,0	5,0	66,5	
Ege - Aegean	54,6	9,6	49,4	37,0	12,6	32,3	72,9	8,0	67,1	
Doğu Marmara-East Marmara	51,2	8,9	46,7	30,3	12,4	26,6	72,1	7,4	66,8	
Batı Anadolu-West Anatolia	48,7	8,4	44,6	26,8	12,2	23,6	71,4	7,0	66,4	
Akdeniz- Mediterranean	51,5	9,8	46,5	31,2	11,2	27,7	72,9	9,1	66,3	
Orta Anadolu -Central Anatolia	49,4	7,6	45,6	28,0	7,1	26,0	71,4	7,9	65,8	
Batı Karadeniz -West Black Sea	52,0	6,1	48,8	36,8	7,2	34,1	68,0	5,5	64,3	
Doğu Karadeniz-East Black Sea	55,5	6,3	52,0	43,1	4,0	41,4	68,9	7,8	63,5	
Kuzeydoğu Anadolu-North East Anatolia	51,8	6,9	48,2	30,5	3,6	29,4	73,0	8,3	66,9	
Ortadoğu Anadolu- Central East Anatolia	47,9	8,7	43,7	26,6	6,6	24,9	69,9	9,5	63,3	
Güneydoğu Anadolu-South East Anatolia	35,2	12,4	30,8	9,8	9,1	8,9	62,2	13,0	54,1	

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi

Source: TurkStat, Household Labour Force Survey

4.7 Tarım-tarım dışı istihdamın dağılımı

The distribution of employment by agriculture and non-agriculture

Yıllar Years	Toplam istihdam Total employment	Tarım Agriculture	Tarım dışı Non agriculture	%	
				Tarım Agriculture	Tarım dışı Non agriculture
TÜRKİYE-TURKEY					
2004	19 632	5 713	13 919	29,1	70,9
2005	20 067	5 154	14 913	25,7	74,3
2006	20 423	4 907	15 516	24,0	76,0
2007	20 738	4 867	15 871	23,5	76,5
2008	21 194	5 016	16 178	23,7	76,3
2009	21 277	5 254	16 023	24,7	75,3
2010	22 594	5 683	16 911	25,2	74,8
2011	24 110	6 143	17 967	25,5	74,5
2012	24 821	6 097	18 724	24,6	75,4
Kadın-Female					
2004	5 047	2 565	2 482	50,8	49,2
2005	5 108	2 367	2 741	46,3	53,7
2006	5 258	2 295	2 963	43,6	56,4
2007	5 356	2 288	3 068	42,7	57,3
2008	5 595	2 354	3 241	42,1	57,9
2009	5 871	2 446	3 425	41,7	58,3
2010	6 425	2 724	3 701	42,4	57,6
2011	6 973	2 944	4 029	42,2	57,8
2012	7 309	2 872	4 437	39,3	60,7
Erkek-Male					
2004	14 585	3 148	11 437	21,6	78,4
2005	14 959	2 787	12 172	18,6	81,4
2006	15 165	2 613	12 552	17,2	82,8
2007	15 382	2 578	12 804	16,8	83,2
2008	15 598	2 663	12 935	17,1	82,9
2009	15 406	2 808	12 598	18,2	81,8
2010	16 170	2 959	13 211	18,3	81,7
2011	17 137	3 199	13 938	18,7	81,3
2012	17 512	3 225	14 287	18,4	81,6

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi

Source: TurkStat, Household Labour Force Survey

4.8 Meslek grubuna göre istihdam edilenler

Employment by occupational group

(Bin kişi, 15+ yaş-Thousand person, 15+ age)

Yıllar - Years	Meslek grubu - Occupation (ISCO 88)									
	İstihdam edilenler Employed	Kanun yapımcılar, üst düzey yöneticiler ve müdürler Legislators, senior, officials and managers	Profesyonel meslek mensupları Professionals	Yardımcı profesyonel meslek mensupları Technicians and associate professionals	Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar Clerks	Hizmet ve satış elemanları Service workers and shop and market sales workers	Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünleri çalışanları Skilled agricultural, and fishery workers	Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar Craft and related trades workers	Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar Plant and machine operators and assemblers	Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar Elementary occupations
TÜRKİYE-TURKEY										
Kadın-Female										
2004	5 047	126	427	311	431	356	2 141	335	195	725
2005	5 108	152	467	366	448	402	2 004	336	221	711
2006	5 258	158	503	406	503	478	1 842	322	221	824
2007	5 356	157	515	413	557	524	1 787	284	230	889
2008	5 595	183	522	471	584	548	1 790	287	207	1 002
2009	5 871	189	595	437	601	594	1 852	338	183	1 083
2010	6 425	189	632	435	661	634	2 093	378	232	1 171
2011	6 973	204	661	479	736	745	2 158	360	239	1 391
2012	7 309	220	780	535	775	867	2 101	321	251	1 459
Erkek-Male										
2004	14 585	1 676	861	751	680	1 746	2 826	2 557	1 812	1 676
2005	14 959	1 919	888	827	716	1 756	2 498	2 708	1 913	1 734
2006	15 165	1 774	902	883	789	1 943	2 295	2 703	1 990	1 886
2007	15 382	1 678	818	988	767	2 042	2 281	2 758	2 084	1 966
2008	15 598	1 677	799	1 035	822	2 005	2 331	2 736	2 075	2 118
2009	15 406	1 661	885	919	804	2 054	2 452	2 547	1 875	2 208
2010	16 170	1 694	976	906	874	2 124	2 599	2 702	2 102	2 193
2011	17 137	1 770	1 047	969	930	2 239	2 743	2 814	2 191	2 434
2012	17 512	1 691	1 151	1 040	961	2 315	2 767	2 887	2 288	2 413

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi

Source: TurkStat, Household Labour Force Survey

4.8 Meslek grubuna göre istihdam edilenler (devam)

Employment by occupational group (continued)

(Bin kişi, 15+ yaş- Thousand person, 15+ age)

Meslek grubu - Occupation (ISCO 88)										
Yıllar - Years	İstihdam edilenler Employed	Kanun yapıcılar, üst düzey yöneticiler ve müdürler Legislators, senior, officials and managers	Profesyonel meslek mensupları Professionals	Yardımcı profesyonel meslek mensupları Technicians and associate professionals	Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar Clerks	Hizmet ve satış elemanları Service workers and shop and market sales workers	Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık, ve su ürünleri çalışanları Skilled agricultural, and fishery workers	Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar Craft and related trades workers	Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar Plant and machine operators and assemblers	Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar Elementary occupations
KENT-URBAN										
Kadın-Female										
2004	2 495	115	393	285	403	310	218	256	178	337
2005	2 685	133	424	333	406	342	206	260	195	387
2006	2 853	144	453	368	461	404	162	252	189	419
2007	2 947	144	462	371	514	449	143	234	201	430
2008	3 117	166	475	425	535	474	159	223	177	482
2009	3 252	176	538	396	553	501	146	278	158	505
2010	3 575	169	570	390	613	543	179	314	197	599
2011	3 885	184	610	437	665	625	176	299	206	682
2012	4 193	200	715	487	708	710	156	256	213	749
Erkek-Male										
2004	10 006	1 384	746	680	603	1 426	353	2 146	1 483	1 185
2005	10 441	1 548	753	733	615	1 436	338	2 227	1 535	1 257
2006	10 666	1 436	757	779	681	1 590	307	2 215	1 593	1 308
2007	10 817	1 335	714	849	666	1 664	298	2 261	1 661	1 369
2008	10 892	1 330	702	881	714	1 660	309	2 217	1 626	1 453
2009	10 587	1 337	766	783	700	1 710	284	2 051	1 463	1 494
2010	11 104	1 363	820	792	757	1 719	318	2 195	1 679	1 461
2011	11 623	1 426	886	856	798	1 809	336	2 232	1 723	1 557
2012	11 975	1 383	1 001	933	829	1 881	323	2 287	1 793	1 545

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi

Source: TurkStat, Household Labour Force Survey

Meslek grubuna göre istihdam edilenler(devam)

Employment by occupational group(continued)

(Bin kişi, 15+ yaş-Thousand person, 15+ age)

Yıllar - Years	Meslek grubu - Occupation (ISCO 88)									
	İstihdam edilenler Employed	Kanun yapıcılar, üst düzey yöneticiler ve müdürler Legislators, senior, officials and managers	Profesyonel meslek mensupları Professionals	Yardımcı profesyonel meslek mensupları Technicians and associate professionals	Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar Clerks	Hizmet ve satış elemanları Service workers and shop and market sales workers	Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık, ve su ürünleri çalışanları Skilled agricultural, and fishery workers	Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar Craft and related trades workers	Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar Plant and machine operators and assemblers	Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar Elementary occupations
KIR-RURAL										
Kadın-Female										
2004	2 552	11	34	26	28	46	1 922	79	16	388
2005	2 423	18	43	34	42	61	1 799	76	26	324
2006	2 405	14	50	37	42	74	1 680	70	32	406
2007	2 409	13	53	42	43	75	1 644	50	29	460
2008	2 478	17	47	46	50	74	1 631	63	30	520
2009	2 619	12	57	40	48	93	1 707	60	25	577
2010	2 850	21	61	45	48	91	1 914	64	35	572
2011	3 088	20	51	42	71	119	1 982	61	33	709
2012	3 116	20	64	48	68	157	1 945	66	38	710
Erkek-Male										
2004	4 579	292	114	71	78	320	2 473	411	329	491
2005	4 518	371	135	94	101	321	2 160	482	377	477
2006	4 500	338	145	105	108	354	1 988	488	396	578
2007	4 565	343	104	139	101	379	1 983	497	422	597
2008	4 706	347	98	154	108	345	2 022	519	449	665
2009	4 819	324	119	137	105	344	2 168	496	413	715
2010	5 065	330	156	114	118	404	2 281	507	423	731
2011	5 513	343	161	113	132	430	2 407	582	468	877
2012	5 537	308	151	108	132	434	2 444	599	495	868

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi

Source: TurkStat, Household Labour Force Survey

4.9 Genç işsizlik oranı

Youth unemployment rate

(15-24 yaş-15-24 age)**%**

Yıllar - Years	Türkiye Turkey	Kent Urban	Kır Rural
Kadın-Female			
2004	20,7	29,4	7,4
2005	20,5	27,5	8,9
2006	20,6	26,5	9,9
2007	20,8	26,0	10,2
2008	21,2	27,0	10,0
2009	25,0	31,3	12,1
2010	23,0	29,2	11,0
2011	20,7	26,7	9,5
2012	19,9	25,6	8,7
Erkek-Male			
2004	20,5	23,1	14,8
2005	19,5	20,8	16,5
2006	18,3	19,1	16,0
2007	19,6	19,9	18,8
2008	20,1	20,6	18,9
2009	25,4	26,6	22,6
2010	21,0	22,5	17,8
2011	17,1	18,4	14,5
2012	16,3	17,6	13,6

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi

Source: TurkStat, Household Labour Force Survey

4.10 İktisadi faaliyet koluna göre istihdam edilenler, NACE Rev.2, Kent

Employment by branch of economic activity, NACE Rev.2, Urban

(Bin kişi, 15+ yaş- Thousand person, 15+ age)

	2009	2010	2011	2012
KADIN-FEMALE				
Tarım, ormancılık, ve balıkçılık Agriculture, forestry and fishing	244	312	348	319
Madencilik ve taş ocaklığı Mining and quarrying	1	2	2	1
İmalat - Manufacturing	724	815	849	860
Elektrik, gaz, buhar, su ve kanalizasyon Electricity, gas, steam, water supply, sewerage etc.	8	11	12	15
İnşaat - Construction	37	52	49	52
Toptan ve perakende ticaret Wholesale and retail trade	518	552	596	655
Ulaştırma ve depolama Transportation and storage	57	55	61	60
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri Accommodation and food service activities	132	137	166	199
Bilgi ve iletişim Information and communication	41	50	48	58
Finans ve sigorta faaliyetleri Financial and insurance activities	113	112	117	116
Gayrimenkul faaliyetleri Real estate activities	10	12	27	30
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler Professional, scientific and technical activities	117	126	137	167
İdari ve destek hizmet faaliyetleri Administrative and support service activities	117	158	170	268
Kamu yönetimi ve savunma Public administration and defence	160	176	179	195
Eğitim - Education	399	418	460	527
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri Human health and social work activities	294	295	353	420
Kültür, sanat, eğlence, dinlenme ve spor Arts, entertainment and recreation	18	17	16	23
Diğer toplumsal hizmetler Other social, community and personal service activities	264	275	295	230

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi

Source: TurkStat, Household Labour Force Survey

4.10 İktisadi faaliyet koluna göre istihdam edilenler, NACE Rev.2, Kent (devam)

Employment by branch of economic activity, NACE Rev.2, Urban (continued)

(Bin kişi, 15+ yaş- Thousand person, 15+ age)

	2009	2010	2011	2012
ERKEK - MALE				
Tarım, ormancılık, ve balıkçılık Agriculture, forestry and fishing	344	389	436	424
Madencilik ve taş ocaklığı Mining and quarrying	44	50	54	54
İmalat - Manufacturing	2 570	2 801	2 888	2 945
Elektrik, gaz, buhar, su ve kanalizasyon Electricity, gas, steam, water supply, sewerage etc.	81	120	153	159
İnşaat - Construction	934	1 035	1 150	1 169
Toptan ve perakende ticaret Wholesale and retail trade	2 320	2 232	2 298	2 276
Ulaştırma ve depolama Transportation and storage	712	725	740	790
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri Accommodation and food service activities	708	715	720	769
Bilgi ve iletişim Information and communication	108	139	140	162
Finans ve sigorta faaliyet-leri Financial and insurance activities	142	144	145	131
Gayrimenkul faaliyetleri Real estate activities	45	42	111	138
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler Professional, scientific and technical activities	247	263	255	301
İdari ve destek hizmet faaliyetleri Administrative and support service activities	404	503	498	520
Kamu yönetimi ve savunma Public administration and defence	755	809	851	927
Eğitim - Education	425	446	486	512
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri Human health and social work activities	227	223	240	261
Kültür, sanat, eğlence, dinlenme ve spor Arts, entertainment and recreation	92	72	73	73
Diğer toplumsal hizmetler Other social, community and personal service activities	429	395	383	360

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi

Source: TurkStat, Household Labour Force Survey

4.11 İktisadi faaliyet koluna göre istihdam edilenler, NACE Rev.2, Kırsal

Employment by branch of economic activity, NACE Rev.2, Rural

(Bin kişi, 15+ yaş- Thousand person, 15+ age)

	2009	2010	2011	2012
KADIN-FEMALE				
Tarım, ormancılık, ve balıkçılık				
Agriculture, forestry, and fishing	2 201	2 412	2 597	2 552
Madencilik ve taş ocaklığı				
Mining and quarrying	2	3	1	1
İmalat - Manufacturing	121	135	138	152
Elektrik, gaz, buhar, su ve kanalizasyon				
Electricity, gas, steam, water supply, sewerage etc.	1	-	2	2
İnşaat - Construction	3	3	5	5
Toptan ve perakende ticaret				
Wholesale and retail trade	85	77	92	96
Ulaştırma ve depolama				
Transportation and storage	4	4	4	5
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri				
Accommodation and food service activities	29	31	38	43
Bilgi ve iletişim				
Information and communication	1	2	4	4
Finans ve sigorta faaliyetleri				
Financial and insurance activities	5	4	5	5
Gayrimenkul faaliyetleri				
Real estate activities	-	1	1	3
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler				
Professional, scientific and	9	10	7	11
İdari ve destek hizmet faaliyetleri				
Administrative and support service activities	13	17	21	27
Kamu yönetimi ve savunma				
Public administration and defence	16	16	23	26
Eğitim				
Education	53	60	53	65
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri				
Human health and social work activities	33	36	60	89
Kültür, sanat, eğlence, dinlenme ve spor				
Arts, entertainment and recreation	2	1	1	2
Diğer toplumsal hizmetler				
Other social, community and personal service activities	40	39	36	27

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi

Source: TurkStat, Household Labour Force Survey Force Survey

4.11 İktisadi faaliyet koluna göre istihdam edilenler, NACE Rev.2, Kırsal (devam)

Employment by branch of economic activity, NACE Rev.2, Rural (continued)

(Bin kişi, 15+ yaş- Thousand person, 15+ age)

	2009	2010	2011	2012
ERKEK - MALE				
Tarım, ormancılık, ve balıkçılık				
Agriculture, forestry, and fishing	2 450	2 570	2 763	2 801
Madencilik ve taş ocakçılığı				
Mining and quarrying	50	60	68	57
İmalat - Manufacturing	454	464	492	463
Elektrik, gaz, buhar, su ve kanalizasyon				
Electricity, gas, steam, water supply, sewerage etc.	23	33	45	41
İnşaat - Construction	332	340	471	483
Toptan ve perakende ticaret				
Wholesale and retail trade	459	465	489	475
Ulaştırma ve depolama				
Transportation and storage	212	224	239	240
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri				
Accommodation and food service activities	181	202	216	195
Bilgi ve iletişim				
Information and communication	6	14	19	14
Finans ve sigorta faaliyetleri				
Financial and insurance activities	13	14	12	12
Gayrimenkul faaliyetleri				
Real estate activities	8	5	15	13
Meslekî, bilimsel ve teknik faaliyetler				
Professional, scientific and	26	29	28	28
İdari ve destek hizmet faaliyetleri				
Administrative and support service activities	66	89	89	109
Kamu yönetimi ve savunma				
Public administration and defence	276	291	284	309
Eğitim				
Education	92	95	107	121
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri				
Human health and social work activities	37	36	40	38
Kültür, sanat, eğlence, dinlenme ve spor				
Arts, entertainment and recreation	17	12	11	10
Diğer toplumsal hizmetler				
Other social, community and personal service activities	116	122	126	130

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi

Source: TurkStat, Household Labour Force Survey Force Survey

4.12 İşteki duruma göre istihdam edilenler (Tarım-Tarım dışı)

Employment by status in employment (Agriculture-Non-agriculture)

(Bin kişi, 15+ yaş-Thousand person, 15+ age)

Yıllar - Years	TARIM - AGRICULTURE					TARIM DIŞI - NON-AGRICULTURE				
	Toplam Total	Ücretli/Yevmiyeli Regular employee/Casual employee		Kendi hesabına Own account worker	Ücretsiz aile işçisi Unpaid family worker	Toplam Total	Ücretli/Yevmiyeli Regular employee/Casual employee		Kendi hesabına Own account worker	Ücretsiz aile işçisi Unpaid family worker
		İşveren Employer	İşveren Employer	İşveren Employer	İşveren Employer		İşveren Employer	İşveren Employer	İşveren Employer	
Kadın-Female										
2004	2 565	136	6	337	2 086	2 482	2 127	43	154	158
2005	2 367	155	8	445	1 759	2 741	2 313	42	222	164
2006	2 295	156	10	434	1 695	2 964	2 515	59	225	164
2007	2 288	147	9	435	1 697	3 068	2 663	66	182	157
2008	2 354	170	14	400	1 770	3 242	2 805	64	216	157
2009	2 445	173	7	408	1 857	3 426	2 826	70	342	188
2010	2 724	219	10	426	2 070	3 701	3 041	73	397	190
2011	2 945	238	8	434	2 265	4 028	3 361	79	381	207
2012	2 872	213	8	413	2 238	4 437	3 753	86	376	222
Erkek-Male										
2004	3 148	264	74	2 028	782	11 437	8 166	876	2 053	342
2005	2 787	271	82	1 836	598	12 171	8 696	969	2 186	320
2006	2 613	272	82	1 749	509	12 552	9 086	1 010	2 147	309
2007	2 578	257	69	1 761	493	12 803	9 469	1 046	2 008	281
2008	2 663	264	90	1 812	496	12 936	9 698	1 081	1 896	260
2009	2 795	281	78	1 878	558	12 612	9 490	1 054	1 801	266
2010	2 959	308	85	1 993	573	13 211	10 194	1 034	1 733	249
2 011	3 199	385	92	2 120	602	13 938	10 892	1 065	1 751	230
2 012	3 225	392	71	2 177	585	14 287	11 260	1 074	1 729	224

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi

Source: TurkStat, Household Labour Force Survey

4.13 İş memnuniyeti

Satisfaction from work

	%						
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Türkiye-Turkey							
Kadın-Female							
Çok memnun -Very satisfied	9,9	10,3	10,0	7,8	6,4	7,5	7,2
Memnun -Satisfied	50,5	63,6	55,1	59,8	62,5	61,8	62,9
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	28,5	14,3	17,7	16,0	15,9	16,1	15,2
Memnun değil -Not satisfied	7,9	9,3	14,7	12,0	12,0	12,2	12,4
Hiç memnun değil -Not satisfied at all	3,1	2,5	2,6	4,4	3,2	2,3	2,3
Erkek-Male							
Çok memnun -Very satisfied	7,6	7,4	7,0	7,7	9,3	7,7	8,0
Memnun -Satisfied	47,6	60,9	58,4	54,9	59,3	63,0	63,2
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	32,1	14,7	14,9	17,4	15,6	15,2	14,6
Memnun değil -Not satisfied	10,2	14,5	16,2	14,3	12,0	12,3	12,0
Hiç memnun değil -Not satisfied at all	2,5	2,6	3,5	5,6	3,8	1,8	2,3
Kent-Urban							
Kadın-Female							
Çok memnun -Very satisfied	9,5	11,7	12,9	7,9	8,9	8,4	8,8
Memnun -Satisfied	57,6	63,4	57,0	62,8	59,3	64,1	66,1
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	16,6	13,6	17,2	14,2	18,5	15,2	13,4
Memnun değil -Not satisfied	14,4	9,0	11,9	11,6	10,5	10,7	10,3
Hiç memnun değil -Not satisfied at all	2,0	2,3	1,1	3,6	2,8	1,6	1,4
Erkek-Male							
Çok memnun -Very satisfied	8,2	7,3	7,3	8,2	9,2	7,7	8,3
Memnun -Satisfied	57,6	61,0	61,3	57,7	60,7	65,6	67,2
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	16,2	16,3	14,1	17,5	15,4	15,2	12,8
Memnun değil -Not satisfied	15,8	13,2	14,8	12,7	11,5	9,9	10,3
Hiç memnun değil -Not satisfied at all	2,2	2,1	2,5	3,9	3,2	1,5	1,3
Kır-Rural							
Kadın-Female							
Çok memnun -Very satisfied	8,0	8,1	4,8	7,6	2,7	6,1	5,0
Memnun -Satisfied	50,6	64,1	51,8	56,0	67,2	58,3	58,7
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	20,4	15,3	18,5	18,3	12,1	17,5	17,8
Memnun değil -Not satisfied	15,9	9,6	19,7	12,6	14,3	14,6	15,2
Hiç memnun değil -Not satisfied at all	5,1	2,9	5,3	5,5	3,8	3,5	3,4
Erkek-Male							
Çok memnun -Very satisfied	5,7	7,5	5,2	6,7	9,5	7,6	7,1
Memnun -Satisfied	56,6	60,6	52,1	48,7	55,7	56,0	53,4
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	13,1	11,3	16,6	17,4	16,2	15,2	18,8
Memnun değil -Not satisfied	22,3	17,1	19,3	18,0	13,3	18,5	15,9
Hiç memnun değil -Not satisfied at all	2,3	3,6	5,8	9,3	5,3	2,6	4,7

Kaynak: Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: Life Satisfaction Survey

4.14 Kamu ve özel sektörde çalışanların, işe ilişkin sorunları ⁽¹⁾Public employees and private sector who consider the work related issues a problem⁽¹⁾

(%)

	Yıl - Year													
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Toplam-Total														
İdari konular - Managerial issues	21,7	21,9	25,3	21,3	14,2	18,9	13,2	19,0	20,6	21,3	22,0	12,2	13,7	18,2
Ücret dengesizliği - Injustice in wages	59,0	62,2	62,8	42,8	37,9	45,8	36,1	54,9	59,6	52,0	40,7	38,9	39,1	39,4
Ücret miktarı - Amount of wages	59,9	63,0	60,5	45,9	46,3	48,7	47,0	61,4	63,7	62,8	57,2	51,6	51,1	49,9
Çalışma koşulları - Work conditions	30,8	32,1	34,1	27,4	27,2	35,5	29,7	43,1	41,0	40,1	39,8	35,7	35,2	35,1
Kadın-Female														
İdari konular - Managerial issues	30,1	32,2	38,1	29,5	13,0	25,4	14,3	17,6	19,1	26,1	20,3	11,3	13,5	26,4
Ücret dengesizliği - Injustice in wages	65,1	60,5	65,4	44,6	36,6	47,7	31,2	56,2	58,2	58,1	35,2	43,7	36,4	37,0
Ücret miktarı - Amount of wages	71,5	67,5	64,8	47,1	57,8	55,1	40,7	61,7	58,4	63,7	50,0	53,7	50,7	51,9
Çalışma koşulları - Work conditions	40,7	41,4	41,9	27,2	31,5	43,5	29,6	47,0	31,1	42,0	33,6	37,8	36,5	36,3
Erkek-Male														
İdari konular - Managerial issues	19,8	19,4	21,7	18,5	14,5	16,3	12,8	19,3	20,9	20,1	22,4	12,5	13,7	14,7
Ücret dengesizliği - Injustice in wages	57,6	62,6	62,1	42,1	38,2	45,0	37,6	54,7	59,9	50,4	42,1	37,6	39,8	40,4
Ücret miktarı - Amount of wages	57,3	61,9	59,3	45,4	42,9	46,1	49,0	61,3	64,9	62,6	59,0	50,9	51,2	49,0
Çalışma koşulları - Work conditions	28,7	29,8	32,0	27,4	25,8	32,2	29,7	42,3	43,2	39,5	41,4	35,1	34,8	34,6

Kaynak: Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: Life Satisfaction Survey

(1) Kamu'da ve özel sektörde ücretli, maaşlı ve yevmiyeli çalışanların, iş ile ilgili konuları sorun olarak görenlerin oranıdır.

(1) Problems of waged, salaried and daily waged public employees and private sector who consider the work related issues a problem

4.15 İşyeri ilişkilerinden memnuniyet

Satisfaction from workplace relations

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	%
Türkiye-Turkey								
Kadın-Female								
Çok memnun -Very satisfied	10,7	13,1	11,0	7,5	8,7	7,2	6,8	
Memnun -Satisfied	69,9	74,8	72,4	76,2	78,2	76,8	74,9	
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	14,8	9,9	12,2	12,8	9,6	12,6	14,3	
Memnun değil -Not satisfied	4,1	1,9	4,1	2,8	2,4	2,7	3,4	
Hiç memnun değil- Not satisfied at all	0,6	0,4	0,3	0,7	1,2	0,7	0,7	
Erkek-Male								
Çok memnun -Very satisfied	8,2	9,5	7,6	9,1	9,5	7,8	7,5	
Memnun -Satisfied	76,7	78,1	78,3	75,3	77,5	77,0	78,3	
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	11,0	9,4	12,0	11,4	10,0	11,9	10,3	
Memnun değil -Not satisfied	3,5	2,6	2,1	3,3	2,6	2,5	3,2	
Hiç memnun değil- Not satisfied at all	0,5	0,4	0,1	0,9	0,4	0,9	0,7	
Kent-Urban								
Kadın-Female								
Çok memnun -Very satisfied	13,0	14,2	12,1	8,1	9,2	7,1	7,5	
Memnun -Satisfied	71,8	72,0	70,5	75,1	76,5	75,6	74,6	
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	11,3	11,4	12,4	12,2	10,5	13,5	13,8	
Memnun değil -Not satisfied	3,5	2,2	4,7	3,5	3,0	3,5	3,3	
Hiç memnun değil- Not satisfied at all	0,5	0,2	0,3	1,1	0,8	0,3	0,8	
Erkek-Male								
Çok memnun -Very satisfied	8,8	10,5	7,5	7,6	9,2	8,2	7,5	
Memnun -Satisfied	75,8	76,5	77,7	76,4	77,6	77,2	78,6	
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	11,0	9,9	12,4	12,1	10,1	11,8	9,9	
Memnun değil -Not satisfied	3,9	2,8	2,4	2,9	2,5	2,1	3,4	
Hiç memnun değil- Not satisfied at all	0,6	0,3	0,1	1,0	0,5	0,8	0,7	
Kır-Rural								
Kadın-Female								
Çok memnun -Very satisfied	7,8	11,1	9,1	10,5	8,0	7,4	5,8	
Memnun -Satisfied	67,7	79,4	75,8	75,5	80,5	78,7	75,2	
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	19,1	7,3	11,8	10,4	8,3	11,1	15,0	
Memnun değil -Not satisfied	4,9	1,5	3,0	3,0	1,5	1,4	3,5	
Hiç memnun değil- Not satisfied at all	0,6	0,7	0,2	0,6	1,7	1,4	0,5	
Erkek-Male								
Çok memnun -Very satisfied	7,1	7,7	7,9	7,5	10,2	6,7	7,6	
Memnun -Satisfied	78,4	81,4	79,6	75,5	77,1	76,5	77,8	
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	11,2	8,4	11,0	14,3	9,8	12,1	11,2	
Memnun değil -Not satisfied	2,9	2,0	1,5	2,6	2,7	3,7	2,6	
Hiç memnun değil- Not satisfied at all	0,5	0,5	0,0	0,1	0,1	1,1	0,7	

Kaynak: Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: Life Satisfaction Survey

4.16 Eğitim durumuna göre cinsiyete dayalı ücret farkı, 2010

Gender pay gap by educational level, 2010

	Yıllık ortalama brüt ücret Annually average gross wage (TL)			Yıllık ortalama brüt kazanç Annually average gross earnings (TL)			Cinsiyetler arası ücret farkı Gender pay gap
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	%
Toplam - Total	17 884	17 837	18 029	19 694	19 683	19 728	-1,1
İlkokul ve altı Primary school and below	12 237	12 597	10 519	13 099	13 526	11 065	16,5
İlköğretim ve ortaokul Primary education and secondary school	12 192	12 571	10 470	13 043	13 505	10 949	16,7
Lise High school	15 117	15 531	13 969	16 414	16 907	15 049	10,1
Meslek lisesi Vocational high school	18 759	19 442	15 647	21 280	22 195	17 109	19,5
Yüksekokul ve üstü Higher education	31 486	33 574	28 184	35 383	37 878	31 437	16,1

Kaynak: TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması

Source: TurkStat, Structure of Earnings Survey

4.17 Meslek grubuna göre aylık ortalama brüt ücret, yıllık brüt kazanç ve cinsiyetler arası ücret farkı ,2010

Gross monthly wages, gross annual earnings by job groups and gender pay gap, 2010

TL

	Yıllık ortalama brüt ücret			Yıllık ortalama brüt kazanç			Cinsiyetler arası
	Annual average gross wage			Annual Average gross earnings			ücret farkı ⁽¹⁾
	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	(%)
	Total	Female	Male	Total	Female	Male	
Toplam -Total	17 884	18 029	17 837	19 694	19 728	19 683	-1,1
Yöneticiler -Managers	43 825	46 201	43 073	49 170	52 242	48 198	-7,3
Profesyonel meslek mensupları - Professionals	31 520	27 861	34 549	33 974	29 647	37 557	19,4
Yardımcı profesyonel meslek mensupları - Junior professionals	22 082	20 865	22 536	24 628	22 872	25 283	7,4
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar - Clerical employees	18 875	18 203	19 383	21 478	20 700	22 066	6,1
Hizmet ve satış elemanları - Service and sales workers	12 922	12 188	13 167	13 787	12 919	14 076	7,4
Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünleri çalışanları - Qualified agriculture, husbandry, hunting, forestry and fishing	14 091	0	*	14 561	0	*	*
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar - Artists and related workers	15 278	13 004	15 586	16 921	14 151	17 297	16,6
Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar - Machine and plant operators and installers	13 336	10 518	13 851	14 544	11 266	15 144	24,1
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar - Non-qualified workers	12 075	10 713	12 449	13 032	11 276	13 513	13,9

Kaynak: TÜİK, Kazanç Yapısı Anketi

(1) Cinsiyete dayalı ücret farkı; (erkek ücreti-kadın ücreti)/erkek ücreti*100 olarak hesaplanmıştır.

(0) Gözlem değerleri güvenilir tahminler için yeterli değildir.

(*) Gizlenmiş verilerin aritmetik işlem sonucu elde edilmesini önlemek amacı ile verilmemiştir.

Source: TurkStat, Structure of earnings survey

(1) Gender pay gap methods of calculation; (male wages/female wages)/male wages*100

(0) Number of observations is not sufficient for reliable estimates.

(*) Data are not given for hinder to obtain confidential figures by mathematical process.

4.18 Kazanç memnuniyeti

Satisfaction from earning

	%						
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Türkiye-Turkey							
Kadın-Female							
Çok memnun -Very satisfied	1,1	3,2	3,0	2,0	1,6	1,6	1,6
Memnun -Satisfied	21,4	29,5	20,9	23,5	23,4	27,5	29,6
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	19,5	19,9	21,8	19,7	18,4	20,4	19,5
Memnun değil -Not satisfied	21,0	20,7	22,1	25,4	18,6	23,3	19,8
Hiç memnun değil - Not satisfied at all	5,6	7,0	6,6	9,3	7,4	7,5	7,9
Parasal kazancı yok - No monetary income	31,3	19,7	25,6	20,2	30,5	19,6	21,5
Erkek-Male							
Çok memnun -Very satisfied	2,1	1,9	2,2	2,0	3,0	2,4	1,9
Memnun -Satisfied	27,7	30,5	28,9	24,5	33,1	33,9	36,1
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	24,0	24,1	23,7	23,9	22,4	25,2	24,5
Memnun değil -Not satisfied	33,9	31,3	33,4	32,2	28,1	29,1	26,2
Hiç memnun değil - Not satisfied at all	8,6	8,8	8,6	15,7	8,6	8,3	9,2
Parasal kazancı yok - No monetary income	3,8	3,3	3,2	1,8	4,9	1,2	2,1
Kent-Urban							
Kadın-Female							
Çok memnun -Very satisfied	1,8	3,4	3,9	2,0	1,6	1,8	2,3
Memnun -Satisfied	31,3	35,5	28,0	27,0	33,4	32,6	37,5
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	23,2	24,5	27,2	25,6	24,5	26,1	23,6
Memnun değil -Not satisfied	28,3	25,4	28,2	31,3	24,6	27,1	24,0
Hiç memnun değil - Not satisfied at all	8,5	7,8	7,9	10,9	10,2	8,0	7,4
Parasal kazancı yok - No monetary income	7,0	3,5	4,8	3,4	5,7	4,4	5,2
Erkek-Male							
Çok memnun -Very satisfied	2,9	2,0	1,9	2,0	2,8	2,5	2,2
Memnun -Satisfied	28,3	32,0	29,9	25,6	34,4	36,5	38,7
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	25,5	25,0	26,6	26,4	23,0	25,3	25,3
Memnun değil -Not satisfied	32,7	30,0	33,1	32,4	29,0	27,9	25,4
Hiç memnun değil - Not satisfied at all	8,4	9,1	7,1	12,9	8,5	7,1	7,2
Parasal kazancı yok - No monetary income	2,2	2,0	1,4	0,7	2,3	0,6	1,3
Kır-Rural							
Kadın-Female							
Çok memnun -Very satisfied	0,4	2,8	1,3	1,9	1,6	1,3	0,6
Memnun -Satisfied	9,4	19,5	8,4	19,1	9,0	19,7	18,8
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	15,0	12,0	12,4	12,3	9,5	11,7	14,0
Memnun değil -Not satisfied	12,2	12,9	11,5	18,1	10,0	17,6	14,2
Hiç memnun değil - Not satisfied at all	1,9	5,6	4,2	7,3	3,4	6,7	8,7
Parasal kazancı yok - No monetary income	61,2	47,2	62,2	41,4	66,5	43,1	43,8
Erkek-Male							
Çok memnun -Very satisfied	0,5	1,8	2,9	2,1	3,4	1,9	1,0
Memnun -Satisfied	26,6	27,5	26,5	21,9	29,8	26,8	30,1
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	21,1	22,4	17,4	18,1	20,6	24,9	22,7
Memnun değil -Not satisfied	36,2	34,0	33,9	31,7	25,5	32,0	28,0
Hiç memnun değil - Not satisfied at all	9,0	8,4	12,0	22,1	9,1	11,6	14,0
Parasal kazancı yok - No monetary income	6,6	5,9	7,3	4,2	11,7	2,8	4,2

Kaynak: Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: Life Satisfaction Survey

4.19 Hanehalkı gelirinden memnuniyet

Satisfaction from household income

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Türkiye-Turkey							
Kadın-Female							
Çok memnun -Very satisfied	1,7	2,7	1,8	2,8	1,8	2,7	2,1
Memnun -Satisfied	33,7	37,1	32,2	31,2	37,0	35,9	37,0
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	25,8	23,1	26,4	26,5	26,3	26,8	26,2
Memnun değil -Not satisfied	27,9	28,2	29,7	29,8	28,8	27,6	28,1
Hiç memnun değil - Not satisfied at all	11,0	8,9	10,0	9,7	6,1	7,0	6,6
Erkek-Male							
Çok memnun -Very satisfied	1,8	1,7	1,5	2,1	2,5	2,5	1,7
Memnun -Satisfied	29,5	32,0	28,7	26,7	34,3	33,9	36,1
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	23,3	24,7	26,1	25,0	24,1	26,3	24,8
Memnun değil -Not satisfied	34,2	32,1	33,5	36,2	32,7	31,9	31,4
Hiç memnun değil - Not satisfied at all	11,2	9,5	10,2	10,1	6,4	5,4	6,0
Kent-Urban							
Kadın-Female							
Çok memnun -Very satisfied	1,4	2,8	2,0	2,4	1,5	2,3	2,1
Memnun -Satisfied	34,9	35,6	32,0	30,4	36,6	36,6	38,5
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	24,2	24,0	27,6	27,1	27,3	27,6	25,6
Memnun değil -Not satisfied	28,0	29,0	29,5	30,3	29,4	26,8	28,0
Hiç memnun değil - Not satisfied at all	11,5	8,6	9,0	9,8	5,3	6,8	5,7
Erkek-Male							
Çok memnun -Very satisfied	2,1	1,8	1,8	2,3	2,8	2,1	1,9
Memnun -Satisfied	32,4	33,3	30,0	28,0	35,2	37,1	38,6
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	23,8	26,4	28,0	25,7	24,5	25,4	25,0
Memnun değil -Not satisfied	32,7	29,9	31,6	34,9	31,6	30,4	28,9
Hiç memnun değil - Not satisfied at all	9,0	8,6	8,6	9,2	5,9	4,9	5,6
Kır-Rural							
Kadın-Female							
Çok memnun -Very satisfied	2,1	2,7	1,3	3,6	2,5	3,6	2,1
Memnun -Satisfied	31,8	39,5	32,7	33,0	37,8	34,4	33,8
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	28,3	21,7	23,8	25,3	24,4	25,2	27,5
Memnun değil -Not satisfied	27,7	26,7	30,1	28,9	27,6	29,3	28,1
Hiç memnun değil - Not satisfied at all	10,1	9,4	12,1	9,3	7,8	7,6	8,4
Erkek-Male							
Çok memnun -Very satisfied	1,2	1,5	0,8	1,6	1,8	3,3	1,0
Memnun -Satisfied	24,6	29,9	25,9	23,5	32,0	26,2	30,1
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	22,6	21,7	22,1	23,2	23,2	28,5	24,2
Memnun değil -Not satisfied	36,8	36,0	37,6	39,5	35,4	35,4	37,5
Hiç memnun değil - Not satisfied at all	14,8	10,9	13,6	12,2	7,7	6,6	7,1

Kaynak: Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: Life Satisfaction Survey

4.20 Cinsiyete göre zaman kullanımı,2006

Time use structure by sex,2006

Cinsiyet - Sex		Saat (Hours)
Toplam - Total	Toplam aktivite -Total activities	24,00
	Kazanç amacıyla çalışan - Gainful work	2,78
	Serbest zamanda okulda çalışmalarına devam eden - Study	0,37
	Ev işleri - Domestic work	3,08
	Seyahat - Travel	1,30
	Uyumak - Sleep	8,53
	Atıştırmak, birşeyler İçmek - Meals	2,70
	Kişisel bakım - Personal care	0,00
	Serbest zaman aktiviteleri genel - Free time activities	5,23
	Diğer aktiviteler - Other activities	0,00
Kadın - Female	Toplam aktivite -Total activities	24,00
	Kazanç amacıyla çalışan - Gainful work	1,13
	Serbest zamanda okulda çalışmalarına devam eden - Study	0,33
	Ev işleri - Domestic work	5,28
	Seyahat - Travel	0,92
	Uyumak - Sleep	8,60
	Atıştırmak, birşeyler İçmek - Meals	2,63
	Kişisel bakım - Personal care	0,00
	Serbest zaman aktiviteleri genel - Free time activities	5,10
	Diğer aktiviteler - Other activities	0,00
Erkek - Male	Toplam aktivite -Total activities	24,00
	Kazanç amacıyla çalışan - Gainful work	4,45
	Serbest zamanda okulda çalışmalarına devam eden - Study	0,40
	Ev işleri - Domestic work	0,85
	Seyahat - Travel	1,72
	Uyumak - Sleep	8,45
	Atıştırmak, birşeyler İçmek - Meals	2,75
	Kişisel bakım - Personal care	0,00
	Serbest zaman aktiviteleri genel - Free time activities	5,38
	Diğer aktiviteler - Other activities	-

Kaynak: Zaman Kullanımı Anketi

Source : Time Use Survey

4.21 Cinsiyete Göre Çalışanların Zaman Kullanımı, 2006

Time use of employed, by sex, 2006

Cinsiyet - Sex		Saat (Hours)
Toplam - Total	Toplam - Total activities	24,00
	Kazanç amacıyla çalışan - Gainful work	5,65
	Serbest zamanda okulda çalışmalarına devam eden - Study	0,08
	Ev işleri - Domestic work	1,62
	Seyahat - Travel	1,58
	Uyumak - Sleep	8,13
	Atıştırmak, birşeyler içmek - Meals	2,67
	Kişisel bakım - Personal care	0,00
	Serbest zaman aktiviteleri genel - Free time activities	4,27
	Diğer aktiviteler - Other activities	0,00
Kadın - Female	Toplam - Total activities	24,00
	Kazanç amacıyla çalışan - Gainful work	4,32
	Serbest zamanda okulda çalışmalarına devam eden - Study	0,10
	Ev işleri - Domestic work	4,05
	Seyahat - Travel	1,15
	Uyumak - Sleep	8,12
	Atıştırmak, birşeyler içmek - Meals	2,57
	Kişisel bakım - Personal care	0,00
	Serbest zaman aktiviteleri genel - Free time activities	3,70
	Diğer aktiviteler - Other activities	0,00
Erkek - Male	Toplam - Total activities	24,00
	Kazanç amacıyla çalışan - Gainful work	6,13
	Serbest zamanda okulda çalışmalarına devam eden - Study	0,08
	Ev işleri - Domestic work	0,72
	Seyahat - Travel	1,75
	Uyumak - Sleep	8,13
	Atıştırmak, birşeyler içmek - Meals	2,70
	Kişisel bakım - Personal care	0,00
	Serbest zaman aktiviteleri genel - Free time activities	4,48
	Diğer aktiviteler - Other activities	0,00

Kaynak: Zaman Kullanımı Anketi

Source : Time Use Survey

4.22 Cinsiyete göre serbest zaman kullanım aktiviteleri, 2006

Time spent on "free time" activities by sex, 2006

Cinsiyet - Sex		Saat (Hours)
Toplam - Total	Toplam aktivite - Total activities	5,23
	TV ve video - TV and video	2,05
	Sosyalleşme - Socializing	1,22
	Okuma - Reading	0,18
	Spor - Sports	0,12
	Hobiler ve oyunlar - Hobbies and games	0,23
	Gönüllü yardım işleri - Volunteer work and help	0,00
	Diğer aktiviteler - Other activities	0,70
Kadın - Female	Toplam aktivite - Total activities	5,10
	TV ve video - TV and video	1,97
	Sosyalleşme - Socializing	1,30
	Okuma - Reading	0,15
	Spor - Sports	0,07
	Hobiler ve oyunlar - Hobbies and games	0,08
	Gönüllü yardım işleri - Volunteer work and help	0,00
	Diğer aktiviteler - Other activities	0,67
Erkek - Male	Toplam aktivite - Total activities	5,38
	TV ve video - TV and video	2,13
	Sosyalleşme - Socializing	1,12
	Okuma - Reading	0,20
	Spor - Sports	0,17
	Hobiler ve oyunlar - Hobbies and games	0,40
	Gönüllü yardım işleri - Volunteer work and help	0,00
	Diğer aktiviteler - Other activities	0,73

Kaynak: Zaman Kullanımı Anketi

Source : Time Use Survey

4.23 Cinsiyete ve Ev İçi Etkinliklerine Göre Harcanan Zaman (saat), 2006

Time Spent by Gender and Domestic Activities (hours), 2006

	Erkek Male	Kadın Female
Yemek Hazırlığı ve Bulaşık Yıkama Food preparation and dishwashing	0,12	2,43
Temizlik ve Ev İşleri - Cleaning	0,12	1,12
Çamaşır, Ütü, Dikiş Nakış Washing, ironing, sewing embroidery	0	0,57
Bahçe İşleri, İnşaat ve Onarım Garden works, construction and repair	0,17	0,15
Alışveriş - Shopping	0,23	0,22
Çocuk Bakımı - Child care	0,17	0,73
Kaynak: TÜİK, Zaman Kullanımı Anketi	Source : TurkStat, Time Use Survey	

4. 24 Hanedeki işleri yapan hanehalkı üyeleri, 2011
Households members who do houseworks, 2011

%

Ev işleri - Houseworks	Erkek/Baba Male/Father	Kadın/Anne Female/Mother	Kız çocuk Daughter	Erkek çocuk Son	Hane ferdi olmayan akraba	Ücret karşılığı	Evimizde yapılmıyor Not made at home
					Non relatives member of the household	Outsider for a fee biri	
Yemek yapma-Cooking	5,1	94,7	11,2	0,6	1,3	0,3	0,2
Ütü-Ironing	3,7	88,5	13,2	0,9	1,2	0,6	3,4
Çamaşır (makine bile olsa)-Laundry (even by machine)	2,7	93,8	11,6	0,7	1,1	0,4	0,1
Bulaşık (Makine bile olsa)-Wash dishes	3,3	93,2	13,1	0,6	1,1	0,4	0,2
Basit dikiş (düğme dikme vs.)-Sewing	2,3	93	10,5	0,5	1,1	0,5	0,7
Akşamları çay servisi-Tea service in the evening	7,4	89,5	16,9	1,7	1,0	0,2	0,9
Sofranın kurulup kaldırılması-Preparing the meal table	9,9	91,2	18,4	2,8	1,0	0,2	0,2
Evin günlük toplanması ve temizlenmesi-Daily house cleaning	4,4	92,4	15,6	1,2	1,2	0,6	0,2
Evin haftalık-aylık temizliği-weekly -Monthly house cleaning	4,7	90,9	15,4	0,9	1,4	2,7	0,2
Günlük yiyecek-içecek alışverişi-Daily shopping	41,3	73,6	8,7	4,3	0,7	0,2	0,5
Aylık faturaların ödenmesi-Payment of monthly bills	74,4	25,5	3,6	6,6	1,1	0,3	0,4
Küçük bakım, onarım, tamir-Small repairing, fixing jobs	70,8	11,6	1,5	6,7	2,4	14,9	0,8
Evin badanası boyası-Painting the house	48	14,3	1,8	5,5	3,4	36,4	1,7

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Türkiye'de Aile Yapısı Araştırması

Source: Ministry of Family and Social Policies, Family Structure Survey of Turkey

4.25 Yerleşim yeri, üç büyük il, İBBS'ye göre hanedeki küçük çocukların bakımı, 2011

Child care in the households by locality, three populous provinces and NUTS regions, 2011

%

	Toplam Total	Annesi Mother	Babası Father	Ablası Sister	Abisi Brother	Dedesi Grand father	Anneannesi Grandmother mother	Babaannesi Grandmother of father	Yakın akrabası Close relative	Bakıcısı Baby sitter	Komşu Neighbor	Kreş Nursery	Diğer Other
Toplam - Total	100	89,6	1,5	0,9	0,1	0,4	3,5	4,8	0,5	1,2	0,1	2,4	0,2
Kent - Urban	100	88	1,4	0,7	0,1	0,4	4,2	4,8	0,6	1,4	0,1	2,8	0,3
Kır - Rural	100	94,3	1,8	1,3	0	0,3	1,5	4,7	0,4	0,4	0	1,4	0
İstanbul	100	86,3	2	0,5	0,2	0,5	4,6	4,4	0,7	1,2	0	2,2	0,2
Ankara	100	84,3	0	0,6	0	0	7,6	6,4	0,6	1,7	0,6	4,7	0
İzmir	100	82,3	3,2	0	0	0	8,1	4,8	0,8	1,6	0	5,6	0,8
Bölgeler - Regions													
İstanbul	100	86,3	2	0,5	0,2	0,5	4,6	4,4	0,7	1,2	0	2,2	0,2
Batı Marmara - West Marmara	100	83,3	2,1	0	0	0	5,2	5,2	1	3,1	0	4,2	0
Doğu Marmara - East Marmara	100	88,8	0,6	0	0	1,1	3,4	5,1	0,6	2,2	0	3,4	0
Ege - Aegean	100	86,9	0,5	1,1	0	0,5	5,5	7,1	0	0,5	0	4,4	0
Akdeniz - Mediterranean	100	89,6	1,9	1,9	0	0	4,7	4,7	0	1,9	0	0,9	0,5
Batı Anadolu - West Anatolia	100	87,3	0,6	0	0	0	3	7,2	1,2	1,2	0,6	4,8	0
Orta Anadolu - Central Anatolia	100	89,5	1,8	1,8	0	0	2,9	4,7	0,6	1,2	0	1,2	0
Batı Karadeniz - West Black Sea	100	93,5	1,9	0	0	0	2,6	5,2	1,3	1,9	0	1,9	0
Doğu Karadeniz - East Black Sea	100	87,3	0,8	0,8	0	0,8	2,5	6,8	0,8	0,8	0	5,9	0
Kuzeydoğu Anadolu - Northeast Anatolia	100	97	0,5	1	0	0	0	1,5	0	0,5	0	0,5	0
Ortadoğu Anadolu - Centraleast Anatolia	100	97	5,6	0,9	0	1,7	2,1	3	0,4	0,4	0	0	0
Güneydoğu Anadolu - Southeast Anatolia	100	94,4	1,4	1,2	0,2	0	1,2	1,9	0,5	0,2	0	0,9	0,7

Kaynak: ASPB, Türkiye'de Aile Yapısı Araştırması

Source: Ministry of Family and Social Policies, Family Structure Survey of Turkey

4.26 Cinsiyet,yaş grubu, yerleşim yeri,üç büyük il ve İBBS'ye göre kadının çalışması ile ilgili kanaatler, 2011

Opinions about the woman's work by sex,age group, locality, three populous provinces and SR, 2011

	%		
	Toplam-Total	Evet-Yes	Hayır-No
Toplam - Total	100,0	80,6	19,4
Cinsiyet -Sex			
Erkek - Male	100,0	71,9	28,1
Kadın - Female	100,0	89,4	10,6
Yaş Grubu -Age Group			
18-24	100,0	83,8	16,2
25-34	100,0	80,8	19,2
35-44	100,0	79,4	20,6
45-54	100,0	80,6	19,4
55-64	100,0	82,0	18,0
65+	100,0	77,0	23,0
Yerleşim yeri -Locality			
Kent-Urban	100,0	82,6	17,4
Kır-Rural	100,0	75,5	24,5
Üç büyük il - Three Populous Provinces			
İstanbul	100,0	86,4	13,6
Ankara	100,0	89,4	10,6
İzmir	100,0	90,5	9,5
İBBS -SR			
İstanbul	100,0	86,4	13,6
Batı Marmara - West Marmara	100,0	92,6	7,4
Doğu Marmara - East Marmara	100,0	86,7	13,3
Ege - Aegean	100,0	87,4	12,6
Akdeniz - Mediterranean	100,0	81,8	18,2
Batı Anadolu - West Anatolia	100,0	85,5	14,5
Orta Anadolu - Central Anatolia	100,0	76,5	23,5
Batı Karadeniz - West Black Sea	100,0	81,8	18,2
Doğu Karadeniz - East Black Sea	100,0	83,2	16,8
Kuzeydoğu Anadolu - Northeast Anatolia	100,0	62,8	37,2
Ortadoğu Anadolu - Centraleast Anatolia	100,0	76,3	23,7
Güneydoğu Anadolu - Southeast Anatolia	100,0	63,4	36,6

Kaynak: ASPB, Türkiye'de Aile Yapısı Araştırması

Source: Ministry of Family and Social Policies, Family Structure Survey of Turkey

4.27 Cinsiyet, yaş grubu, yerleşim yeri, üç büyük il ve İBBS'ye göre kadınların çalışmasının uygun bulunmama nedenleri, 2011

Reason for women's work accepted unsuitable by sex, age group, locality and SR, 2011								%
	Çalışma ortamları kadın için güvenli değil		Kadının asil görevi çocuk bakımı ve ev işleridir	Gelenek göreneklerimizimize aykırı	Çalışan kadınların çocukları mağdur olur	Bir işte çalışmak kadını yıpratır	Diğer	
	Toplam	Working place are not safe for women	Primary duties of women are child care and houseworks	Contrary to our custom and traditions	Children of working women aggrieved become	Women in working wears out		Other
Türkiye-Turkey	100	18,3	58,6	9,9	7,8	2,6	3,2	
Cinsiyet -Sex								
Erkek - Male	100	18,6	58,2	9,9	8	2,4	3,2	
Kadın - Female	100	17,5	59,6	9,9	7,1	3,1	2,9	
Yaş grubu-Age group								
18-24	100	27,4	52,1	9,0	5,9	4,1	2,3	
25-34	100	20,5	54,9	8,1	11,0	2,5	3,3	
35-44	100	15,6	56,6	9,7	11,0	2,8	4,7	
45-54	100	16,0	61,0	11,2	6,2	2,7	3,0	
55-64	100	18,8	61,5	10,3	4,2	2,2	3,1	
65+	100	14,3	67,4	11,7	3,9	1,6	1,4	
Yerleşim yeri-Locality								
Kent-Urban	100	20,5	56,9	7,9	8,8	2,7	3,6	
Kır-Rural	100	14,4	61,6	13,3	5,9	2,5	2,4	
Üç büyük il - Three Populous Provinces								
İstanbul	100	23,9	48,2	10,8	9,7	3,1	4,6	
Ankara	100	18,7	59,0	9,7	6,7	4,5	1,5	
İzmir	100	26,0	43,9	5,7	12,2	8,1	4,1	
İBBS-SR								
İstanbul	100	23,9	48,2	10,8	9,7	3,1	4,6	
Batı Marmara - West Marmara	100	31,5	38,0	10,9	13,0	3,3	3,3	
Doğu Marmara - East Marmara	100	24,7	56,6	3,2	8,7	3,2	4,1	
Ege - Aegean	100	13,0	65,6	5,1	11,6	3,3	2,8	
Akdeniz - Mediterranean	100	16,9	61,1	2,8	11,9	4,1	3,1	
Batı Anadolu - West Anatolia	100	27,6	47,1	10,0	6,2	4,3	4,8	
Orta Anadolu - Central Anatolia	100	26,4	46,9	14,7	8,3	0,8	2,9	
Batı Karadeniz - West Black Sea	100	17,0	58,0	7,7	10,0	5,0	2,7	
Doğu Karadeniz - East Black Sea	100	19,3	69,0	2,0	6,1	1,0	2,5	
Kuzeydoğu Anadolu - Northeast Anatolia	100	13,9	47,1	29,0	5,6	0,2	4,1	
Ortadoğu Anadolu - Centraleast Anatolia	100	10,7	70,8	11,0	3,4	2,2	1,9	
Güneydoğu Anadolu - Southeast Anatolia	100	12,4	68,9	11,9	3,7	1,4	1,9	

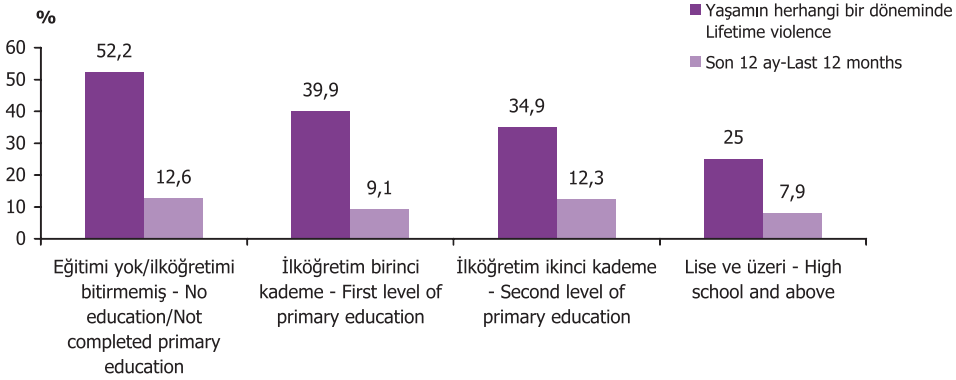
Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Türkiye'de Aile Yapısı Araştırması

Source: Ministry of Family and Social Policies, Family Structure Survey of Turkey

5.1 Kadınların eğitim durumuna göre fiziksel şiddet yaygınlığı, 2008

The prevalence of physical violence by education level of females, 2008

(15+ yaş-15+ age)

Kaynak: KSGM, Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması, 2008

Source: Prime Ministry Directorate General on the Status of Women, Domestic Violence Against Women Survey, 2008

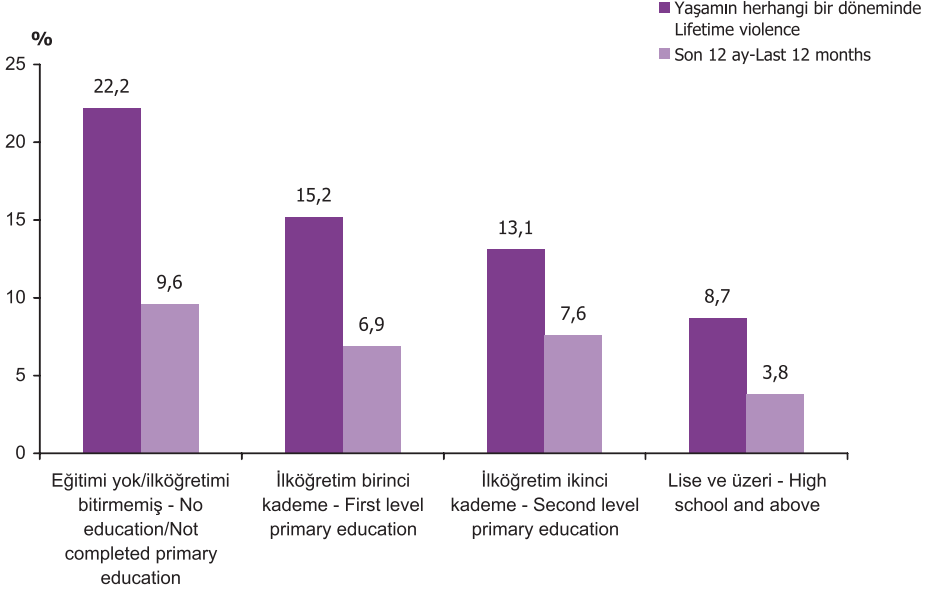
Yaşamın herhangi bir döneminde maruz kalınan fiziksel şiddet yaygınlığı, kadınların eğitim düzeyinin artması ile azalmaktadır. Eğitimi olmayan veya ilköğretimi bitirmemiş kadınların maruz kaldıkları fiziksel şiddet, lise ve üzeri eğitimi olan kadınlardan iki kat daha fazladır. Yakın dönem dikkate alındığında ise, kadınların maruz kaldıkları fiziksel şiddet oranlarının eğitim düzeyindeki artış ile azaldığı net olarak söylenememekle birlikte, hiç eğitimi olmayan (% 12,6) ve lise ve üzeri eğitimi olan (% 7,9) kadınlar arasında bir fark söz konusudur.

The prevalence of lifetime physical violence decreases with increase in educational level of females. It is more than twice as high among females with no schooling /incomplete primary school compared to females with high school or higher education. For current physical violence the decrease with educational level is not so obvious, though there is still a difference between the lowest educated group (12,6 %) and the highest educated group (7,9 %).

5.2 Kadınların eğitim durumuna göre cinsel şiddet yaygınlığı, 2008

The prevalence of sexual violence by education level of females, 2008

(15+ yaş-15+ age)

Kaynak: KSGM, Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması, 2008

Source: Prime Ministry Directorate General on the Status of Women, Domestic Violence Against Women Survey, 2008

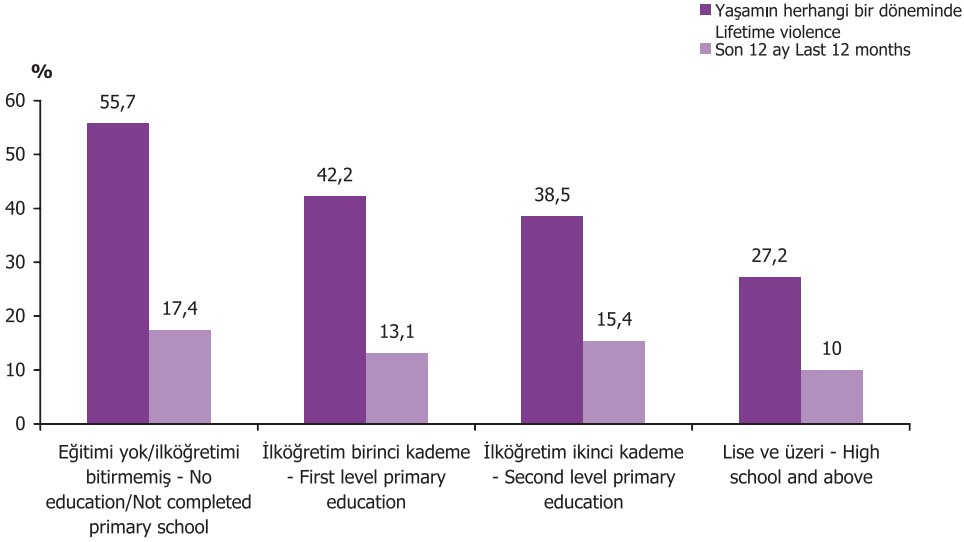
Yaşamın herhangi bir döneminde maruz kalınan cinsel şiddet yaygınlığı, kadınların eğitim düzeyinin artması ile azalmaktadır. Hiç eğitimi olmayan ya da ilköğretim bitirmemiş kadınların % 22,2'si yaşamlarının herhangi bir döneminde cinsel şiddete maruz kalırken, lise ve üzeri eğitim almış kadınlarda bu oran % 8,7'ye düşmektedir. Son 12 ayda lise ve üzeri eğitim almış kadınların % 3,8'i cinsel şiddete maruz kalmıştır.

The prevalence of lifetime sexual violence decreases with increase in education of females. The prevalence of lifetime sexual violence experienced by females with no schooling or incomplete primary school is 22,2 %, it drops to 8,7 % among females at least high school education. For sexual violence in the past 12 months, experienced by females with high school is 3,8 %.

5.3 Kadınların eğitim durumuna göre fiziksel veya cinsel şiddet yaygınlığı, 2008

The prevalence of physical or sexual violence by education level of females, 2008

(15+ yaş-15+ age)

Kaynak: KSGM, Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması, 2008

Source: Prime Ministry Directorate General on the Status of Women, Domestic Violence Against Women Survey, 2008

Yaşamın herhangi bir döneminde maruz kalınan fiziksel veya cinsel şiddetten herhangi birinin yaşanmasına ilişkin oranlar kadının eğitim düzeyinin artması ile azalmaktadır. Eğitimi olmayan veya ilköğretimi bitirmemiş kadınların % 55,7'si yaşamlarının herhangi bir döneminde fiziksel veya cinsel şiddetten herhangi birini yaşamıştır. Yakın dönem dikkate alındığında hiç eğitimi olmayan kadınların yüzde 17,4'ü ve lise ve üzeri eğitimi olan kadınların yüzde 10'u fiziksel veya cinsel şiddetten herhangi birini yaşamıştır.

The prevalence of lifetime physical or sexual violence decreases with increase in education of females. The prevalence of lifetime physical or sexual violence experienced by females with no schooling or incomplete primary school is 55,7 %, it drops to 10 % among females at least high school education. For physical or sexual violence in the past 12 months, experienced by females with no schooling or incomplete primary school is 17,4 % and experienced by females with high school is 10 %.

5.1 Yerleşim yerine göre fiziksel veya cinsel şiddet yaygınlığı, 2008

Physical or sexual violence by place of residence, 2008

(%)

	Fiziksel şiddet Physical violence		Cinsel şiddet Sexual violence		Fiziksel veya cinsel şiddet Physical or sexual violence	
	Yaşamın herhangi bir döneminde		Yaşamın herhangi bir döneminde		Yaşamın herhangi bir döneminde	
	Lifetime violence	Last 12 months	Lifetime violence	Last 12 months	Lifetime violence	Last 12 months
Türkiye - Turkey	39,3	9,9	15,3	7,0	41,9	13,7
Kent - Urban	38,0	10,0	14,3	6,7	40,3	13,5
Kır - Rural	43,2	9,9	18,3	7,9	46,6	14,1

Kaynak: KSGM, Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması

Source: DGWS, Domestic Violence against women in Turkey

5.2 İBBS,1. düzeye göre göre fiziksel veya cinsel şiddet yaygınlığı, 2008

Physical or sexual violence by SR Level 1, 2008

(%)

	Fiziksel şiddet		Cinsel şiddet		Fiziksel veya cinsel şiddet	
	Physical violence		Sexual violence		Physical or sexual violence	
	Yaşamın herhangi bir döneminde	Son 12 ay	Yaşamın herhangi bir döneminde	Son 12 ay	Yaşamın herhangi bir döneminde	Son 12 ay
	Lifetime violence	Last 12 months	Lifetime violence	Last 12 months	Lifetime violence	Last 12 months
İBBS1-SR1						
Türkiye - Turkey	39,3	9,9	15,3	7,0	41,9	13,7
İstanbul	36,7	8,1	11,2	4,7	39,4	11,1
Batı Marmara -West Marmara	24,6	6,0	8,7	4,3	26,2	8,8
Ege - Aegean	31,3	5,3	13,9	4,1	34,7	8,0
Doğu Marmara -East Marmara	36,5	7,2	12,8	5,8	38,5	10,2
Batı Anadolu -West Anatolia	42,2	11,6	15,5	6,5	44,1	14,7
Akdeniz - Mediterranean	41,7	11,9	16,1	6,5	44,0	14,7
Orta Anadolu -Central Anatolia	49,5	13,5	22,8	11,0	52,8	18,5
Batı Karadeniz -West Black Sea	42,9	7,9	17,5	6,7	46,6	12,0
Doğu Karadeniz -East Black Sea	38,0	6,5	17,6	7,8	42,6	12,5
Kuzeydoğu Anadolu -North East Anatolia	53,2	17,8	29,5	19,4	57,1	27,4
Ortadoğu Anadolu - Central East Anatolia	47,2	14,6	19,7	12,1	51,5	21,5
Güneydoğu Anadolu -South East Anatolia	47,7	19,2	19,7	13,0	51,1	24,6

Kaynak: KSGM, Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması

Source: DGWS, Domestic Violence against women in Turkey

5.3 Yaş gruplarına göre fiziksel veya cinsel şiddet yaygınlığı, 2008

Physical or sexual violence by age groups, 2008

		(%)					
		Fiziksel şiddet		Cinsel şiddet		Fiziksel veya cinsel şiddet	
		Physical violence		Sexual violence		Physical or sexual violence	
		Yaşamın herhangi bir döneminde		Yaşamın herhangi bir döneminde		Yaşamın herhangi bir döneminde	
		Son 12 ay		Son 12 ay		Son 12 ay	
Yaş grupları	Age groups	Lifetime violence	Last 12 months	Lifetime violence	Last 12 months	Lifetime violence	Last 12 months
Toplam - Total		39,3	9,9	15,3	7,0	41,9	13,7
15-24		31,9	17,3	13,5	9,7	35,3	21,3
25-34		36,6	12,5	13,0	8,4	39,2	16,5
35-44		39,7	8,7	14,2	6,5	42,0	12,6
45-59		45,4	4,8	19,6	4,6	47,9	7,8

Kaynak: KSGM, Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması

Source: DGWS, Domestic Violence against women in Turkey

5.4 Eğitim durumuna göre fiziksel veya cinsel şiddet yaygınlığı, 2008
Physical or sexual violence by education level, 2008

(%)

Eğitim düzeyi - Education level	Fiziksel şiddet		Cinsel şiddet		Fiziksel veya cinsel şiddet	
	Physical violence		Sexual violence		Physical or sexual violence	
	Yaşamın herhangi bir döneminde	Son 12 ay	Yaşamın herhangi bir döneminde	Son 12 ay	Yaşamın herhangi bir döneminde	Son 12 ay
	Lifetime violence	Last 12 months	Lifetime violence	Last 12 months	Lifetime violence	Last 12 months
Toplam - Total	39,3	9,9	15,3	7,0	41,9	13,7
Eğitimi yok/ilköğretimi bitirmemiş - No education/Not completed primary school	52,2	12,6	22,2	9,6	55,7	17,4
İlköğretim birinci kademe - First level primary education	39,9	9,1	15,2	6,9	42,2	13,1
İlköğretim ikinci kademe - Second level primary education	34,9	12,3	13,1	7,6	38,5	15,4
Lise ve üzeri - High school and above	25	7,9	8,7	3,8	27,2	10

Kaynak: KSGM, Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması

Source: DGWS, Domestic Violence against women in Turkey

5.5 Refah düzeyine göre fiziksel veya cinsel şiddet yaygınlığı, 2008

Physical or sexual violence by welfare levels, 2008

Refah düzeyi Welfare level	Fiziksel şiddet		Cinsel şiddet		Fiziksel veya cinsel şiddet	
	Physical violence		Sexual violence		Physical or sexual violence	
	Yaşamın herhangi bir döneminde Lifetime violence	Son 12 ay Last 12 months	Yaşamın herhangi bir döneminde Lifetime violence	Son 12 ay Last 12 months	Yaşamın herhangi bir döneminde Lifetime violence	Son 12 ay Last 12 months
Toplam - Total	39,3	9,9	15,3	7,0	41,9	13,7
Düşük - Low	47,0	13,7	18,9	9,4	49,9	18,0
Orta - Middle	38,9	8,9	14,6	6,4	41,6	12,7
Yüksek - High	26,7	5,5	10,3	3,9	28,7	8,3

Kaynak: KSGM, Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması

Source: DGWS, Domestic Violence against women in Turkey

5.6 Cinsiyet ve suç türüne göre suç mağduru

Number of Victims by Gender and Crime Type

Toplam - Total	Yıl - Year									
	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Kasten öldürme olaylarındaki mağdur sayısı - Victims of homicides	3 285	3 533	6 152	5 978	5 538	5 751	5 596	5 345	3 882	3 759
Saldırı olaylarındaki mağdur sayısı - Victims of serious assault	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gasp olaylarında yaralı mağdur sayısı - Victims of robbery	503	462	617	862	882	1 032	1 355	1 700	2 066	938
Cinsel saldırı olaylarında mağdur sayısı - Victims of sexual assault	190	452	1 419	1 665	1 748	1 749	1 684	1 704	2 352	3 006
Kadın-Female										
Kasten öldürme olaylarındaki mağdur sayısı - Victims of homicides	564	730	1 220	1 257	1 148	1 195	1 091	996	745	717
Saldırı olaylarındaki mağdur sayısı - Victims of serious assault	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gasp olaylarında yaralı mağdur sayısı - Victims of robbery	72	90	129	191	165	169	207	248	136	162
Cinsel saldırı olaylarında mağdur sayısı - Victims of sexual assault	141	330	1 091	1 259	1 404	1 385	1 323	1 329	1 931	2 524
Erkek-Male										
Kasten öldürme olaylarındaki mağdur sayısı - Victims of homicides	2 721	2 803	4 932	4 721	4 390	4 556	4 505	4 349	3 137	3 042
Saldırı olaylarındaki mağdur sayısı - Victims of serious assault	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gasp olaylarında yaralı mağdur sayısı - Victims of robbery	431	372	488	671	717	863	1 148	1 452	1 930	776
Cinsel saldırı olaylarında mağdur sayısı - Victims of sexual assault	49	122	328	406	344	364	361	375	421	482
Kadın-Female %										
Kasten öldürme olaylarındaki mağdur sayısı - Victims of homicides	17,2	20,7	19,8	21,0	20,7	20,8	19,5	18,6	19,2	19,1
Saldırı olaylarındaki mağdur sayısı - Victims of serious assault	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gasp olaylarında yaralı mağdur sayısı - Victims of robbery	14,3	19,5	20,9	22,2	18,7	16,4	15,3	14,6	6,6	17,3
Cinsel saldırı olaylarında mağdur sayısı - Victims of sexual assault	74,2	73,0	76,9	75,6	80,3	79,2	78,6	78,0	82,1	84,0
Erkek-Male %										
Kasten öldürme olaylarındaki mağdur sayısı - Victims of homicides	82,8	79,3	80,2	79,0	79,3	79,2	80,5	81,4	80,8	80,9
Saldırı olaylarındaki mağdur sayısı - Victims of serious assault	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gasp olaylarında yaralı mağdur sayısı - Victims of robbery	85,7	80,5	79,1	77,8	81,3	83,6	84,7	85,4	93,4	82,7
Cinsel saldırı olaylarında mağdur sayısı - Victims of sexual assault	25,8	27,0	23,1	24,4	19,7	20,8	21,4	22,0	17,9	16,0

Kaynak: TÜİK, Suç ve Adalet İstatistikleri

Source: TurkStat, Justice Statistics

5.7 Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklu sayısı
Number of convicts and arrested persons in prisons

		Yıl -Year				
		2007	2008	2009	2010	2011
Toplam Total	Toplam - Total	90 732	103 435	115 920	120 194	128 253
	Erkek - Males	87 553	99 842	111 853	116 002	123 648
	Kadın - Females	3 179	3 593	4 067	4 192	4 605
Hükümlü Convict						
Toplam Total	Toplam - Total	37 963	45 546	78 162	87 249	92 636
	Erkek - Males	36 874	44 188	75 798	84 473	89 649
	Kadın - Females	1 089	1 358	2 364	2 776	2 987
T.C. T.R.	Toplam - Total	37 725	45 238	77 368	86 218	91 370
	Erkek - Males	36 653	43 904	75 087	83 568	88 548
	Kadın - Females	1 072	1 334	2 281	2 650	2 822
Yabancı Foreigner	Toplam - Total	238	308	794	1 031	1 266
	Erkek - Males	221	284	711	905	1 101
	Kadın - Females	17	24	83	126	165
Tutuklu Arrested						
Toplam Total	Toplam - Total	52 769	57 889	37 758	32 945	35 617
	Erkek - Males	50 679	55 654	36 055	31 529	33 999
	Kadın - Females	2 090	2 235	1 703	1 416	1 618
T.C. T.R.	Toplam - Total	51 915	56 802	36 691	31 860	34 638
	Erkek - Males	49 951	54 723	35 156	30 591	33 179
	Kadın - Females	1 964	2 079	1 535	1 269	1 459
Yabancı Foreigner	Toplam - Total	854	1 087	1 067	1 085	979
	Erkek - Males	728	931	899	938	820
	Kadın - Females	126	156	168	147	159

Not 1. Bilgiler 31 Aralık tarihine göredir.

Note 1. Data are given as at 31 December.

2. Adli sistemde yapılan geriye dönük veri güncellemelerinden dolayı 2009-2011 yıllarına ait ceza infaz kurumu nüfusları güncellenmiştir.

2. Because of the data update regarding the previous data conducted in the judicial system, prison population was updated for 2009-2011.

3. 2009 ve sonrası için, ilk derece mahkeme kararına göre hükümlü olup temyiz süreci devam edenler, hükümlü içinde kapsamıdır.

3. For 2009 and after, Convicts according to the decision of courts of first instance and whose cassation stage is going on for the case are covered in convict figures.

4. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'na göre ceza sorumluluğu yaşı 12' dir.

According to the Turkish Criminal Law with no. 5237, the age of criminal responsibility is 12.

5.8 Suç türüne göre ceza infaz kurumuna giren hükümlüler
Convicts received into prison by type of crime

Suç türü - Type of crime	2009			2010			2011		
	Toplam Total	Kadın Female	Erkek Male	Toplam Total	Kadın Female	Erkek Male	Toplam Total	Kadın Female	Erkek Male
Toplam - Total	74 404	3 043	71 349	88 480	3 524	84 956	80 096	76 753	3 343
Öldürme - Homicide	1 514	48	1 466	2 958	120	2 838	3 484	3 358	126
Yaralama - Assault	7 647	220	7 426	8 400	216	8 184	7 885	7 730	155
Cinsel suçlar - Sexual crimes	562	16	546	909	14	895	828	813	15
Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma									
Kidnapping	349	16	333	561	29	532	723	693	30
Hakaret - Defamation	1 105	64	1 040	1 214	61	1 153	996	955	41
Hırsızlık - Theft	5 758	306	5 452	6 527	391	6 136	6 445	6 112	333
Yağma(Gasp) - Robbery	1 145	26	1 119	1 798	62	1 736	2 225	2 162	63
Çek kanunlarına muhalefet									
Opposition to cheque laws	-	-	-	-	-	-	8 946	8 418	528
Dolandırıcılık - Swindling	10 822	525	10 295	11 434	578	10 856	1 103	1 044	59
Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti									
Production and commerce of drugs	1 576	84	1 492	3 139	86	3 053	2 811	2 714	97
Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanma, satın alma									
Use and purchase of drugs	1 029	27	1 001	1 276	11	1 265	1 320	1 303	17
Sahtecilik - Forgery	1 593	70	1 522	2 059	69	1 990	2 077	2 004	73
Kötü muamele - Bad treatment	66	6	60	80	3	77	61	58	3
Zimmet - Embezzlement	65	4	61	69	3	66	87	79	8
Rüşvet - Bribery	32	-	32	21	3	18	13	12	1
Kaçakçılık - Smuggling	935	7	928	846	9	837	881	878	3
Trafik suçları - Traffic crimes	735	1	733	590	4	586	453	451	2
Orman suçları - Forestry crimes	378	5	373	359	2	357	309	304	5
Ateşli silahlar ve bıçaklar ile ilgili suçlar - Crimes related with firearms and knives	2 395	20	2 375	2 679	17	2 662	3 028	3 008	20
İcra İflas Kanunu'na muhalefet									
Opposition to the Bankruptcy and Enforcement Law	19 872	1 109	18 760	27 362	1 459	25 903	24 805	23 412	1 393
Askeri Ceza Kanunu'na muhalefet									
Opposition to the Military Criminal Law	6 582	-	6 582	7 800	3	7 797	2 981	2 981	-
Diğer suçlar - Other crimes	10 073	486	9 585	8 281	382	7 899	8 635	8 264	371
Bilinmeyen - Unknown	171	3	168	118	2	116	-	-	-

Kaynak: TÜİK, Ceza İnfaz Kurumu İstatistikleri

Sources: TurkStat, Prison Statistics

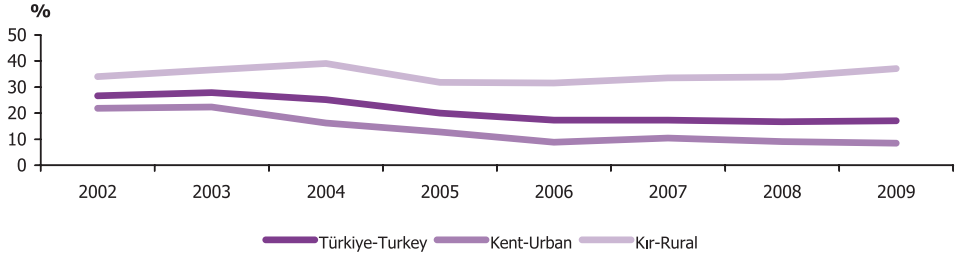
4. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'na göre ceza sorumluluğu yaşı 12' dir.

According to the Turkish Criminal Law with no. 5237, the age of criminal responsibility is 12.

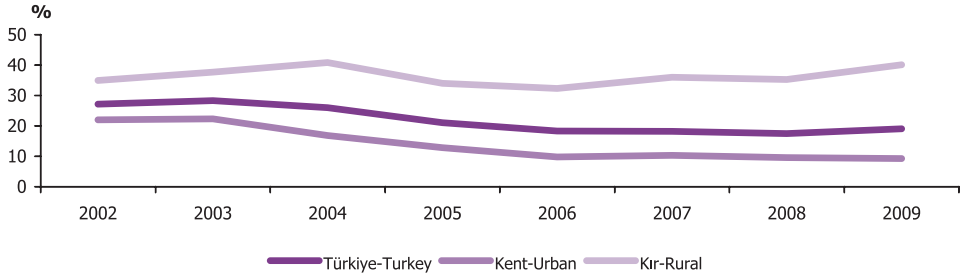
6.1 Hanehalkı fertlerinin cinsiyete göre yoksulluk oranları, 2002-2009

Poverty ratios of the household members by sex, 2002-2009

Erkek-Male

Kadın-Female

Kaynak: TÜİK, Yoksulluk Çalışması

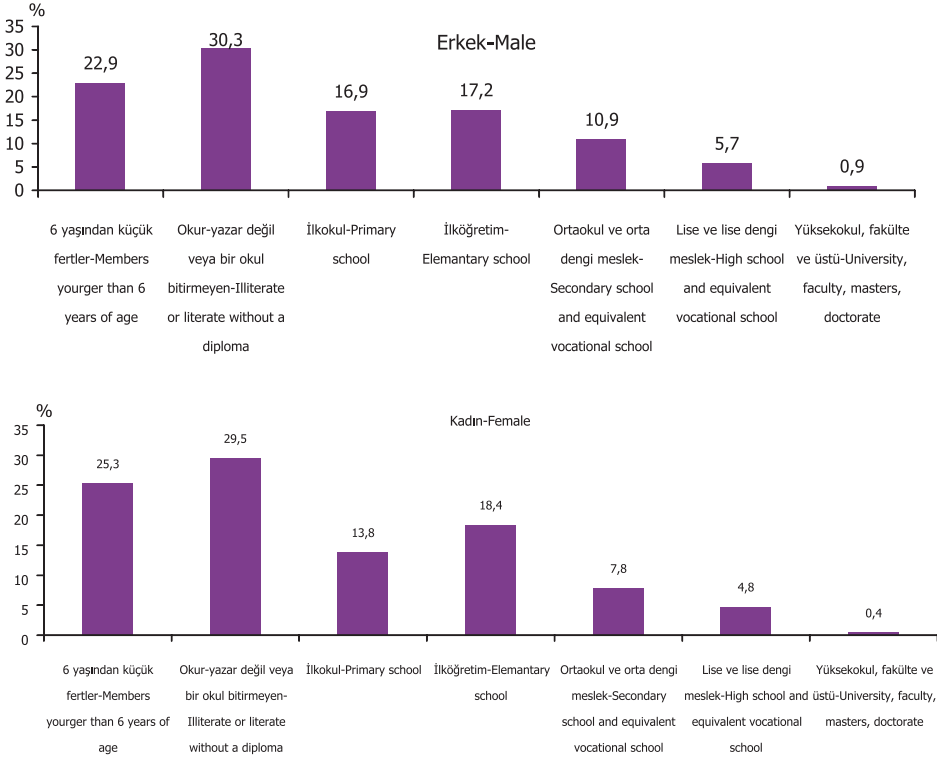
Source: TurkStat, Poverty Study

2009 yılında yoksulluk oranı kadınlarda % 19, erkeklerde % 17,1'dir. Kırsal yerleşim yerlerinde her iki cinsiyette de yoksulluk oranları yükselirken, kentsel yerlerde yoksulluk oranları düşmektedir.

The ratio of poverty is 19 % for females and 17,1 % for males in 2009. While the ratio of poverty in rural areas increases, the ratio of poverty in urban areas decreases for both sexes.

6.2 Hanehalkı fertlerinin eğitim durumuna göre yoksulluk oranları, 2009

Poverty ratios of the household members by educational status , 2009

Kaynak: TÜİK, Yoksulluk Çalışması

Source: TurkStat, Poverty Study

Eğitim durumu yükseldikçe yoksul olma riski azalmaktadır. 2009 yılında okur yazar olmayan veya bir okul bitirmeyen kadınlarda yoksulluk oranı % 29,5, erkeklerde % 30,3 iken, fakülte ve üstü mezuniyete sahip kadınlarda bu oran % 0,4, erkeklerde % 0,9'dur.

The higher level of education decreases the risk of being poor in 2009, the poverty ratio among the illiterate or literate without a diplomas is 29,5 % for females, 30,3 % for males. The poverty ratio among the faculty and higher graduation is 0,4 % for females, 0,9 % for males.

6.1 Hanehalkı fertlerinin cinsiyetine ve eğitim durumuna göre yoksulluk oranları

Poverty rates according to educational status of the household members

%

Eğitim durumu Education level	Fert yoksulluk oranı (%) - Poverty rates																							
	2002			2003			2004			2005			2006			2007(*)			2008			2009		
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
TÜRKİYE-TURKEY	26,96	26,72	27,19	28,12	27,92	28,31	25,60	25,20	25,98	20,50	19,97	21,01	17,81	17,32	18,27	17,79	17,33	18,26	17,11	16,70	17,52	18,08	17,10	19,03
6 yaşından küçük fertler- Members younger than 6 years of age	33,17	32,92	33,44	37,75	38,24	37,23	34,19	34,19	34,18	27,71	27,86	27,56	24,78	25,12	24,43	24,52	24,91	24,10	22,53	22,86	22,18	24,04	22,87	25,27
Okur-yazar değil veya bir okul bitirmeyen-illiterate or literate without a diploma	36,99	37,68	36,54	38,01	38,37	37,76	37,52	36,94	37,92	31,53	30,94	31,92	28,10	27,73	28,34	28,98	29,13	28,88	30,50	30,77	30,31	29,84	30,34	29,52
İlkokul-Primary school	26,13	28,06	24,33	27,55	29,81	25,47	24,36	27,50	21,55	17,13	19,92	14,51	14,19	16,52	12,05	14,24	15,87	12,68	13,44	15,91	11,22	15,34	16,86	13,83
İlköğretim-Elementary school	26,37	28,40	24,10	29,56	29,13	29,98	25,49	25,37	25,60	22,42	21,79	23,02	18,06	16,47	19,66	19,19	19,79	18,55	17,20	18,67	15,66	17,77	17,19	18,39
Ortaokul ve orta dengi meslek- Secondary school and equivalent vocational school	18,77	19,49	17,38	18,31	19,66	16,03	13,00	14,95	9,45	8,37	9,72	5,62	8,07	9,69	4,89	9,16	11,06	5,57	8,34	9,85	5,78	9,76	10,89	7,82
Lise ve lise dengi meslek- High school and equivalent vocational school	9,82	10,99	8,24	11,19	12,27	9,73	8,28	9,69	6,39	6,79	7,98	5,14	5,20	6,06	4,05	5,88	7,05	4,09	5,64	6,00	5,11	5,34	5,71	4,76
Yüksekokul, fakülte ve üstü- University, faculty, masters, doctorate	1,57	1,22	2,12	2,66	3,04	2,05	1,33	1,57	0,93	0,79	0,83	0,72	1,01	1,28	0,56	0,81	0,97	0,53	0,71	0,88	0,43	0,71	0,92	0,40

Kaynak: TÜİK, Yoksulluk Çalışması

Source: Turkstat, Poverty Study

(*) Yeni nüfus projeksiyonlarına göre revize edilmiştir

(*) Revised by new projection

6.1 Hanehalkı fertlerinin cinsiyetine ve eğitim durumuna göre yoksulluk oranları (devam)

Poverty rates according to educational status of the household members (continued)

%

Eğitim durumu Education level	Fert yoksulluk oranı (%) - Poverty rates																							
	2002			2003			2004			2005			2006			2007(*)			2008			2009		
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
KENT-URBAN	21,95	21,88	22,03	22,30	22,32	22,29	16,57	16,24	16,87	12,83	12,77	12,89	9,31	8,84	9,76	10,36	10,38	10,34	9,38	9,13	9,62	8,86	8,45	9,26
6 yaşından küçük fertler- Members younger than 6 years of age	31,18	31,20	31,15	31,59	32,33	30,81	24,93	24,80	25,05	19,48	20,33	18,62	13,01	12,30	13,73	14,66	14,35	14,98	12,41	12,16	12,66	13,01	12,20	13,88
Okur-yazar değil veya bir okul bitirmeyen- Illiterate or literate without a diploma	31,95	32,98	31,28	31,11	31,55	30,80	26,48	26,26	26,63	22,24	21,90	22,47	15,69	14,48	16,52	18,03	19,01	17,37	19,30	20,08	18,78	16,13	16,59	15,82
İlkokul- Primary school	21,80	24,07	19,78	23,59	25,67	21,82	15,18	17,58	13,24	10,05	12,16	8,27	7,25	8,58	6,10	7,84	8,59	7,17	6,37	7,67	5,28	7,23	7,88	6,65
İlköğretim- Elementary school	21,27	21,52	21,00	23,60	23,22	23,99	15,77	14,77	16,64	14,29	15,27	13,27	10,54	9,12	12,03	14,11	16,14	11,80	10,01	10,89	9,08	8,46	8,44	8,49
Ortaokul ve orta dengi meslek- Secondary school and equivalent vocational school	13,80	14,47	12,69	15,92	17,88	12,91	9,38	10,18	8,10	5,49	6,53	3,62	5,17	5,97	3,76	5,43	6,74	3,20	5,28	5,68	4,66	5,81	6,04	5,46
Lise ve lise dengi meslek- High school and equivalent vocational school	7,06	8,14	5,72	9,38	10,20	8,35	6,35	7,29	5,16	4,13	4,93	3,08	3,41	4,06	2,61	4,15	4,87	3,15	3,19	3,25	3,09	3,75	4,05	3,30
Yüksekokul, fakülte ve üstü- University, faculty, masters, doctorate	1,07	1,34	0,64	2,19	2,51	1,71	1,03	0,99	1,08	0,53	0,57	0,46	0,88	1,08	0,55	0,41	0,34	0,54	0,47	0,52	0,38	0,48	0,64	0,24

Kaynak: TÜİK, Yoksulluk Çalışması

Source: Turkstat, Poverty Study

(*) Yeni nüfus projeksiyonlarına göre revize edilmiştir

(*) Revised by new projection

6.1 Hanehalkı fertlerinin cinsiyetine ve eğitim durumuna göre yoksulluk oranları (devam)

Poverty rates according to educational status of the household members (continued)

%

Eğitim durumu Education level	Fert yoksulluk oranı (%) - Poverty rates																							
	2002			2003			2004			2005			2006			2007(*)			2008			2009		
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
KIR - RURAL	34,48	34,02	34,92	37,13	36,59	37,65	39,97	39,11	40,79	32,95	31,79	34,03	31,98	31,61	32,32	34,80	33,59	35,95	34,62	33,93	35,29	38,69	37,13	40,15
6 yaşından küçük fertler- Members younger than 6 years of age	36,79	36,09	37,56	46,24	46,23	46,25	49,64	49,92	49,38	40,55	39,44	41,71	44,18	45,85	42,40	44,09	45,57	42,45	43,90	45,40	42,31	48,69	47,48	49,92
Okur-yazar değil veya bir okul bitirmeyen-illiterate or literate without a diploma	43,29	43,65	43,07	46,38	47,06	45,94	50,88	49,75	51,65	43,02	42,93	43,07	43,93	46,01	42,69	47,00	47,69	46,62	48,95	49,36	48,70	48,83	51,01	47,57
İlkokul-Primary school	31,11	32,43	29,82	32,60	34,61	30,55	35,92	38,59	33,21	26,76	29,14	24,16	24,43	27,23	21,58	27,96	29,95	25,77	27,39	30,48	24,19	31,02	32,18	29,67
İlköğretim-Elementary school	33,99	37,87	29,17	39,05	38,86	39,22	41,91	41,32	42,56	35,67	33,94	37,07	29,18	27,87	30,43	30,37	28,95	31,61	33,03	36,13	29,86	37,98	36,48	39,55
Ortaokul ve orta dengi meslek- Secondary school and equivalent vocational school	30,11	29,05	33,25	23,35	23,03	24,04	22,15	25,30	14,11	16,32	17,28	13,46	15,38	17,99	8,57	22,10	23,87	17,14	17,64	20,90	10,22	24,41	25,03	22,43
Lise ve lise dengi meslek-High school and equivalent vocational school	17,65	18,18	16,75	16,94	18,05	15,01	14,30	16,34	10,90	15,32	16,82	12,80	11,03	11,52	10,10	13,45	15,24	9,55	14,93	15,24	14,33	14,65	14,15	15,72
Yüksekokul, fakülte ve üstü- University, faculty, masters, doctorate	4,37	0,45	9,08	5,38	5,75	4,58	2,90	4,26	0,00	2,23	2,05	2,70	1,64	2,06	0,63	3,24	4,45	0,41	2,44	3,13	0,90	3,37	3,70	2,68

Kaynak: TÜİK, Yoksulluk Çalışması

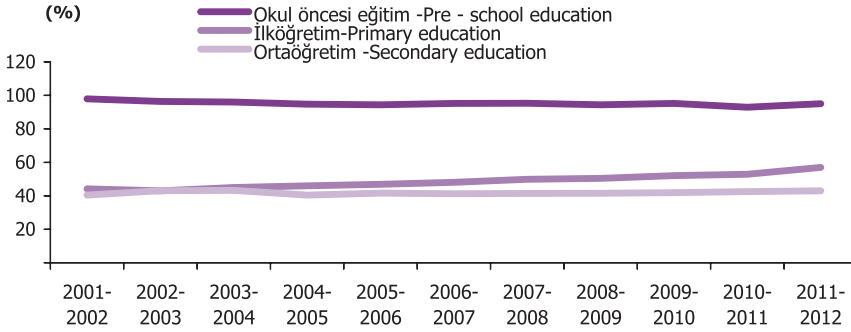
(*) Yeni nüfus projeksiyonlarına göre revize edilmiştir

Source: Turkstat, Poverty Study

(*) Revised by new projection

7.1 Eğitim seviyesine göre kadın öğretmenlerin oranı, 2001-2002/2011-2012

The ratio of female teachers by educational level, 2001-2002/2011-2012

Kaynak: TÜİK, Milli Eğitim İstatistikleri

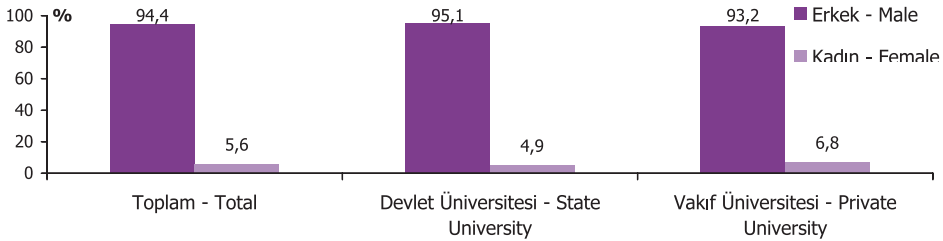
Source: TurkStat, National Educational Statistics

Okul öncesi eğitimdeki öğretmenlerin yaklaşık olarak tamamı kadın öğretmenlerden oluşmaktadır. 2011-2012 eğitim yılında ilköğretimdeki kadın öğretmenlerin oranı % 57, ortaöğretimdeki kadın öğretmenlerin oranı % 43'tür.

In pre-school education, almost all teachers are females. 57 % of female teachers are in primary education, 43 % of female teachers of secondary education in 2011-2012 are in educational year.

7.2 Cinsiyete göre üniversite rektör oranları, 2011

Ratio of the rector of university by sex, 2011

Kaynak: Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı

Source: Higher Education Council

2011 yılında akademik personel içerisinde kadın rektörlerin oranı sadece % 5,6'dır. Devlet üniversitelerinde kadın rektörlerin oranı % 4,9 iken vakıf üniversitelerinde % 6,8'dir.

The ratio of female rectors is 5,6 % in 2011. While the ratio of female rectors is 4,9 % in state university, this ratio is 6,8 % in private university.

7.1 Akademik ünvanlarına göre yükseköğretimde görevli öğretim üyelerinin oranı

The ratio of teaching staff by academic title

2001-2002/2010-2011 akademik yılları-academic years

(%)

	Profesör Prof.	Doçent Assoc.Prof.	Yrd.Doçent Asst. Prof.	Öğretim görevlisi Instructor	Okutman Language instructor	Araştırma görevlisi Research assistant	
Toplam-Total							
Kadın-Female							
2001-2002	36,7	24,7	31,5	29,5	36,1	56,6	40,9
2002-2003	37,1	24,9	32,5	29,8	35,8	56,8	41,9
2003-2004	37,9	25,6	32,8	30,2	38,2	56,4	43,1
2004-2005	38,3	26,5	31,7	31,1	37,4	56,7	44,3
2005-2006	38,8	26,7	31,4	32,1	37,6	57,6	44,9
2006-2007	39,3	27,1	30,9	33,1	37,8	57,9	45,8
2007-2008	40,3	27,5	31,7	34,2	38,6	59,1	47,1
2008-2009	40,7	27,4	31,6	34,8	38,5	59,9	47,5
2009-2010	40,9	27,7	31,9	35,3	38,8	60,0	47,8
2010-2011	40,9	27,6	32,2	35,5	39,1	60,0	48,1
Erkek-Male							
2001-2002	63,3	75,3	68,5	70,5	63,9	43,4	59,1
2002-2003	62,9	75,1	67,5	70,2	64,2	43,2	58,1
2003-2004	62,1	74,4	67,2	69,8	61,8	43,6	56,9
2004-2005	61,7	73,5	68,3	68,9	62,6	43,3	55,7
2005-2006	61,2	73,3	68,6	67,9	62,4	42,4	55,1
2006-2007	60,7	72,9	69,1	66,9	62,2	42,1	54,2
2007-2008	59,7	72,5	68,3	65,8	61,4	40,9	52,9
2008-2009	59,3	72,6	68,4	65,2	61,5	40,1	52,5
2009-2010	59,1	72,3	68,1	64,7	61,2	40,0	52,2
2010-2011	59,1	72,4	67,8	64,5	60,9	40,0	51,9

Kaynak: Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı

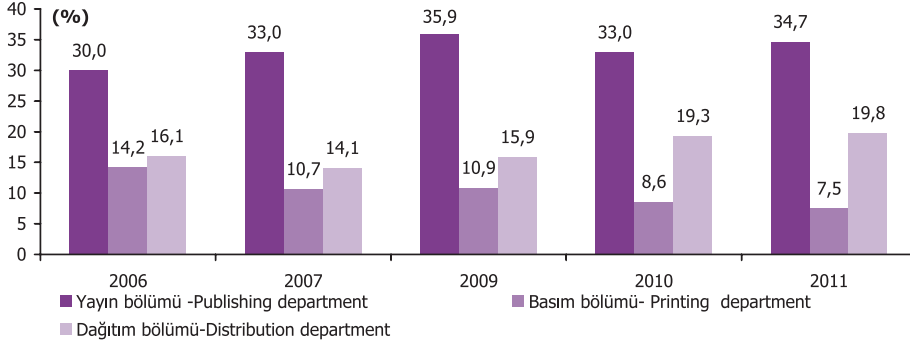
Source: Higher Education Council

2001-2002 akademik yılında toplam akademik personel içerisinde kadın oranı % 36,7 iken, 2010-2011 akademik yılında % 40,9'a yükselmiştir. Okutman ve araştırma görevlisi olarak görev yapan kadınların oranı diğer akademik ünvanlara göre daha yüksektir. Akademik personel içerisinde kadın profesörlerin oranı 2010-2011 yılı için % 27,6'dır.

While the off all academics 36,7 % are women in 2001-2002, this ratio increased to 40,9 % in 2010-2011 academic year. The ratio of female research assistant or language instructure higher than other academic title. Of all professors 27,6 % are women in 2010-2011 academic year.

7.3 Gazete ve dergilerde çalışan kadın personelin dağılımı, 2006-2011

Distribution of females working for newspapers and magazines, 2006-2011

Kaynak: TÜİK, Medya Araştırması, 2006-2011

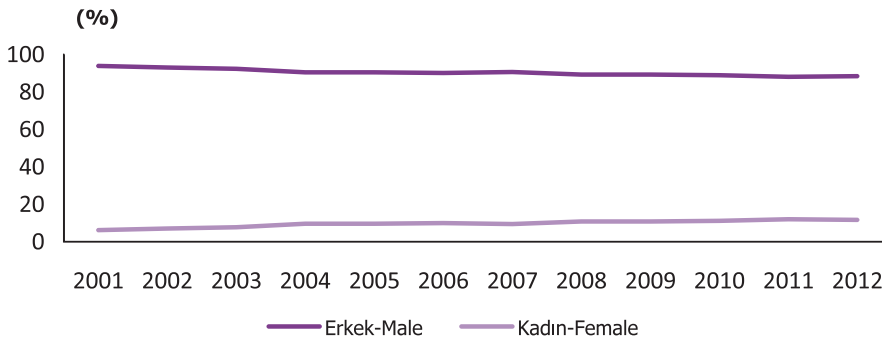
Source: TurkStat, Media Statistics, 2006-2011

Yazılı medya alanında çalışan kadınlar, basım ya da dağıtım bölümlerine kıyasla daha çok yayın bölümünde çalışmaktadır.

The number of females working in the printing or distribution department is lower than the number of females working in publishing department.

7.4 Cinsiyete göre Büyükelçi oranları, 2001-2012

Proportion of Ambassador by sex, 2001-2012

Kaynak: İçişleri Bakanlığı, 2001-2012

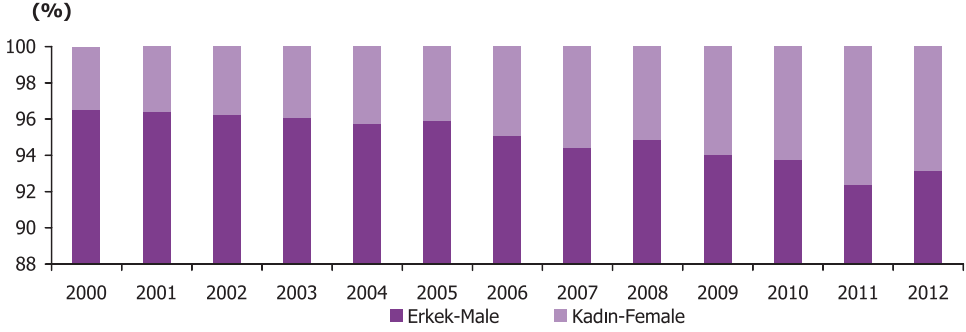
Source: Ministry of The Interior, 2001-2012

Büyükelçi ünvanına sahip kadınların oranı 2001 yılında % 6,2 iken 2012 yılında bu oran % 11,6'ya yükselmiştir.

While the ratio of female ambassador 6,2 % in 2001, this ratio increased 11,6 % in 2011.

7.5 Cinsiyete göre Cumhuriyet Savcısı oranları, 2000-2012

Proportion of Public Prosecutor by sex, 2000-2012

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2000-2012

Source: Ministry of Justice, 2000-2012

Kadın Cumhuriyet Savcısı oranı 2000 yılında %3,5 iken, 2012 yılında 6,9%'a yükselmiştir.

While the proportion of female public prosecutors was 4,6 % in 2000, increased to 6,9 % in 2012.

7.6 Cinsiyete göre Hakim oranları, 2000-2012

Proportion of Judge by sex, 2000-2012

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2000-2012

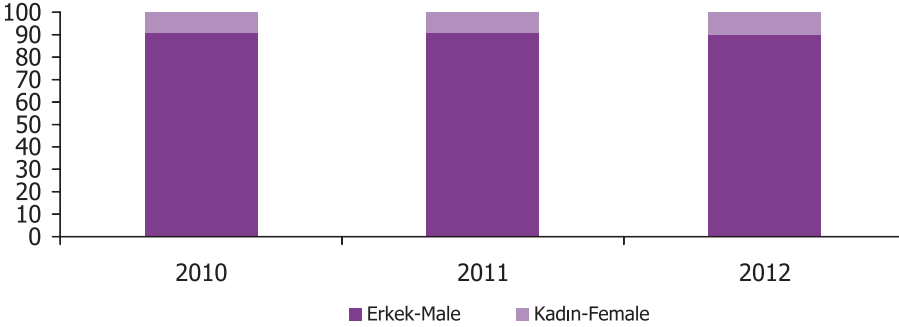
Source: Ministry of Justice, 2000-2012

Kadın Cumhuriyet Savcısı 2000 yılında %39,5 iken, 2012 yılında 34,4%'e düşmüştür. While the proportion of female judge was 39,5% in 2000, decreased to 34,4% in 2012.

7.7 Cinsiyete göre üst düzey⁽¹⁾ memur oranları, 2010-2012

Proportion of high level civil servants by sex, 2010-2012

(%)

Kaynak: Devlet Personel Başkanlığı

Source: State Personnel Presidency

(1) Müsteşar, müsteşar yardımcısı, vali, başkanlık müşaviri, bağlı kurum başkanı, bağlı kurum başkan yardımcısı, genel müdür, genel müdür yardımcısı, kurul başkanı, kurul üyeleri, kurum bünyesindeki başkan, daire başkanı, bölge müdürü, bölge müdür yardımcısı, il müdürleri

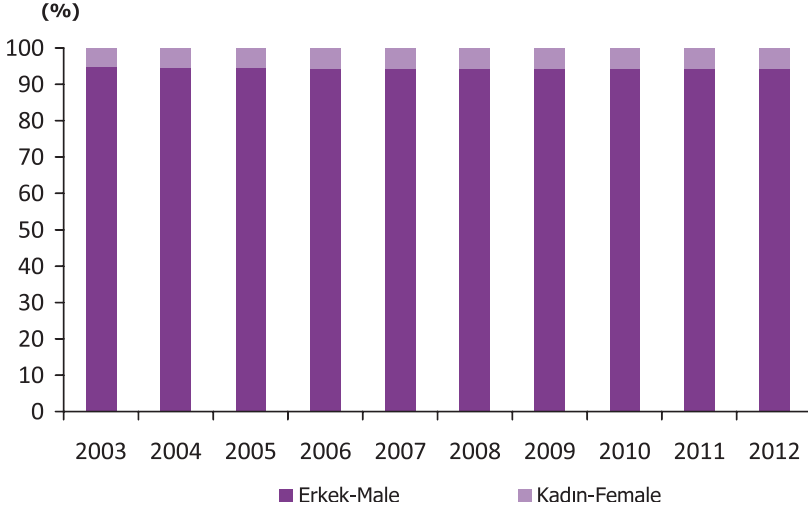
Undersecretary, deputy undersecretary, governor, presidential advisor, related head of the institution, related deputy head of the institution, director-general, deputy director-general, head of the council, members of the council, president of the institution, head of the department, regional director, deputy regional director, provincial director

Üst düzey kadın memur oranı, yıllar itibariyle büyük bir farklılık göstermemektedir. 2011 yılında üst yönetici kadın oranı %9,2 iken, 2012 yılında %9,9'a yükselmiştir.

Proportion of female civil servants does not show a big difference over the years. While proportion of female civil servant ratio was 9.2% in 2011, increased to 9.9% in 2012.

7.8 Cinsiyete göre polis oranı, 2003-2012

Proportion of police by sex, 2003-2012

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü

Source: Turkish National Police

2003 - 2012 yılları arasında polis kadın oranında büyük bir değişiklik olmamıştır. 2003 yılında % 5,1 olan kadın polis oranı, 2012 yılında % 5,5 olmuştur.

There was not a big change the proportion of female police officers in years between 2003 to 2012. While the proportion of female police officers was 5,1% in 2003, proportion of female police officers in 2012 was 5,5%.

7.1 Akademik ünvanlarına göre yükseköğretimde görevli öğretim üyeleri

Number of teaching staff by academic title

Yıl Year	Toplam Total	Profesör Prof.	Doçent Assoc. Prof.	Yrd.Doçent Asst. Prof.	Öğretim görevlisi Instructor	Okutman Language Instructor	Araştırma görevlisi			E.Ö.PL Ad & tng planner
							Uzman Specialist	Research assistant	Çevirici Translator	
Kadın - Female										
2000-2001	24 361	2 181	1 605	3 031	3 492	3 043	978	10 017	10	4
2001-2002	26 154	2 350	1 754	3 368	3 958	3 121	977	10 611	9	6
2002-2003	28 205	2 546	1 758	3 758	4 427	3 235	981	11 481	13	6
2003-2004	29 858	2 785	1 739	4 094	4 878	3 123	981	12 244	8	6
2004-2005	31 434	3 020	1 728	4 504	5 262	3 382	1 013	12 512	7	6
2005-2006	32 858	3 149	1 813	4 861	5 396	3 630	1 075	12 917	11	6
2006-2007	35 087	3 464	1 906	5 252	5 536	3 750	1 196	13 958	12	13
2007-2008	39 852	3 706	2 177	6 186	5 907	4 185	1 320	16 350	14	7
2008-2009	40 861	3 746	2 326	6 456	6 067	4 384	1 341	16 518	13	10
2009-2010	43 131	4 038	2 494	6 992	6 375	4 685	1 402	17 111	12	22
2010-2011	45 599	4 288	2 735	7 705	6 844	4 917	1 466	17 603	15	26
2011-2012	48 880	4 729	2 954	8 982	7 370	5 197	1 500	18 112	16	20
Erkek - Male										
2000-2001	43 519	6 623	3 644	7 376	6 648	2 347	1 293	15 563	9	16
2001-2002	45 136	7 179	3 822	8 052	7 018	2 395	1 332	15 322	8	8
2002-2003	47 885	7 641	3 643	8 863	7 944	2 456	1 371	15 945	8	14
2003-2004	48 946	8 079	3 559	9 461	7 901	2 414	1 324	16 186	4	18
2004-2005	50 662	8 361	3 728	9 957	8 802	2 582	1 431	15 759	9	33
2005-2006	51 927	8 692	3 956	10 268	8 957	2 672	1 520	15 834	10	18
2006-2007	54 242	9 309	4 244	10 592	9 092	2 722	1 705	16 539	8	31
2007-2008	58 914	9 788	4 690	11 888	9 385	2 907	1 796	18 434	4	22
2008-2009	59 643	9 916	5 034	12 082	9 685	2 936	1 692	18 274	5	19
2009-2010	62 296	10 533	5 333	12 791	10 063	3 123	1 733	18 666	6	48
2010-2011	65 896	11 241	5 751	14 012	10 676	3 273	1 791	19 066	8	78
2011-2012	69 959	12 054	6 303	15 777	11 643	3 352	1 650	19 137	8	35

Kaynak: Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı

Source: Higher Education Council

7.2 Eğitim seviyesine göre öğretmen sayıları

Number of teacher by level of education

Öğretim yılı Educational year	Okul öncesi eğitim Pre - school education	İlköğretim Primary education	Ortaöğretim Secondary education
Erkek-Male			
2000/' 01	166	193 799	83 268
2001/' 02	302	208 233	86 317
2002/' 03	478	212 772	78 548
2003/' 04	694	211 527	83 835
2004/' 05	1 160	216 678	99 807
2005/' 06	1 167	207 223	108 195
2006/' 07	1 181	209 366	110 187
2007/' 08	1 218	223 406	111 958
2008/' 09	1 644	224 644	115 030
2009/' 10	2 069	232 948	120 174
2010/' 11	3 414	237 254	128 093
2011/' 12	2 954	238 854	134 153
Kadın - Female			
2000/' 01	11 730	151 216	56 701
2001/' 02	13 993	164 454	58 567
2002/' 03	12 878	160 531	59 408
2003/' 04	16 817	172 643	63 941
2004/' 05	20 944	184 610	67 807
2005/' 06	19 743	182 636	77 122
2006/' 07	23 594	193 463	77 478
2007/' 08	24 683	222 046	79 083
2008/' 09	27 698	228 674	81 683
2009/' 10	40 647	252 729	86 688
2010/' 11	44 916	266 074	94 612
2011/' 12	52 929	276 998	101 661

Kaynak: TÜİK, Millî Eğitim İstatistikleri; Örgün Eğitim

Source: TurkStat, National Education Statistics; Formal Education

7.3 Yaygın eğitim kurumuna göre öğretmen sayısı

Number of teachers by training institutions

Dönem Period		Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
2008-2009	Pratik kız sanat okulu(1)-Practical art school for woman(1)	136	4	132
	Olgunlaşma enstitüsü(1)-Maturation institute(1)	429	67	362
	Mesleki eğitim merkezi(2)-Vocational training center(2)	4 480	3 640	840
	Halk eğitim merkezi(3)-Public education center(3)	4 840	2 669	2 171
	Motorlu Taşıt Sürücü Kursu-Drivers courses for motor vehicles	17 198	13 946	3 252
	Özel dersaneler-Private education institutions	50 432	27 640	22 792
2009-2010	Pratik kız sanat okulu(1)-Practical art school for woman(1)	111	4	107
	Olgunlaşma enstitüsü(1)-Maturation institute(1)	535	33	502
	Mesleki eğitim merkezi(2)-Vocational training center(2)	4 470	3 620	850
	Halk eğitim merkezi(3)-Public education center(3)	6 257	3 572	2 685
	Motorlu Taşıt Sürücü Kursu-Drivers courses for motor vehicles	20 040	15 809	4 231
	Özel dersaneler-Private education institutions	50 209	28 060	22 149
2010-2011	Pratik kız sanat okulu(1)-Practical art school for woman(1)	109	103	6
	Olgunlaşma enstitüsü(1)-Maturation institute(1)	521	490	31
	Mesleki eğitim merkezi(2)-Vocational training center(2)	4 450	850	3 600
	Halk eğitim merkezi(3)-Public education center(3)	6 298	2 707	3 591
	Motorlu Taşıt Sürücü Kursu-Drivers courses for motor vehicles	21 038	4 818	16 220
	Özel dersaneler-Private education institutions	50 163	22 105	28 058

Kaynak: TÜİK, Millî Eğitim İstatistikleri; Yaygın Eğitim

Source: TurkStat, National Education Statistics; Non-Formal Education

(1) Bağımsız okulların kadrolu öğretmen bilgilerini kapsar

(1) Includes the data on permanent staff teachers in independent schools.

(2) Bağılı buldukları meslek lisesi öğretmenleri derse girmektedir.

(2) Lessons given by vocational high school teachers.

(3) Okuma yazma kurslarını da kapsar. Öğretmenler sütununda kadrolu öğretmenler gösterilmiştir.

(3) Literacy campaign courses are also included. Only permanent staff teachers are shown in teachers column.

(4) Aday çırak, çıraklık ve kalfalık eğitimine devam edenler ile usta öğretici belgesi alanları kapsar.2003-2004 öğretim yılından itibaren bu merkezlerin adı "Mesleki Eğitim Merkezi" olmuştur.

(4) Data covers the number of candidate apprentices, apprenticeship and journeymanship attending education and master instructor certificates received. These centers name is "Professional Training Center"

(5) 3308 sayılı kanuna göre mesleki ve genel öğretim okulları ile yaygın eğitim kurumları içinde açılan meslek kurslarıdır.

(5) Vocational courses which took place in vocational and technical schools and adult education institutions that operates in compliance with law no 3308..

(6) Öğretmen bilgileri içinde kadrolu ve fahri öğretmenler kapsanmıştır.

(6) Data on teachers covers permanent staff teachers and voluntary teachers.

7.4 Cinsiyete göre polis sayısı

Number of police officers by sex

	Polis sayısı - Number of police officers			Kadın polis oranı Proportion of female police officers (%)
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	
2003	171 328	162 551	8 777	5,1
2004	171 902	162 722	9 180	5,3
2005	175 044	165 510	9 534	5,4
2006	181 196	171 196	10 000	5,5
2007	187 510	177 099	10 411	5,6
2008	193 142	182 253	10 889	5,6
2009	204 376	192 810	11 566	5,7
2010	213 787	201 690	12 097	5,7
2011	228 419	215 714	12 705	5,6
2012	238 247	225 082	13 165	5,5

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü

Source: Turkish National Police

7.5 Cinsiyete göre savcı, hakim sayısı

Number of public prosecutors and judges by sex

Yıl Year	Cumhuriyet Savcısı- Public Prosecutor			Hâkim-Judge		
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
2000	2 876	2 776	100	6 572	3 973	2 599
2001	3 049	2 938	111	5 899	4 225	1 674
2002	3 236	3 114	122	6 113	4 388	1 725
2003	3 299	3 169	130	6 217	4 473	1 744
2004	3 227	3 088	139	5 975	4 288	1 687
2005	3 169	3 039	130	5 976	4 284	1 692
2006	3 469	3 297	172	6 183	4 461	1 722
2007	3 822	3 607	215	7 076	5 081	1 995
2008	4 003	3 796	207	6 444	4 654	1 790
2009	4 071	3 826	245	6 609	4 700	1 909
2010	4 185	3 923	262	6 499	4 501	1 998
2011	4 381	4 046	335	7 604	5 046	2 558
2012	4 357	4 057	300	8 126	5 332	2 794

Kaynak: Adalet Bakanlığı

Source: Ministry of Justice

7.6 Cinsiyete göre gazete ve dergilerde çalışan personel sayısı ve oranı

Number staff working for newspapers, magazines and proportion by sex

Bölüm Department	Yıl - Year													
	2005	%	2006	%	2007	%	2008	%	2009	%	2010	%	2011	%
Yayın bölümü Publishing department														
Erkek -Male	19 838	68,6	23 574	70,0	29 010	67,0	28 745	67,2	28 497	64,1	30 484	67,0	33 128	65,3
Kadın -Female	9 090	31,4	10 098	30,0	14 265	33,0	14 044	32,8	15 964	35,9	14 992	33,0	17 592	34,7
Basım bölümü Printing department														
Erkek -Male	4 450	85,6	3 733	85,8	4 597	89,3	4 620	90,0	6 673	89,1	7 022	91,4	9 347	92,5
Kadın -Female	746	14,4	617	14,2	550	10,7	513	10,0	815	10,9	662	8,6	759	7,5
Dağıtım bölümü Distribution department														
Erkek -Male	3 215	81,8	3 101	83,9	3 968	85,9	3 724	82,2	5 054	84,1	5 252	80,7	3 183	80,2
Kadın -Female	716	18,2	594	16,1	654	14,1	804	17,8	956	15,9	1 258	19,3	784	19,8

Kaynak: TÜİK, Medya Araştırması

Source: TurkStat, Print Media Statistics

7.7 Cinsiyete göre üst düzey memur ve personel sayıları

High level civil servants and contract officers by sex

Yıl Year	Üst düzey memur sayısı Number of high level civil servants			Üst düzey kadın memur oranı Proportion of high level female civil servants (%)	Üst düzey personel sayısı Number of high level contract officers			Üst düzey kadın personel oranı Proportion of high level female contract officers (%)
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female		Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	
2010	5 233	4 747	486	9,3	5 791	5 194	597	10,3
2011	4 899	4 447	452	9,2	5 715	5 139	576	10,1
2012	4 983	4 489	494	9,9	5 820	5 210	610	10,5

Kaynak: Devlet Personel Başkanlığı

Source: State Personnel Presidency

(*) Müsteşar, müsteşar yardımcısı, vali, başkanlık müşaviri, bağlı kurum başkanı, bağlı kurum başkan yardımcısı, genel müdür, genel müdür yardımcısı, kurul başkanı, kurul üyeleri, kurum bünyesindeki başkan, daire başkanı, bölge müdürü, bölge müdür yardımcısı, il müdürleri

(*) Undersecretary, deputy undersecretary, governor, presidential advisor, related head of the institution, related deputy head of the institution, director-general, deputy directory-general, head of the council, members of the council, president of the institution, head of the department, regional director, deputy regional director, provincial director

7.8 Cinsiyete göre büyükelçi sayısı

Number of ambassadors by sex

Yıl Year	Büyükelçi sayısı Number of ambassadors		
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
2000	174	166	8
2001	194	182	12
2002	202	188	14
2003	193	178	15
2004	188	170	18
2005	199	180	19
2006	193	174	19
2007	160	145	15
2008	157	140	17
2009	157	140	17
2010	190	169	21
2011	193	170	23
2012	189	167	22

Kaynak: Dışişleri Bakanlığı

Source: Ministry of Foreign Affairs

7.9 Cinsiyete göre Merkez Bankası meclis üye sayısı

Number of council members of the Central Bank

Yıl Year	Merkez Bankası meclis üye sayısı (*) Number of council members of the Central Bank		
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
2000	7	6	1
2001	7	6	1
2002	7	6	1
2003	7	6	1
2004	7	6	1
2005	7	7	0
2006	7	7	0
2007	7	7	0
2008	6	6	0
2009	7	7	0
2010	7	7	0
2011	7	7	0
2012	7	7	0

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet
Merkez BankasıSource: Central Bank
of Republic of Turkey

* Yıl sonu itibarıyla.

* Refers to end of the year

7.10 Cinsiyete göre rektör sayısı ve kadın rektör oranı, 2011

Number of the rectors of universities by sex, 2011

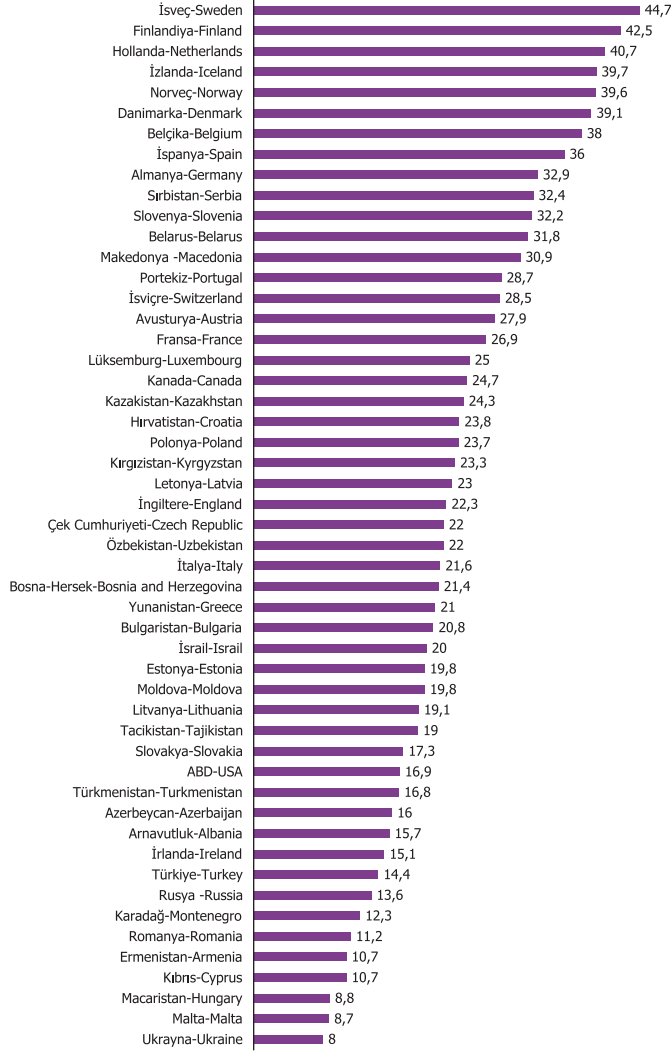
Üniversite türü Type of university	Rektör sayısı Number of rectors			Kadın rektör oranı Proportion of female rectors (%)
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	
Toplam - Total	162	153	9	5,6
Devlet üniversitesi State university	103	98	5	4,9
Vakıf üniversitesi Private university	59	55	4	6,8

Kaynak:Yükseköğretim Kurulu

Source:The Council of Higher Education

8.1 Seçilmiş ülkelere göre kadın milletvekili oranları, 2012

Proportion of female deputies by selected countries, 2012

Kaynak: Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (BM-AEK)

Source: UNECE Statistical Database, compiled from national and international (WHO European health for all database, Eurostat and UNICEF TransMONEE) official sources.

Not: Yıl ortası verileridir.

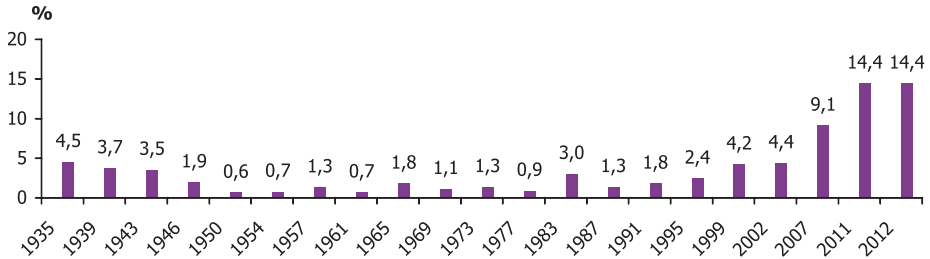
Note: Mid year data

Seçilmiş 51 ülkeye göre parlamentoda kadın milletvekili oranı en yüksek olan ülke İsveç'tir (% 44,7). Türkiye % 14,4 ile 43. sırada yer almaktadır.

Among selected 51 countries, Sweden has the highest proportion of female deputies with 44,7 %. Turkey is in the 43rd order order with the proportion of 14,4%.

8.2 Kadın milletvekili oranı, 1935-2012

Proportion of female deputies, 1935-2012

Kaynak: Türkiye Büyük Millet Meclisi

Source: The Grand National Assembly of Turkey

Kadınlar siyasi alanda erkeklere göre çok daha az katılım göstermektedir. 1935 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisindeki kadın milletvekili oranı % 4,5 iken 2012 yılında kadın milletvekili oranı % 14,4'e yükselmiştir.

Females participate political domain less than males. While the proportion of female deputies was 4,5 % in the Grand National Assembly of Turkey in 1935. This proportion increased to 14,4 % in 2012.

8.1 Cinsiyete göre bakan sayısı, 1980-2012

Number of ministers by sex, 1980-2012

Yıl-Year	Toplam-Total	Kadın-Female	Erkek-Male
1980	29	0	29
1990	31	1	30
1995	34	2	32
2000	36	0	36
2001	36	0	36
2002	25	1	24
2003	22	1	21
2004	22	1	21
2005	22	1	21
2006	22	1	21
2007	24	1	23
2009	24	2	22
2010	24	2	22
2011	25	1	24
2012	25	1	24

Kaynak: Türkiye Büyük Millet Meclisi

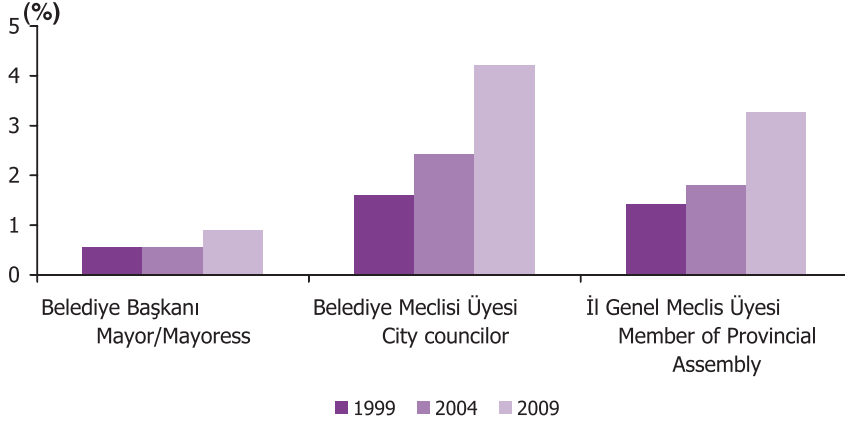
Source: The Grand National Assembly of Turkey

2012 yılında bakan sayısı 25 olup bunların sadece 1'i kadındır.

The total number of ministers is 25 and just 1 of them is a women 2012.

8.3 Yerel yönetimlerdeki kadın oranı, 1999-2009

Proportion of females in local governments, 1999-2009

Kaynak: İçişleri Bakanlığı

Source: Ministry of Interior

Siyasi yaşama katılımında ilk adım olarak değerlendirilebilecek olan yerel yönetimlerdeki kadın katılımı oldukça düşük düzeydedir. Yerel yönetimlere seçilen kadın oranında çok az bir artış görülmektedir.

The representation of females in local administrations, which can be regarded as a first step for participation in political life is very low. There has been a small increase in the proportion of females elected for local government.

8.1 Seçim yılı ve cinsiyete göre milletvekili sayısı ve oranı

Number of deputies by the election year and sex, and proportion of female deputies:

Seçim yılı Election year	Milletvekili sayısı - Number of deputies			Kadın milletvekili oranı Proportion of female deputies (%)
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	
1935	399	381	18	4,5
1939	429	413	16	3,7
1943	455	439	16	3,5
1946	465	456	9	1,9
1950	487	484	3	0,6
1954	541	537	4	0,7
1957	610	602	8	1,3
1961	450	447	3	0,7
1965	450	442	8	1,8
1969	450	445	5	1,1
1973	450	444	6	1,3
1977	450	446	4	0,9
1983	399	387	12	3,0
1987	450	444	6	1,3
1991	450	442	8	1,8
1995	550	537	13	2,4
1999	550	527	23	4,2
2002	550	526	24	4,4
2007	550	500	50	9,1
2011	550	471	79	14,4
2012*	548	469	79	14,4

Kaynak: Türkiye Büyük Millet Meclisi

* Yıl sonu itibarıyla.

Source: The Grand National Assembly of Turkey

* Refers to end of the year

8.2 Cinsiyete göre bakan sayısı

Number of ministers by sex

Yıl Year	Bakan sayısı - Number of ministers		
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
1980	29	29	0
1990	31	30	1
1995	34	32	2
2000	36	36	0
2001	36	36	0
2002	25	24	1
2003	22	21	1
2004	22	21	1
2005	22	21	1
2006	22	21	1
2007	24	23	1
2009	24	22	2
2010	24	22	2
2011	25	24	1
2012	25	24	1

Kaynak: Türkiye Büyük Millet Meclisi

Source: The Grand National Assembly of Turkey

8.3 Seçim yılı ve cinsiyete göre yerel yönetimlerdeki kişi sayısı ve yerel yönetimlerdeki kadın oranı

Number of persons in local governments by the election year and sex, proportion of females in local governments

	Yerel yönetimlerdeki kişi sayısı Number of person in local governments			Yerel yönetimlerdeki kadın oranı Proportion of females in local governments
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	%
1999				
Belediye Başkanı -Mayor/Mayoress	3 215	3 197	18	0,6
Belediye Meclisi Üyesi -City councilor	34 084	33 543	541	1,6
İl Genel Meclis Üyesi -Member of provincial assembly	3 122	3 078	44	1,4
2004				
Belediye Başkanı -Mayor/Mayoress	3 225	3 207	18	0,6
Belediye Meclisi Üyesi -City councilor	34 477	33 643	834	2,4
İl Genel Meclis Üyesi -Member of provincial assembly	3 208	3 150	58	1,8
2009				
Belediye Başkanı -Mayor/Mayoress	2 948	2 921	27	0,9
Belediye Meclisi Üyesi -City councilor	31 790	30 450	1 340	4,2
İl Genel Meclis Üyesi -Member of provincial assembly	3 379	3 269	110	3,3

Kaynak: İçişleri Bakanlığı- Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Source: Ministry of Interior- General Directorate of Local Authorities